

Destinační management v rozvoji cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko

Bc. Hana Jelínková

Diplomová práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Hana Jelínková
Osobní číslo: M20442
Studijní program: N0413A050031 Management a marketing
Specializace: Management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Destinační management v rozvoji cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Předložte teoretické aspekty cestovního ruchu ve vztahu k rozvoji regionů.
- Představte koncept a nástroje destinačního managementu.

II. Praktická část

- Charakterizujte lokalizační a realizační faktory rozvoje cestovního ruchu na území mikroregionu Strážnicko.
- Na základě rozhovorů s aktéry provedte analýzu mikroregionu Strážnicko.
- Navrhněte projekt k implementaci vybraného prvku destinačního managementu na území mikroregionu Strážnicko.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- CAPONE, Francesco. *Tourist Clusters, Destinations and Competitiveness*. 1st ed. London: Routledge, 2016, 188 s. ISBN 978-1-315-70953-6.
- FLETCHER, John et al. *Tourism: Principles and Practice*. 5th ed. Harlow: Pearson, 2013, 643 s. ISBN 978-0-273-75827-3.
- HOLEŠINSKÁ, Andrea. *Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 151 s. ISBN 978-80-210-5847-7.
- NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 204 s. ISBN 978-80-7357-673-8.
- TITTELACHOVÁ, Šárka. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 200 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 11. února 2022
Termín odevzdání diplomové práce: 20. dubna 2022

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.04.2022

Jméno a příjmení: Hana Jelínková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá problematikou rozvoje cestovního ruchu a s ním spojená aplikace destinačního managementu na území mikroregionu Strážnicko. Hlavním cílem je navrhnout projekt pro rozvoj a zatraktivnění cestovního ruchu na vybraném území. K získání potřebných informací a dosažení stanoveného cíle byly využity zdroje jak primárního, tak sekundárního charakteru. Pomocí analýzy předpokladů rozvoje cestovního ruchu a také polostrukturovaných rozhovorů s aktéry cestovního ruchu bylo možné sestavit SWOT analýzu. Tato analýza posloužila jako základ pro navržení konkrétního projektu za účelem rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko.

Klíčová slova: cestovní ruch, destinační management, rozvoj, mikroregion, tradice, SWOT analýza, projekt

ABSTRACT

This thesis deals with the issue of tourism development and the related application of destination management in the Straznice Microregion. The main objective is to propose a project for the development and attractiveness of tourism in the selected area. Both primary and secondary sources were used to obtain the necessary information and to achieve the stated objective. By means of the analysis of tourism development assumptions and semi-structured interviews with tourism actors it was possible to compile a SWOT analysis. This analysis was used as a basis for the proposal of a specific project for the development of tourism in the Strážnice Microregion.

Keywords: tourism, destination management, development, microregion, tradition, SWOT analysis, project

Na tomto místě bych chtěla poděkovat mému vedoucímu diplomové práce RNDr. Pavlu Bednářovi, Ph.D. za jeho cenné rady, věcné připomínky a vstřícný přístup při zpracování této práce. Rovněž děkuji všem aktérům rozhovorů za jejich čas a ochotu podílet se na této práci. Díky patří i mé rodině a partnerovi za podporu, kterou mi v průběhu celého studia věnovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYMEZENÍ TERMINOLOGIE A TEORETICKÝCH ASPEKTŮ CESTOVNÍHO RUCHU	12
1.1 CESTOVNÍ RUCH	12
1.1.1 Poptávka v cestovním ruchu	14
1.1.2 Nabídka v cestovním ruchu.....	14
1.1.3 Subjekty cestovního ruchu	15
1.1.4 Objekty cestovního ruchu	16
1.1.5 Druhy cestovního ruchu	17
1.1.6 Formy cestovního ruchu.....	20
1.1.7 Netradiční formy cestovního ruchu.....	22
1.1.8 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu	26
1.1.9 Vlivy cestovního ruchu	28
2 DESTINAČNÍ MANAGEMENT	30
2.1 POJEM DESTINACE	30
2.1.1 Charakteristické znaky destinace	31
2.2 POJEM MANAGEMENT	31
2.3 DESTINAČNÍ MANAGEMENT.....	32
2.4 ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU V DESTINACI	33
2.5 FINANCOVÁNÍ DESTINAČNÍHO MANAGEMENTU V MIKROREGIONU	34
2.5.1 Vlastní zdroje	35
2.5.2 Cizí zdroje	35
3 CESTOVNÍ RUCH V ČESKÉ REPUBLICE	37
3.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA CESTOVNÍHO RUCHU V ČESKÉ REPUBLICE	37
3.1.1 Národní úroveň.....	37
3.1.2 Regionální úroveň	39
3.1.3 Místní úroveň	40
3.1.4 Ostatní subjekty.....	40
3.2 STRATEGICKÉ A KONCEPČNÍ DOKUMENTY CESTOVNÍHO RUCHU V ČR	41
3.2.1 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.....	41
3.2.2 Strategie rozvoje cestovního ruchu 2021-2030.....	44
II PRAKTICKÁ ČÁST	47
4 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	48
4.1 OBYVATELSTVO	49
5 LOKALIZAČNÍ FAKTORY MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	52
5.1 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	52

5.2	SPOLEČENSKÉ PODMÍNKY	55
5.3	VYHODNOCENÍ LOKALIZAČNÍCH FAKTORŮ	60
6	REALIZAČNÍ FAKTORY	61
6.1	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	61
6.2	INFRASTRUKTURA SLUŽEB	65
6.3	VYHODNOCENÍ REALIZAČNÍCH FAKTORŮ	69
7	ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU V MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	71
7.1	CZECHTOURISM	71
7.2	KRAJSKÝ ÚŘAD JIHMORAVSKÉHO KRAJE	71
7.3	SPOLUPRÁCE AKTÉRŮ V OBLASTI SLOVÁCKO.....	72
7.4	NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY	72
7.5	MAS STRÁŽNICKO	73
8	ROZHOVORY S AKTÉRY CESTOVNÍHO RUCHU	75
9	SWOT ANALÝZA	79
10	VYBRANÝ PROJEKT PRO PODPORU ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	80
10.2	CÍLE PROJEKTU.....	86
10.3	MÍSTO REALIZACE	87
10.5	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	87
10.6	PROPAGACE PROJEKTU	88
11	ČASOVÁ, NÁKLADOVÁ ANALÝZA, VYTYČENÍ RIZIK A PŘÍNOSŮ PROJEKTU	90
11.1	ČASOVÁ ANALÝZA	90
11.2	NÁKLADOVÁ ANALÝZA	91
	ZÁVĚR	96
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	97
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	106
	SEZNAM OBRÁZKŮ	108
	SEZNAM TABULEK.....	109
	SEZNAM PŘÍLOH.....	110

ÚVOD

V dnešním globalizovaném světě hraje cestovní ruch velkou roli nejen v oblasti národního hospodářství, ale také je pro spoustu lidí způsobem, jak efektivně trávit volný čas, poznávat jinou kulturu a nová místa. Právě kvůli rostoucí atraktivitě cestovního ruchu a poznávání nových destinací je třeba zvyšovat jejich konkurenceschopnost, oslovit co nejvíce potencionálních návštěvníků, ale také neztratit ty stávající. Pro udržení tohoto stavu je nutné správně nastavit jeho řízení a zvolit vhodnou strategii. V současné době takový systém reguluje činnost destinačního managementu, jehož použití je praktikováno zejména v zahraničí, ale i domácím prostředí pomocí vzájemné spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. Integrace těchto dvou sektorů může být účinným nástrojem k efektivnějšímu organizování nabídky a poptávky.

Právě proto se diplomová práce věnuje analýze cestovního ruchu a aplikaci destinačního managementu v mikroregionu Strážnicko, který leží na pomezí hranic se Slovenskem v okrese Hodonín. Značnou část tohoto území pokrývá CHKO Bílé Karpaty, jež nabízí návštěvníkům své přírodní bohatství. Velký význam v oblasti cestovního ruchu v tomto mikroregionu má zachování a rozvoj lidové kultury a tradic, proto je nutné tyto atraktivity dále podporovat.

Účelem diplomové práce je představit klíčové problémy v rozvoji cestovního ruchu na území mikroregionu Strážnicko a navrhnout projekt, který by přispěl ke zvýšení atraktivity mikroregionu.

Teoretická část práce přinese více informací o terminologii a teoretických aspektech cestovního ruchu a blíže definuje pojem destinační management, dále se bude zabývat organizační strukturou cestovního ruchu v České republice a popíše strategické a koncepční dokumenty této oblasti. Praktická část naváže charakteristikou daného mikroregionu, analýzou lokalizačních a realizačních předpokladů a představí hlavní organizace mikroregionu Strážnicko v oblasti cestovního ruchu. Důležitou částí je analýza a hodnocení implementace konceptu destinačního managementu v mikroregionu Strážnicko pomocí polostrukturovaných rozhovorů s aktéry cestovního ruchu vybraného území. Následně je zpracována SWOT analýza, která přinese základní informace pro zpracování projektu. Závěr práce je doplněn konkrétním projektem, který vychází ze zjištěných analýz a požadavků. Tento návrh má za úkol pomoci rozvoji území, a zvýšit jak jeho návštěvnost, tak atraktivnost s ohledem na zachování lidové kultury a tradic v mikroregionu.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Diplomová práce je specializována na oblast cestovního ruchu a destinační management představující souhrn technik stanovených k efektivnímu řízení destinace. Hlavním cílem diplomové práce je vypracovat projekt, který by přispěl zatraktivnění cestovního ruchu konkrétně v mikroregionu Strážnicko, a to na základě rozboru a zhodnocení současného stavu tohoto území.

Dílčím cílem je zanalyzovat aktuální stav cestovního ruchu mikroregionu Strážnicko pomocí lokalizačních a realizačních předpokladů a rozšířit tak povědomí o tomto území.

Teoretické aspekty formulované v první části práce budou sloužit ke snadnému porozumění problematice cestovního ruchu a návaznosti na destinační management. Teoretická část bude vypracována na základě rešerše odborné literatury, ale bude také doplněna internetovými zdroji.

Sekundární data pro vypracování praktické části budou čerpána z webových stránek členských obcí a mikroregionu, z webového portálu ČSÚ, Ministerstva pro místní rozvoj, nebo strategických a koncepčních dokumentů MAS Strážnicko.

Další zvolenou techniku sběru primárních dat představují polostrukturované rozhovory s aktéry cestovního ruchu v daném území. Tento typ rozhovoru je jednou z nejčastěji používaných technik kvalitativního výzkumu, jelikož propojuje výhody jak strukturovaného, tak volného rozhovoru. Hlavní smysl takto vedeného rozhovoru je vedení dialogu s dotazovanými, kdy se rozhovor odvíjí podle dopředu stanovené skladby otázek. Na rozdíl od strukturovaného rozhovoru není nutné se této skladby striktně držet, tazatel se od ní může odchýlit, určit jiné řazení otázek či je dále rozšířit. Získaná data z těchto rozhovorů pomohou pro zpracování a vyhodnocení základních nedostatků tohoto území.

Zjištěná data napomohou ke zpracování SWOT analýzy území v praktické části, která přiblíží, jak vnitřní faktory, kam patří silné a slabé stránky tak ty vnější kam patří příležitosti a hrozby v oblasti cestovního ruchu daného území.

Závěry získané z analytické části budou následně použity jako podklad ke zpracování projektu, který bude sloužit pro zatraktivnění oblasti a také ke zvýšení turistického potenciálu mikroregionu Strážnicko.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ TERMINOLOGIE A TEORETICKÝCH ASPEKTŮ CESTOVNÍHO RUCHU

K pochopení této diplomové práce je nutno znát základní terminologii a teoretické aspekty cestovního ruchu. V této části práce je vysvětlen pojem cestovní ruch s ním spojená jeho poptávka a nabídka, v nichž působí subjekty a objekty CR. Další kapitoly jsou zaměřeny na druhy a formy cestovního ruchu včetně netradičních forem CR. Zásadní je také ovlivnění turismu a předpoklady, jak lokalizační, selektivní tak realizační.

1.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch bývá definován mnoho způsoby, ale žádný není úplně detailní. Definice zdůrazňují různé stránky tohoto komplikovaného jevu v závislosti na tom, z hlediska, jaké vědní disciplíny je cestovní ruch definován a zkoumán. Co nejvíce přesná definice je důležitá zvláště proto, aby bylo možno cestovní ruch vyhodnocovat, sledovat, řídit a plánovat. (Ryglová a kol., 2011, str. 17)

Nejznámější definice je od Krapfa a Hunzikera, kteří cestovní ruch považují jako „souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování nebo pohybu osob, přičemž místo pobytu není trvalým místem bydlení a zaměstnání“. (Krapf a Hunziker, 1942, str. 21)

Mezníkem v definování cestovního ruchu i pro statistické sledování je považována konference Světové organizace cestovního ruchu UNWTO (United Nations World Tourism Organization, Světová turistická organizace, agentura OSN) konanou v roce 1991 v hlavním městě Kanady – Ottawě, kde došlo k vymezení většiny pojmů týkajících se oblasti cestovního ruchu.

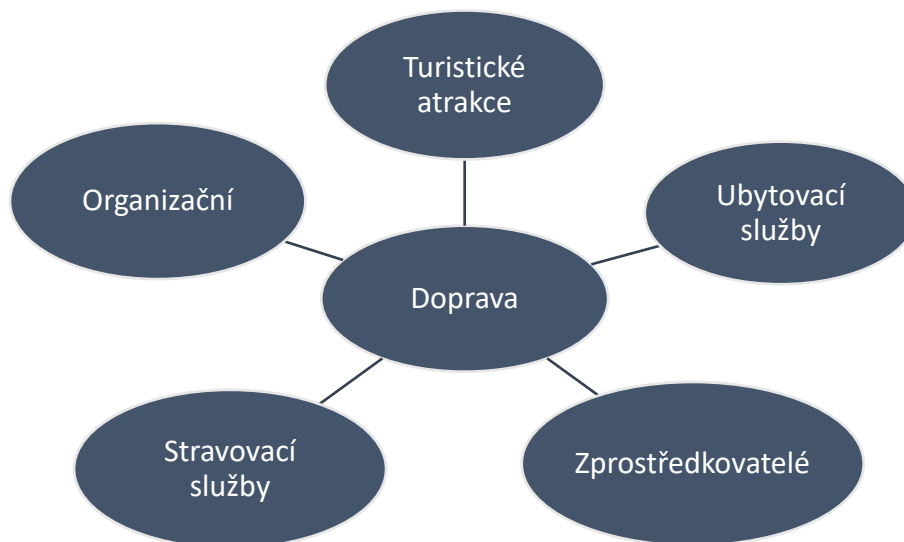
Světová organizace cestovního ruchu UNWTO v roce 1995 uvedla cestovní ruch jako „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, zároveň hlavní účel její cesty je rozdílný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“.

Mezinárodní sdružení expertů cestovního ruchu Aiest definovalo cestovní ruch jako „souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování nebo pohybu osob, přičemž místo pobytu není trvalým místem bydlení a zaměstnání.“ (Ryglová a kol., 2011, str. 18)

Podle F. W. Ogilvie (1933) je cestovní ruch chápán jako „ekonomický jev spojený se spotřebou nehmotných a hmotných statků, financovaných z prostředků získaných v místě trvalého bydliště.“ Tato definice pokládá cestovní ruch za součást spotřeby obyvatelstva

doprovázenou přesunem kupních fondů do míst cestovního ruchu. Cestovní ruch by dle něj měl být pochopen jako průmysl poskytující všechny služby spojené s turistikou a cestováním, jež lze rozdělit do dílčích sektorů:

- **Doprava** – automobilová a autobusová, lodní, železniční, letecká, půjčovny a zprostředkovatelé půjčování vozidel.
- **Turistické atrakce** – národní parky, tematické parky, sportovní centra, botanické zahrady, historická či kulturní místa a zajímavosti.
- **Ubytovací služby** – poskytovatelé ubytovacích služeb – od hotelů až po soukromé malé penziony.
- **Zprostředkovatelé** – cestovní kanceláře, tour-operátoři, rezervační systémy, agentury, organizátoři konferencí, sezónní zprostředkovatelé či agenti, incentivní domy.
- **Stravovací služby** – catering, restaurace, bary, jídelní vozy, lodní restaurace, občerstvení na palubě letadla
- **Organizační** – regionální centra, národní turistické centrály, turistické asociace (Ryglová, 2009, str. 11)

Obrázek 1: Hlavní sektory cestovního ruchu – vlastní zpracování, zdroj: Ryglová (2009)

Na základě Francesca Capone (2016, str. 13) je cestovní ruch jedním z nejrychleji a nejvíce zvětšující se odvětví mezinárodní ekonomiky. V posledních letech byla prokázána zajímavá odolnost při světové ekonomické krizi.

Další možný pohled na cestovní ruch je z hlediska roviny spotřeby, kdy jsou na jedné straně uspokojovány potřeby konzumentů na straně poptávky. Na straně poptávky je oblast podnikatelských příležitostí v různých oborech lidské činnosti, kdy je významnou součástí ekonomiky společnosti. Jde tedy o mnohostranný společenský ekonomický jev. (Ryglová a kol., 2011, str. 18)

1.1.1 Poptávka v cestovním ruchu

Jak již bylo výše uvedeno poptávka je zejména o uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu nejčastěji potřeby relaxace, změna místa a atmosféry, seberealizace a tak dále. Tyto potřeby se v cestovním ruchu dělí na **primární**, které uspokojují základní motivace cestovního ruchu (odpočinek, poznávání, vzdělání, kultura aj.) a **sekundární** (realizační), ty jsou potřebné k realizaci potřeb primárních např. doprava, ubytování aj. (Palatková, 2007, str. 11)

Role cestovního ruchu v uspokojování potřeb, které se stále zvyšují vyplývají z následujících faktorů: (Palatková, 2007, str. 11)

- rostoucí mobilita, potřeba útěku do přírody, vzdělání klienta
- pokles kvality životního prostředí, nejvíce v městských sídlech
- okruh potřeb, které jsou uspokojovány díky turismu a jejich rostoucí váha v celkovém okruhu služeb moderního konzumenta
- více volného času a aktivní přístup života
- způsoby uspokojení potřeb ve zdravotně příznivém prostředí

1.1.2 Nabídka v cestovním ruchu

Na druhé straně spotřeby stojí nabídka, která je definována jako souhrn zboží a služeb, které prodávající realizují na trhu cestovního ruchu. Jejím předmětem jsou všechny služby a zboží, které slouží k uspokojování potřeb subjektů cestovního ruchu. Nejvíce zmiňovaná definice nabídky cestovního ruchu je tato: „souhrnem služeb, aktivit, hmotných statků a užitečných efektů, které jsou v určitém čase a místě k dispozici pro uspokojení potřeb účastníků

cestovního ruchu a které chtějí prodávající na trhu cestovního ruchu realizovat.“ (Malá, 1999, str. 45)

Nabídka může být chápána hned z několika hledisek:

- kontinentální nabídka
- celostátní nabídka
- regionální nabídka
- komoditní nabídka (rychlé občerstvení pro turisty, ...)
- firemní nabídka – konkrétní podnikatelský subjekt nabídne své služby
- nabídka cílového místa destinace (Palatková, 2007, str. 8)

Nabídka v cestovním ruchu je rozdělena dvěma hlavními částmi. První z nich jsou atraktivita turistické destinace, kam řadíme lokalizační podmínky a primární nabídku. Primární nabídka se skládá z nabídky přírodních a kulturně historických atraktivit, které jsou místně vázány, lokalizovány a nedají se přemístit oproti tomu je nabídka organizovaných aktivit, která je lépe přizpůsobivá poptávce.

Druhou dílčí částí je vybavenost destinace, kam spadají realizační podmínky, materiálně technická základna a sekundární nabídka. Sekundární nabídka zahrnuje ubytovací, dopravní, sportovně rekreační, stravovací a jiné služby, které vytváří podmínky pro využití primární nabídky. (Palatková, 2007, str. 8)

1.1.3 Subjekty cestovního ruchu

Subjektem je účastník cestovního ruchu, z ekonomického hlediska je to každý, kdo uspokojuje své potřeby spotřebou statků cestovního ruchu, kdy se nachází mimo místa trvalého bydliště ve svém volném čase. Je spotřebitelem produktu cestovního ruchu a nositelem poptávky.

Subjekty cestovního ruchu můžeme rozdělit podle toho, zda jsou či nejsou zahrnuti do statistiky cestovního ruchu.

Subjekty, kteří jsou zahrnuti do statistiky cestovního ruchu:

- **Stálý obyvatel neboli rezident** – v domácím CR jde o osobu žijící více než půlroku v jiném místě před příchodem do jiného místa na kratší dobu než půl roku. V zahraničním CR je to osoba, která žije v zemi nejméně jeden rok před příchodem do

jiné země na kratší dobu než jeden rok. Jedná se tedy o občany státu a cizince, kteří splňují daná kritéria.

- **Návštěvník** – osoba, která v domácím CR cestuje na odlišné místo v zemi svého bydliště na kratší dobu než půl roku. V zahraničním CR cestuje do jiné země na dobu, která nepřesahuje více než 1 rok s tím, že hlavním účelem cesty není výdělečná činnost.
 - **Výletník** – návštěvník, který cestuje na delší dobu než 24 hodin, s tím že na daném místě zůstane přes noc.
 - **Turista** – splňuje požadavky na návštěvníka a jeho pobyt je spojen s minimálně s jedním přenocováním. Z hlediska délky návštěvy se přitom rozlišuje na:
 - **Turista na dovolené** – setrvává na místě více než určený počet nocí nebo dní (např. v České republice 2-3 noci, ve Francii 7-8 nocí).
 - **Krátkodobě pobývajícím turistu** – pobyt zahrnuje alespoň jedno přenocování, nepřekračuje však určený počet dní a nocí.

Mezi subjekty, kteří nejsou zahrnuti do statistiky patří stálí a dočasní imigranti, tranzitní cestující, místní cestující, utečenci, diplomati a představitelé konzulátů, kočovníci, příslušníci armády v zahraničních posádkách, studenti, pracovníci v pohraničí, cestující za prací. (Hesková, 2006, str. 13)

1.1.4 Objekty cestovního ruchu

Aby již výše zmíněné subjekty mohly uspokojovat své potřeby jsou nutné objekty k jejich uspokojení. Objektem je cokoliv, co se může stát cílem změny místa pobytu subjektu cestovního ruchu. Objekt je tedy nositelem nabídky.

Patří do něj cílové místo, instituce a podniky cestovního ruchu, součástí jsou také jimi vyráběné služby a zboží v cílovém místě. Cílové místo je centrem cestovního ruchu, region či stát jejím cestovním cílem. Odborná literatura cílové místo spíše označuje jako destinaci, což je probráno v dalších kapitolách níže. (Hesková, 2006, str. 14)

Z hlediska funkcí můžeme tyto objekty rozlišovat na:

- městská střediska cestovního ruchu soustřeďující obchody, administrativně-správní orgány, kulturně-historické památky a průmysl

- lázeňská místa, která lidé navštěvují kvůli ozdravným léčivým zdrojům
- rekreační obce, na rozdíl od dob, kdy byly určeny především pro hospodářskou funkci jsou v dnešní době využívány pro rekreační účely
- rekreační střediska nabízející v nížině koupání a vodní radovánky, v podhorských oblastech turistiku, v horských oblastech horskou turistiku, a především zimní sporty
- chatové oblasti kam lidé jezdí trávit volný čas mimo město, obvykle se nachází u turistických cílů

Dalším objektem může být region cestovního ruchu, jde o přirozený celek, jenž má jednotné charakteristické vlastnosti, které jej odlišují od sousedních zemí. Současně musí splňovat tři kritéria. Prvním z nich je, že jeho primární nabídka musí být v takové kvalitě a množství, aby byla atraktivní a vyvolávala návštěvnost. Dalším kritériem je komunikační dostupnost regionu umožňující přístup a pohyb na území za účelem návštěvy atraktivních míst. Poslední je infrastrukturní vybavenost, kdy díky ní je umožněn pobyt na území a využívání jeho hodnot.

Cílem pro cestování nemusí být jen středisko či region, ale také stát jako celek, který se od ostatních zemí odlišuje svými tradicemi, zvyklostmi a kulturou. (Hesková, 2006, str. 14)

1.1.5 Druhy cestovního ruchu

Cestovní ruch je členěn z mnoha hledisek. Podle vztahu k platební bilanci jde o import, export, domácí spotřeba.

Na základě místa realizace se dělí na **domácí** cestovní ruch, kdy občané cestují uvnitř země a nepřekračují hranice ve vztahu k platební bilanci mluvíme o domácí spotřebě. Další je **zahraniční** cestovní ruch, při kterém dochází na překročení hranic jednoho či více států, ten se člení na příjezdový neboli aktivní a výjezdový neboli pasivní. Aktivní řeší příjezdy cizinců, jedná se o export služeb, které jsou placeny cizí měnou dané země tedy o devizové příjmy. Naopak pasivní je o výjezdu domácích občanů do zahraničí, kdy jde o dovoz tedy import zahraničních služeb, za které lidé platí měnou dané země neboli devizové výdaje. A nakonec **tranzitní** cestovní ruch, kdy cestující pouze přes zemi projíždějí do jiného státu většinou bez přenocování. Také se jedná o pohyb v letištním prostoru při mezipřistání letadla, aniž by procházel pasovou kontrolou a celním odbavením. (Ryglova a kol., 2011, str. 20)

Již zmíněné druhy jsou začleněny pod **vnitřní, národní a mezinárodní** cestovní ruch. Vnitřní CR zahrnuje domácí a příjezdový cestovní ruch do národního patří taktéž domácí a výjezdový cestovní ruch. Třetí a poslední mezinárodní ruch obsahuje příjezdový a výjezdový CR zkrátka oba druhy, kdy dochází k překročení hranice státu. (Beránek, 2013, str. 15)

V souladu se způsobem financování můžeme mít **volný** cestovní ruch, také často nazýván jako komerční. Kdy účastník není nijak formálně vázán k podmínkám pro využívání těchto služeb. Služby jsou pro každého volně přístupné a účastník si hradí vše ze svých financí. Druhý typ, který je protikladem k volnému CR je **vázaný** cestovní ruch občas označován jako sociální. Při tomto typu je důležité splňovat určité podmínky například být členem v organizaci či pacientem v lázeňství. Služby jsou částečně hrazeny ze společenských fondů (nemocenské pojištění, podnikové fondy, fondy kulturních a sociálních potřeb apod.).

Typickým druhem je **individuální** CR, při kterém je účastník na cestě sám, popřípadě s rodinou. Opakem je **kolektivní** CR zahrnující více účastníků někdy ve formě skupinového až masového typu. Speciálním typem je klubový cestovní ruch. (Ryglová a kol., 2011, str.20)

Klasickým typem je dělení podle délky pobytu jako **krátkodobý** je brán pobyt do tří přenocování. Pokud doba přesáhne tři přenocování jde o pobyt **dlouhodobý**.

Podle způsobu zabezpečení cesty jde o cestovní druh **organizovaný**, kdy subjekty využívají cestovních kanceláří, agentur a dalších zprostředkovatelů. Pokud účastník volí cestu tzv. na vlastní pěst, kdy si vše obstarává sám pak se jedná o **neorganizovaný** CR. (Ryglová a kol., 2011, str.20)

V cestovním ruchu také hraje roli roční období, proto je dělen na **sezonní** – letní a zimní. Sezona je doba, kdy je nejvyšší návštěvnost daného území, tato doba je využívána k maximální nabídce služeb a atraktivit místa. V této době je maximální také cena za tyto produkty. **Mimosezonní** je v období, kdy je naopak cestovní ruch nejnižší, a tak je logicky nabídka a ceny služeb minimální. (Ryglová a kol., 2011, str.20)

Pro dnešní dobu stále zajímavější členění z hlediska životního a sociokulturního prostředí na **masový** a šetrnější **alternativní** CR. Rozvoj masového cestovního ruchu byl zaregistrován až v druhé polovině 20. století, kdy byly mnoha obyvateli různých států splňovány podmínky jako dostatek volného času a dostatek peněžních prostředků. Díky zvyšování životní úrovně obyvatelstva přestal být cestovní ruch vzácný a byl tak využíván širokými vrstvami obyvatel. Náklady na dopravu a zájezdy se více snižovaly, a tak došlo k prudkému nárůstu masám. K prudkému nárůstu rozvoje masového cestovního ruchu došlo

zejména po roce 1960. Podnikatelé usilovali, o co minimální ceny pobytů a chtěli dosahovat maximálního zisku prostřednictvím úspor z rozsahu, budovala se velkokapacitní ubytovací zařízení. Významným byl rozvoj komplexních středisek, které soustřeďují všechny služby na jednom místě. Značnou popularitu si získaly pobyty all inclusive, které nabízely neomezené služby za předem sjednanou jednotnou cenu. Tento typ CR je pro účastníky velmi pohodlným, usnadňuje výběr a nákup dovolené a poskytuje cenově dostupné produkty pro široké spektrum potencionálních zákazníků.

Obecně bývá spojován s modelem 3 S– Sun, Sand, Sea označující synonymum pro bezstarostnou dovolenou na pláži. Je nutné, aby byly služby, produkty, zážitky v cestovním ruchu jednotné. O tomto se zmiňuje MacCannell (2001, str 24), kdy připomíná že v globálním světě je stejné bankovníctví, jízdenky, hotely, restaurace, autokary, letištní salónky – toto však omezuje diverzitu, která je k rozvoji cestovního ruchu nutná.

Vanhove (1997, str. 33) definuje dva základní znaky masového cestovního ruchu – značný počet subjektů CR a standardizovaný, málo flexibilní a přesně stanovený produkt. Dalším hlediskem je, aby návštěvníci daného místa byli v co nejmenším kontaktu s místním obyvatelstvem.

Negativní stránkou je nepříznivý dopad na životní prostředí, proto bývá často označován jako opak k alternativnímu udržitelnému cestovnímu ruchu. Když mluvíme o alternativním CR tak ten jde oproti masovému cestovního ruchu cestou udržitelného rozvoje a šetrným zacházením k životnímu prostředí. Velice důležitá a hlavní je autenticita (opravdovost) nabízených služeb a produktů. Problémem u autenticity je, že se turisté sice zajímají o autentické produkty, ale předpokladem je, aby se jim líbily a byly nejlépe podle jejich představ. (Kotíková, 2013, str. 27)

K této problematice se pojí slova jako „post-turismus“ a „post-turista“. Pojem „post turista“ je spojen se třemi hlavními vlastnostmi. Nutně nepotřebuje vidět konkrétní místa, jelikož je možnost je vidět pomocí médií, televize a internetu. Vědí, že cestování nabízí širokou škálu možností a souhlasí s tím, že jsou součástí určité společnosti. Uvědomují si, že jsou jen turisté a že tyto autentická místa přežívají jen díky prostředkům z cestovního ruchu. Nynější turisté se chtějí odlišit od většiny společnosti, kdy chtějí navštěvovat originální a nevšední místa.

S čím souvisí pojem „post-turismus“ je hledání prázdných mezer ve sféře nabídky celkem vysoce nasyceného trhu cestovního ruchu. Poptávka turistů v současné době je čím dále více

rozmanitá a rozdílná. Odhalují se další směry, které motivují k cestování a také změny v požadavcích a potřebách na služby pro rozmanité cílové skupiny.

(Kotíková, 2013, str. 27)

Hlavní rozdíly mezi masovým a alternativním cestovním ruchem

Masový cestovní ruch	Alternativní cestovní ruch
Přenesený životní styl	Lokální životní styl
Pasivní, pohodlný	Aktivní, náročný
Předem stanovený program	Spontánní aktivity
Koncentrace na jednom místě	Rozptýlení v krajině
Velkokapacitní objekty	Menší ubytovací zařízení
Zahraniční management	Místní management
Zahraniční investice	Místní investice

Tabulka 1: Rozdíly mezi masovým a alternativním cestovním ruchem – vlastní zpracování, zdroj: Kotíková (2013)

1.1.6 Formy cestovního ruchu

Důležité jsou také formy cestovního ruchu, které odpovídají potřebám účastníků. Základní formy CR obsahují ty nejširší potřeby naopak specifické formy zvláštní požadavky subjektů CR.

Mezi základní formy cestovního ruchu řadíme:

- společenské – kdy jde o sblížení se, vytváření přátelských vztahů s lidmi se stejným nebo podobným zájmem, setkávání se s příbuznými nebo obecně o společenský život. Zde lze zařadit vzpomínkové akce pro příznivce historických událostí či veterány (setkání příznivců bitvy na Bílé hoře 1620 atd.)
- rekreační – obvykle zasazeny do přírodního prostředí, kde mohou návštěvníci nerušeně odpočívat a udržovat se v psychické i fyzické pohodě, zahrnuje příměstskou rekreaci, která probíhá na zahrádkách, chatách a chalupách zpravidla na víkend či jinou krátkou dobu

- náboženský – obsahuje návštěvy církevních památek a obřadů, posvátných a poutních míst (v zahraničí Vatikán, Mekka, Jeruzalém, Fatima, v České republice Hostýn či Velehrad)
- kulturně-poznávací – zabývá se poznáním kultury, historie, zvyků a tradic vlastních i jiných zemí, jádrem jsou světské a sakrální architektonické památky a stavby, přírodní zajímavosti (vodopády, jeskyně, pouště, pralesy, hory), umělecká díla a společenské události (slavnosti, festivaly)
- vzdělávací – cílem je naučit se nové dovednosti a znalosti (sporty, jazyky, odborné profesní dovednosti, řemeslné a umělecké znalosti)
- zdravotní – obsahuje rekonvalescenci či léčení následků po nemoci či zranění, prevenci nebo rehabilitační cvičení. V České republice je 36 uznávaných lázeňských míst s vzácnými přírodními zdroji a ubytovací kapacitou 23 000 lůžek
- dobrodružný – spojený s adrenalinovým zážitkem, testování jak psychických, tak fyzických vlastností návštěvníků, příkladem jsou bungee – jumping, rafting a sjíždění divoké řeky či skákání s padákem
- sportovní – kde nejde jen o aktivní vykonávání sportovních aktivit, ale také o pasivní diváctví a fandění na daných sportovních událostech
- poznávání flory a fauny – návštěvy přírodních parků a rezervací, do této formy CR patří ekoturistika, zahrnující princip šetření přírody a je to vracení se ke kořenům kdy příroda byla to hlavní co na zemi bylo, jedná se o tzv. měkký CR
- politický – meetingy politických stran a jejich sjezdy při volebních kampaních
- profesní – služební cesty, účast na veletrzích, výstavách a kongresech a také incentívni neboli odměňující cestovní ruch, který má za cíl zlepšit firemní vztahy se zaměstnanci
- nákupní – cesty za nákupy, kdy v jiné zemi je něco výhodnějšího než v zemi trvalého pobytu včetně podnikatelských záměrů (Foret, a Foretová, 2001, str. 17)

Další dělení je na specifické formy ty vyhovují speciálním potřebám nejrůznějších cestovatelských segmentů. Nabídka musí být rozšiřována v souladu s nejnovějšími trendy v CR. Současným trendem je být ohleduplný k okolí a životnímu prostředí a šetrně využívat tyto služby k tomuto trendu se řadí ekoagroturistika (návštěva farmy, která hospodaří

ekologicky) či agroturistika (pobyt na farmě). Také zde patří mototuristika, cykloturistika a vše spojené se sportem a cestovním ruchem. V další kapitole této práce jsou uvedeny ty nejvíce netradiční formy CR. (Ryglová a kol., 2011, str. 20)

1.1.7 Netradiční formy cestovního ruchu

Kotíková (2013, str. 30) popisuje netradiční formy dle potřeb specifických **cílových skupin**, kdy upozorňuje na to, že rozvojem CR nejsou dotčeny jen odvětví, ale také společnost.

Nezanedbatelnou skupinou pro cestovní ruch jsou mladí lidé, kteří čím dál více touží po objevování nových kultur a míst na světě. Tomuto se věnuje koncept **Youth Travel**, který podporuje zejména rozmach nízkonákladových společností a dostupnějších forem cestování. Velkou výhodou mají studenti, kteří využívají studijních programů jako je Erasmus, domácí i zahraniční stáže a výměnné pobyty. Studenti jako celek mají v současné době řadu slev díky průkazům, kterými prokazují své studium tudíž je cestování pro tuto skupinu stále dostupnější. Youth Travel obsahuje tzv. Gap Year, kdy jde o dobu po skončení studia v rámci ní mladí absolventi poznávají, cestují, zlepšují jazyk, získávají zkušenosti, vydělávají nebo zkrátka využívají svůj volný čas. (Šindelářová, 2008)

Kontrastem k turismu mladých je **cestovní ruch seniorů**, který díky demografickému vývoji především ve vyspělejších zemích má pro CR velký potenciál. V minulosti byla tato cílová skupina v rámci turismu přehlížena. Je potřeba vnímat rozdíly v této skupině jako jsou finanční zaopatření, zdraví, věk a životní styl. Vlastnosti seniorů jsou dostatek peněžních prostředků, volného času, využívání cestovních kanceláří a možnosti cestovat mimo sezónu. Mimo odpočinku, relaxace a poznávání nových míst jde také o návštěvy příbuzných a nákupy. V současné době mají senioři na výběr i z různých dobrodružných a pohybových aktivit, procedur v rámci péče o zdraví, jazykových stáží či aktivity, jak se více socializovat. K vycestování znevýhodněných skupin měl sloužit program CALYPSO, který navrhla Evropská komise, který podporoval turismus všech skupin. (Kotíková, 2013, str. 153)

Pro dnešní dobu se více významným stal **LGBT turismus**, tedy cestovní ruch sexuálních menšin. Vyhledávající služby tolerantní a respektující jejich sexuální orientaci, jelikož bohužel i v dnešní době nemusí být jejich přítomnost ve společnosti vítána. Tato skupina je pro cestovní ruch velmi zásadní, protože na rozdíl od heterosexuálních párů cestují více, jelikož většinou nemají děti a mohou si dovolit více utrácet za služby. Důležité jsou akce spojené s touto tematikou například festival Prague Pride či karnevaly a jiné události. (Southall a Fallon, 2011)

Další podstatnou formou je cestovní ruch segmentu **LOHAS**, zkratka pro Lifestyle of health and Sustainability, v překladu životní styl v oblasti zdraví a udržitelnosti. Pro tuto skupinu je příznačný princip udržitelnosti, zdravý životní styl a osobní rozvoj. Pro své cesty si vybírají možnosti šetrné k životnímu prostředí a ke svému zdraví. V oblasti cestování upřednostňují ekologickou dopravu a ubytování (např. hotel, kde mohou odmítnout praní ručníků či úklid pokoje), zájem o životní prostředí, úsporné čerpání vody a energií a poznávání nových kultur a jejich tradic. Pro tento koncept je velmi vyhledávaná certifikace kvality ve vztahu k životnímu prostředí. Potenciálem pro tento segment může být rozvoj venkovské turistiky, neboť koncept je založen na těchto principech. (Kotíková, 2013, str. 169)

Podle **motivace účastníků**

Docela neobvyklou formou CR je **temný** cestovní ruch, při němž návštěvníci objevují místa spojené s tragickou událostí či jsou vázána se smutkem, smrtí, strachem atd. Přestože se to může zdát jako nesmysl, tak přeci jen i tato místa spjata s historií a událostí, která jsou pro vzdělání a poznání důležitá. Do této formy patří objekty jako jsou věznice a mučírny, hřbitovy, místa poprav a katastrof, koncentrační tábory nebo rekonstrukce bitev. Na druhou stranu je tato forma prospěšnou pro tematické prohlídky, únikové místnosti nebo tzv. LARPy – návštěvníci mají dané role a ztvárňují činy přidělených postav. (Navrátil a Pícha, 2012, str. 156-167)

Primární službou v turismu společně s dopravou a ubytováním je služba stravovací a k ní se váže **gastronomický** cestovní ruch. K této formě patří poznávání gastronomie a kulinářských zážitků pomocí různých gastronomických událostí, akce spojené s kulinářskými tradicemi dané lokality a také zážitkové gastronomie (restaurace s Michelinskou hvězdou, pivovary, vinařství, kurzy vaření atd.). V současnosti je velkým trendem vracení se ke klidnému stolování a je dán větší důraz na tradice v gastronomii – tzv. Slow Food. V ČR jsou díky stálým tradicím (například v pivovarnictví, rybářství, vinařství a mnoho dalších) velké možnosti, jak tuto formu cestovního ruchu dále rozvíjet. (Kotíková, 2013, str. 37)

Velkým hitem posledních let je **Event turismus** spojený s pořádáním události a různých společenských akcí. Návštěva takové události zvyšuje atraktivitu a pomáhá budovat image dané destinace. Jsou dvě varianty této formy. První z nich je ta že občané cestují za danou akcí a je ta je cílem jejich cesty. Druhou variantou je ta možnost, kdy jsou návštěvníci již na dané lokalitě a případná společenská událost jim tuto návštěvu příjemní. Tento segment

cestovního ruchu nabízí nepřehledné množství typů eventů jako jsou společenské, kulturní, sportovní, přírodní, spojené s tradicemi a zvyky, kongresy, koncerty, veletrhy a spousta dalších. Tato forma má i své stinné stránky jako jsou návaly turistů a s tím spojené problémy s životním prostředím a odpady. (Kotíková a Schwartzhoffová, 2008, str. 8)

Typický pro rozvojové lokality je cestovní ruch **dobrovolnický**, při němž lidé cestují dobrovolně a bezplatně aby nabídli pomoc lidem v nouzi. Většinou jde o lokality zasažené přírodní katastrofou, ale také sem spadá pomoc handicapovaným, sociálně slabším a nezaměstnaným. Tato forma je typická pro mladé lidi, kteří chtějí zažít autenticitu a netypický zážitek a také nemají závazky a mohou tak cestovat za velmi nízké náklady. (Kotíková, 2013, str. 115)

Pro v životě důležitý moment je nezbytný **svatební** cestovní ruch. Návštěva těchto míst probíhá například při účasti na svatebním obřadu, výročí, zasnoubení, svatební cestě, obnovení manželského slibu, symbolickém sňatku či rozlučce se svobodou. Díky mnoho palácům, zámkům a kostelům má Česká republika velký potenciál při rozvoji této formy CR. (Portál inovace vyššího odborného vzdělávání, 2022)

Se stále zvětšujícím se trendem filmové produkce, seriálového boomu a vznikem streamovacích služeb je velmi oblíbeným **filmový** cestovní ruch. Výletníci navštěvují lokality známé z filmů, seriálů či jinou audiovizuální formou. Do tohoto segmentu patří prohlídka filmových studií (Universal Studios), místo známé z filmu (Wadi Rum – Duna, Nový Zéland – Hobit), pozorování natáčení, atraktivita spojeny s filmem, organizované prohlídky filmových lokalit, filmové festivaly a udílení filmových cen. (Karlovy Vary, Zlín) Pro Českou republiku byl v tomto odvětví velmi nápomocný film Bobule, ve kterém se objevilo mnoho moravských vinařských míst, které se díky propagaci staly hojně navštěvovány – Mikulov, Pavlov. Mladší diváci ocení lokality z pohádek jako jsou zámky, hrady, lesy a jiné objekty vybrané filmaři. Vznikají stezky (Po stopách filmu), kterými jsou návštěvníci provázeni historií daného snímku. Technologie přeje této sféře, vznikají například mobilní aplikace, fóra, webové stránky (např. Filmova místa.cz) pro orientaci a vizualizaci se v dané lokalitě. (Kotíková, 2013, str. 131)

V dnešní hektické době je potřeba také relaxovat a být jak ve fyzické, tak psychické pohodě a k tomuto slouží **meditační** cestovní ruch. Místo pro meditaci musí být ničím nerušené a tiché místo, tedy nejčastěji odlehlá místa na venkově a v přírodě. (Zelenka a Pásková, 2012, str. 173)

Velmi oblíbeným v České republice je cestovní ruch **vodácký** a díky mnoho vodním tokům je také snadno dostupný. Sjíždění řeky, probíhá jen tam kde je to povoleno. Probíhá zejména v letních měsících a láká aktivní lidi i rodiny s dětmi. Typické destinace jsou řeky Vltava, Sázava, Morava, Ohře, Lužnice či Otava. Do této oblasti ČR nepatří pouze vodácká aktivita, ale také vodní, mezi které řadíme návštěvu koupališť a aquaparků. Milovníci wellness patří do této oblasti také. (Srovátková, 2013, str. 27)

Dostáváme se od více tradičních forem do moderní doby, kdy je kladen důraz na udržitelnost a ekologii, low cost cestování, technologie a interaktivitu.

Principem **CouchSurfingu** je poskytnutí bezplatného ubytování u místních občanů prostřednictvím webových stránek projektu. Je zejména využíván mladými cestovateli, kteří potřebují ušetřit a nejsou vázáni časem ani destinací také mohou získat nové kontakty a žít v autentickém ubytování. (Franke a kol., 2012, str. 26)

Geocaching je cestovatelská interaktivní hra zahrnující pěší turistiku a zábavu v podobě hledání tzv. kešky. Turisté jsou navigováni podle mobilní aplikace, souřadnicím a lehkým úkolům. Geocaching zvyšuje atraktivitu místa, obzvláště méně navštěvovaných lokalit. (Srovátková, 2013, str. 55)

Z hlediska ekologické stránky je oblíbené **cestování do zelených hotelů**, tedy ubytování v souladu s udržitelným rozvojem a ochranou životního prostředí. Na tento trend zareagovalo mnoho hotelů a díky certifikaci v rámci EU se z nich staly ekohotely. Dodržování ekologických zásad se čeká jak od personálu, tak od samotných hostů. Originální zážitek nabízí ekohotel na severu Austrálie s názvem Canopy Treehouse a jak už název napovídá jde o přístřešky v korunách stromů. V ČR je tento trend zatím v počátcích a jsou pouze čtyři, z toho úplně prvním byl Adalbert v Praze. (Šulcová, 2017)

Další alternativou k eko turismu je aktivita pocházející ze severu Švédska zvaná **Plogging**. Jde o sběr odpadků, při kterém se běží je tak kombinací zdravého pohybu a aktivitou pomáhající od znečištění planety. Název Plogging vznikl z anglického výrazu „jogging“ a švédského „plocka upp“ což, a tedy běh a sběr. Aktivním účastníkem této aktivity je i sám prezident Islandu známý jako podporovatel zdravého životního stylu a také životního prostředí. (Sehnálková, 2018)

Forem cestovního ruchu je nepřeborné množství mezi další zajímavé lze zařadit např. pivní turistiku, bosou turistiku, nahý cestovní ruch nebo plyšový cestovní ruch.

Pro realizaci forem cestovního ruchu je nezbytné znát také jaké jsou předpoklady CR, proto jsou uvedeny v další kapitole.

1.1.8 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu

Jedná se o soubor přírodních a antropogenních neboli člověkem vytvořených aspektů. Předpoklady se dělí na lokalizační (přírodní a kulturní), selektivní (objektivní a subjektivní) a realizační (dopravní a materiálně technické). (Pourová, 2010, str. 14)

Lokalizační předpoklady

Určují umístění činností cestovního ruchu do určité lokality, rozdělují se na přírodní a kulturní.

Přírodní předpoklady rozlišuje rozmanitost přírodního prostředí. Čím více je příroda výjimečná a nezvyklá v dané oblasti, tím je území turisticky atraktivnější. Přírodní prostředí obsahují reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo. (Pourová, 2010, str. 14)

Z hlediska reliéfu je více atraktivní členitý povrch jako skalní města a věže, soutěsky, krasové jeskyně, skalní okna, ledovcové kotliny a další. Klima je součástí skupiny lokalizačních předpokladů cestovního ruchu, který podstatně ovlivňuje jeho rozšíření. Z vodstva můžeme uvést termální a minerální prameny, jezera či přirozené tvary vodních toků. Rostlinstvo v cestovním ruchu významně ovlivňuje krajinu, a to je podstatné pro atraktivnost destinace. Dopad živočišstva na cestovní ruch určují zejména možnosti pro jeho užití. Těmito možnostmi jsou, rybolov, myslivost, zoologické zahrady nebo rezervace chráněné zvěře. (Vystoupil, Šauer, 2011, str. 35)

Kulturně-historické občas také nazývány společenské předpoklady mají základ již v historickém vývoji vybrané lokality. Díky své historii mají velkou hodnotu a jsou schopny přilákat do území více návštěvníků. Řadíme sem kulturně-historické památky, kulturní zařízení a společenské akce.

Kulturně-historické památky jsou členěny na architektonické památky zahrnující památky světské (historická jádra měst, městskou a lidovou architekturu, technické a vojenské památky...) a sakrální (chrámy, kostely, katedrály, betlémy ...). Dále do nich patří přírodní památky např. archeologická naleziště, parky a zahrady nebo arboreta. Také soubory materiálních a duchovních projevů člověka (nářečí, tradice, řemesla, kroje atd.) jsou součástí kulturně historických památek. Jako kulturní zařízení jsou brána muzea včetně skanzenů, tančírny, divadla, kina, planetária a hvězdárny či galerie a památníky. Do společenských

akcí řadíme filmové/hudební festivaly, kongresové a výstavní akce, karnevaly, konference, plesy, poutě, oslavy státních svátků (Silvestr, Vánoce, první máj). (Vystoupil, Šauer a kol. (2011, str. 59).

Dle Hraly (2002, str. 15) jsou lokalizační podmínky rozhodující při daném umístění realizace CR jak podmínky přírodní, tak i společenské. V rozvoji cestovního ruchu jsou, ale naopak druhotné. Rozhodující jsou spíše faktory selektivní a realizační.

Selektivní předpoklady

Také nazývány jako stimulační mají primární pozici v rozvoji cestovního ruchu. Vyplývá z nich schopnost účastnit se aktivně (přijímat návštěvníky) i pasivně (být návštěvníkem) na cestovním ruchu v daném území. Jsou rozděleny na objektivní a subjektivní. (Pourová, 2010, str. 16)

Objektivní předpoklady jsou členěny na politické (bezpečnostní a vnitropolitické situace, charakter politického systému), ekonomické (fond volného času, získaná životní úroveň, kvalita životního prostředí) a demografické (věková struktura obyvatelstva, hustota zalidnění, mobilita atd.). (Hrala, 2002, str. 12)

Subjektivní předpoklady jsou dány vlastním motivem subjektů CR k cestování. Většinou se jedná o psychologické pohnutky, které bývají často ovlivněny trendy, marketingem – reklamou, propagací cestovních kanceláří, znalostí jazyků spousta dalších. (Pourová, 2010, str. 15)

Realizační předpoklady

Jsou rozhodující ve finální fázi uskutečnění cestovního ruchu. Důležité jsou obzvlášť proto, že určité lokality umožňují její využití v cestovním ruchu. Člení se na dopravní a materiálně-technické předpoklady. (Pourová, 2010, str. 15)

Klíčové v cestovním ruchu je zajištění dopravní dostupnosti pro danou oblast. Dopravní předpoklady zahrnují časovou dosažitelnost území a kvalitu, hustotu a bezpečnost dopravní sítě a dopravních zařízení. (Pourová, 2010, str. 16)

Mezi materiálně-technické předpoklady patří stravovací, ubytovací, sportovní, zábavná a další zařízení včetně jejich kvality. Úroveň a kapacita konkrétních zařízení jsou limitujícími okolnostmi při využití určitých oblastí. (Pourová, 2010, str. 16)

1.1.9 Vlivy cestovního ruchu

Ať již pozitivní či negativní vlivy mohou být členěny podle toho, co je vyvolalo, respektive který systém je zapříčinil. Liší se na vlivy externí též exogenní, které jsou vytvořeny působením okolí (nadřazených systémů) na cestovní ruch. Opakem jsou vlivy endogenní, kdy je samotnou příčinou systém cestovního ruchu. (Holešinská, 2012, str. 21)

Fletcher (2013, str. 145) uvádí kategorie vlivů související s ekonomickým, sociálním a environmentálním prostředím.

Ekonomické vlivy

Cestovní ruch je považován jako prostředek ekonomického růstu, který navyšuje zaměstnanost (vytváří další pracovní místa), podílí se na růstu hrubého domácího produktu, zvyšuje životní standard, srovnává platební bilanci a podněcuje ekonomický rozvoj regionů, kdy přináší nové investiční možnosti. Z pohledu mikroekonomie zvyšuje povědomí o regionu jako turistické destinaci, zvyšuje dostupnost služeb, vytváří nové atrakce a zvyšuje povědomí o potenciálu investic a komerčních aktivitách daného regionu.

Důležitým pojmem je tzv. multiplikační efekt, kdy příjmy (výdaje) účastníka generují přímé, nepřímé nebo indikované příjmy subjektům v určené oblasti. Může se zdát, že jde o pozitivní jev, ale má i svá negativní úskalí v podobě úniků vyvolaných příjmů z cestovního ruchu kromě ekonomiku regionu, ve kterém byly původní příjmy získány. (Holešinská, 2012, str. 22)

Nevýhodou této oblasti je sezónnost, která je příčinou nestability v zaměstnanosti. Jsou nabízena místa s krátkým trváním a většinou jsou zaměstnávání lidé s žádnou nebo menší kvalifikací. Dalším negativním vlivem je změna v cenách produkce a příjmech návštěvníků, které jsou schopni utratit. Velkým problémem jsou skryté náklady, vznikající v oblasti, kde převyšuje poptávka cestovního ruchu nad nabídkou, jelikož zapříčiňují růst cen zboží a služeb. Nezbytnou úlohou státu v ekonomické oblasti je ve formě vytvoření rámcových podmínek pro podnikatelské prostředí, také zajištění podpory přispívající k rozvoji regionu, musí být však v souladu s hospodářskou soutěží a například zabezpečení ochrany spotřebitele a další. (Holešinská, 2012, str. 22)

Sociální vlivy

Tyto vlivy jsou důležité, jelikož při cestovním ruchu jsou v přímém i nepřímém kontaktu rezidenti a návštěvníci této lokality. Tato interakce může přinést pozitivní, ale i negativní vlivy. Výhodou je zvýšení životního standardu obyvatelů lokality, vyvolaném při využívání služeb zřízených pro návštěvníky. (Nejdl, 2011, s. 35)

Negativním vlivem je přehnaný turismus, kdy je na území mnoho návštěvníků, tento aspekt může být negativní obzvláště pro stálé obyvatele a je možný odliv obyvatel z tohoto území. Návštěvníci mohou mít negativní vliv na rezidenty v rámci morálky, kdy může docházet k potencionálnímu zvýšení kriminality či obchodování s drogami či prostituce. Z tradic a zvyků se díky komercializaci může vytratit historický kontext a tradice jsou určeny jen ke komerčním záležitostem kdy jsou tradice přetvářeny k obrazu turistům. Velká odlišnost mezi kulturami dokáže způsobit střety těchto kultur nebo naopak dojde k akulturaci. Akulturací se může vytratit historická či náboženská povaha zvyků a tradic občanů tohoto území. (Nejdl, 2011, s. 35)

Primární úlohou v oblasti sociálních vlivů je otázka vzdělávání a osvěty ve sféře cestovního ruchu a pojetí udržitelného rozvoje. Důležité je také zajištění bezpečnosti a práv subjektů cestovního ruchu. (Holešinská, 2012, str. 23)

Environmentální vlivy

Služby cestovního ruchu často využívají nenahraditelné zdroje, pokud území o tyto zdroje nechce přijít musí začít regulovat jejich užívání. Nejčastější ochrana těchto zdrojů bývá budování přírodních parků či omezování vstupů do těchto objektů. Finance získané z těchto zakáz a také daní mohou být dále použity k uchování kulturně-historického a přírodního potenciálu cestovního ruchu. Investice do životního prostředí mohou zabránit např. erozi půdy, odlesňování v důsledku výstavby sjezdovek, znečištění vody, ovzduší, půdy – odhazování odpadků, vzniku lesních požárů, nadměrnému hluku či minimalizaci využívání místních zdrojů. (Holešinská, 2012, str. 23)

Environmentální vlivy ovlivňuje zejména veřejný sektor, který rozhoduje v otázkách ohledně ochrany přírodního a kulturního dědictví. Důležitou roli sehrává také v konceptu udržitelného cestovního ruchu a má za úkol tuto oblast monitorovat a regulovat. (Holešinská, 2012, str. 23)

2 DESTINAČNÍ MANAGEMENT

Destinační management je systém řízení a organizace v destinaci jako například region, kraj, obec nebo město. Klíčovou rolí je vzájemná spolupráce subjektů, kteří v destinaci poskytují služby v cestovním ruchu. V kontextu s pochopením oblasti destinačního managementu je třeba vyjasnit si jednotlivé komponenty tohoto termínu.

2.1 Pojem destinace

Podle Holešinské (2012, str. 43) definicí pojmu destinace je celá řada zejména z geografického a ekonomického hlediska. Z geografického pohledu lze tuto definici vymezit jako „územní celek, který je vyznačován společným postupem při využívání potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu, sdílenou kapacitou území pro tento rozvoj, společným životním cyklem a společnými procesy cestovního ruchu. (Pásková, 2009 str. 26)

Zatímco Bieger (1996, str. 74) destinaci považuje geografický prostor, který si návštěvník vybírá za svůj cíl cesty. Podobnou teorii bychom našli v Encyklopedii cestovního ruchu, ve které je uvedeno že, destinace je cílové místo potencionálních návštěvníků, kteří vidí území ze svého úhlu pohledu ve vztahu ke službám a lokalitě za účelem uspokojení vlastních potřeb. (Cho, 2000, str. 14)

V České republice je nejvíce zmiňována definice z výkladového slovníku cestovního ruchu od Páskové a Zelenky (2002, str. 59), kteří uvádí, že destinace je „cílovou oblastí v daném regionu, pro kterou je typická významná nabídka atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu“.

Ve světě je známá definice Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) jejíž definice zní: „Destinace cestovního ruchu je fyzické místo, kde návštěvník přenocuje. Součástí jsou produkty cestovního ruchu tedy služby a atraktivity. Má své fyzické i administrativní hranice definující rozsah řízení, image a vnímání, které vytváří míru konkurenceschopnosti destinace. Sdružuje aktéry CR, kam spadají také občané destinace a vytváří tím síť pro rozšíření destinace. (UNWTO, 2002)

Z marketingového hlediska je destinace vnímána jako produkt cestovního ruchu podle Holešinské (2012, str. 45) jde o „kompletní soubor nabídky cestovního ruchu daného území“. Tato nabídka se skládá z primární nabídky zahrnující přírodní a kulturně-historický potenciál a sekundární nabídky zajišťující infrastrukturu cestovního ruchu a jednotlivé služby pro uspokojení potřeb návštěvníků.

2.1.1 Charakteristické znaky destinace

Turistické cíle návštěvníků jsou tvořeny poptávkou po cestovním ruchu a snaží se co nejvíce vystihnout nabídku služeb dané destinace pro oslovení co největšího počtu turistů. V praxi to vypadá tak, že turista si nejdříve zvolí cílovou destinaci a až poté plánuje dopravu, jaké turistické atrakce navštíví a jaké služby využije. Cílem destinace je mít co nejatraktivnější služby bohužel i v této oblasti se potýká s konkurenčním prostředím. V České republice se nabídka destinační aktivit dělí na deset druhů:

- historické destinace (zříceniny, hrady)
- lázeňské destinace (lázeňské pobyty)
- vodní destinace (jezera, řeky)
- venkovské destinace (poznávání tradic a zvyků)
- poutní destinace (poutní místa, kostely)
- horské destinace (letní a zimní rekreace)
- městské destinace (města s historií)
- významné přírodní destinace (chráněné krajinné oblasti)
- destinace uměle vytvořené (sportovní areály, zábavní parky)
- destinace individuální rekreace (pobyt na chalupě, v přírodě)

(Beránek, 2013, str. 316)

Nejdl (2011, str. 50) ve své publikaci představuje charakteristické znaky, které jsou podle něj nezastupitelné a vytváří celou podstatu destinace. Hovoří o destinaci, která je formulována k obrazu návštěvníka, který si lokalitu vybírá. Jedná se o geograficky ohraničený prostor – kontinent, země, místo, resort. Z pohledu atraktivity musí poskytovat služby, které mohou uspokojit potřeby (určitého segmentu) návštěvníků a přinesou jim komplexní zážitek.

2.2 Pojem management

Management cestovního ruchu je vědní disciplínou, která obsahuje poznatky o řízení z klasické vědy a aplikuje je do segmentu cestovního ruchu. Počátečním bodem jsou základní poznatky o řízení. Termín management může mít tři podoby. První interpretuje

management jako formu řídicí činnosti, která má za úkol provádět řízení organizace či skupiny lidí. Druhé pojetí vychází z vědní disciplíny a uvádí management jako soubor odborných principů či poznatků. Třetí význam vysvětluje management jako skupinu řídicích pracovníků v organizaci neboli manažery. (Holešinská, 2012, str. 45)

Z hlediska managementu cestovního ruchu jde o první interpretaci tedy o samotný proces (řídicí činnost). Podle Masona (2003, str. 78) mluvíme o specifické formě řízení, jejímž objektem je destinace. K destinaci patří tři hlavní elementy a to: místo, návštěvníci a residenti. Díky tomuto faktu se řízení destinace liší od klasického pojetí řízení.

2.3 Destinační management

Vymezení pojmu destinační management je nepřehledné množství. Bartl a Schmidt (1998, str. 2) považují ze strategické stránky destinační management jako „cestu pro turisticky vyspělé regiony, které mají odvalu ke koncentraci sil pro účely organizace, společného rozvoje a aktivního prodeje svých produktů.“ Obdobu této strategie popisují autoři Elbe, Hallén a Axelsson (2009, str. 286) jako „dobrovolnou vzájemnou spolupráci mezi aktéry cestovního ruchu v destinaci s cílem mobilizace zdrojů pro naplňování společných marketingových programů.“

Důraz na spolupráci dává Srb (2003, str. I), který destinační management vidí jako „systém organizace a řízení cestovního ruchu v dané destinaci založený na spolupráci subjektů nabízejících služeb.“ Tato interpretace na rozdíl od předchozích dvou označuje destinační management jako vědní disciplínu. Anderson (2000, str. 60) označuje destinační management integrovaným procesem řízení destinace. Kromě toho naznačil funkce destinačního managementu, mezi které zařadil návštěvnícký mix, nabídku destinace, marketing a organizování.

Nejvíce citovaná definice pochází z výkladového slovníku od Páskové a Zelenky (2002, str. 60), kteří označují destinační management „souborem technik, opatření a nástrojů využívaných při koordinovaném organizování, plánování, komunikování, rozhodování a regulování cestovního ruchu v dané destinaci.“ Tuto definici však mnozí shledávají jako nepřesnou, jelikož popírá specifika destinace, kdy nedochází k regulování nýbrž ovlivňování. Na tento fakt upozornili Ritchie a Crouch (2006, str. 96) podle kterých „klasická společnost nařizuje, ovládá a kontroluje tedy reguluje, tak aplikace destinačního managementu je založena pouze na ovlivňování, usnadňování a koordinování.“

Podrobnější definice obsahující základní pilíře efektivního fungování destinačního managementu je od Holešinské (2012, str. 47) označující destinační management jako specifickou formu řízení. Uvádí důležitý termín princip 2K, kdy je proces založen na kooperaci zainteresovaných subjektů cestovního ruchu a na koordinaci v oblasti rozhodování, organizování a plánování v destinaci. Pokud k tomuto principu přidáme nesmírně důležitou vzájemnou komunikaci mezi subjekty hovoříme o principu 3K.

2.4 Organizace cestovního ruchu v destinaci

Aby mohly destinace poskytovat služby pro uspokojování všech návštěvníků je potřeba je odpovídajícím způsobem řídit a organizovat. Tyto činnosti zajišťují společnosti pro management destinací tzv. ORC ve zkratce organizace cestovního ruchu.

Organizace cestovního ruchu je „organizace zaměřená na management destinace v oblasti prosazení a vytváření destinace a jejích specifických produktů cestovního ruchu na trhu, jejichž úkolem je realizování plánů destinačního managementu. Hlavní rolí OCR je vývoj a aktivní prodej hlavních produktů, řídí a koordinuje tvorbu těchto produktů a jejich cenovou politiku. Obvykle bývá vytvořena a podporována ústředními poskytovateli služeb v dané lokalitě.“ (Pásková a Zelenka 2002, str. 202).

Úlohou OCR je zejména řídit cestovní ruch, napomáhat rozvoji cestovního ruchu v destinaci, podpořit vzájemnou spolupráci, vznik a prodej specifických produktů, které pomáhají dotvářet atraktivitu daného území.

Ryglová (2011, str. 163) řadí organizace cestovního ruchu na několik úrovní:

- **lokální turistická organizace** – v zahraničí (Visit London v Anglii či Verkehrsverein Andermatt ve Švýcarsku), v České republice (Destinační management Český Krumlov)
- **regionální turistická organizace** – Opolská regionální turistická organizace, VyšochinaTourism či Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava
- **národní turistická organizace** – HungaryTourism v Maďarsku, Österreich Werbung v Rakousku, u nás CzechTourism
- **kontinentální turistická organizace** – ETC (European Travel Commission)

Podle Světové turistické organizace WTO existují čtyři hlavní funkce organizace destinačního managementu. První z nich je vůbec identifikovat cílový trh pomocí

marketingového výzkumu trhu. Následně je nutné zahájit komunikaci s cílovou skupinou prostřednictvím propagace a reklamy. Poté očekáváme zvýšenou návštěvnost a konečně čtvrtou funkcí je propagace této image, kterou si destinace vybudovala. (Seaton a Bennett, 1996, str. 370). Organizace cestovního ruchu vznikají v různých právních formách. Metelková (2005, str. 17) hovoří o **sdružení právnických osob**, díky kterému mohou spolupracovat subjekty jak z veřejného, tak soukromého sektoru. Další variantou je **příspěvková organizace** zřízená obcemi, krajem nebo státem. Organizace zaměřené na zisk jako jsou **obecně prospěšná společnost a společnost s ručeným omezeným**. Dále **řídící subjekt jako integrální část dobrovolného svazku obcí**, u nichž nevzniká další subjekt, ale jde o spolupráci svazku obcí, které mohou zřídit například turistickou kancelář.

Existují tři možnosti zakládání těchto organizací. Založení prostřednictvím rozhodnutí subjektů veřejného sektoru tzv. **shora**. Další možnost je vznik z podnětu podnikatelských subjektů nazýváno jako založení **zdola**. Jako poslední je rozhodnutí **přirozené authority**, kdy založení vyplyne přirozeně, iniciátorem může být svazek obcí či jiné sdružení ve spolupráci s veřejnoprávními subjekty.

2.5 Financování destinačního managementu v mikroregionu

Pro financování destinačního managementu je výhodné spolupracovat ve větších celcích, než jsou obce, proto je vhodné využívat spolupráci v mikroregionů. Mikroregion je obecně vymezován jako území, které je formováno správními obvody několika obcí, sdružených za dosažením určitého společného cíle. Typickým znakem takového svazku je vznik z vlastního podnětu, nikoliv nařízením vedoucího orgánu či ze zákona. Formálně jde tedy o dobrovolný svazek obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích. Tímto způsobem formalizované mikroregiony mohou následně žádat o finanční podporu z mnoha fondů. (Ryglová a kol., 2011, str. 40)

Na potřeby destinačního managementu v mikroregionu jsou využívány finanční prostředky jak z vlastních, tak i cizích zdrojů. Mezi vlastní prostředky jsou začleněny členské příspěvky a komerční činnosti. Cizími zdroji jsou nejčastěji dotace z veřejných rozpočtů. Peněžní částka je závislá na velikosti dané destinace, ale také na okolních vlivech. Nejvíce financí obvykle přijímají kraje, které jsou dle územního členění největší. (Holešinská, 2012, str. 90)

2.5.1 Vlastní zdroje

V praxi se setkáváme se třemi základními skupinami, a to zisk z členských příspěvků od řádných členů dobrovolného svazku obcí, výnosy z majetku a výkon vlastních činností mikroregionu.

Výše již zmiňovaných **členských příspěvků** je závislá na charakteristice území (kraje mají jinou částku než podnikatelé a obce). U obcí je důležitým měřítkem počet obyvatel dané obce. Tato metoda je však neefektivní, jelikož to většinou končí tak, že obce doplácí na příspěvky podnikatelů. (Holešinská 2012, str. 90)

Existují dvě metody výběru členských příspěvků:

- Solidární systém – členský příspěvek je vypočítán pomocí pevné sazby vynásobené počtem obyvatel určené obce. Tento systém je efektivnější při dlouhodobém sdružení obcí. Mohou jej využívat velkoměsta s finanční podporou menších obcí.
- Benefitní systém – jehož významem je vytvoření mikroregionu, který zaštití primární projekt. Příspěvek je definován na základě katastrálního výměru obce. Největší podíl financí musí přispět ta obec pro kterou je projekt nejvíce přínosný.

Reálně se však využívají oba systémy, kdy finance ze solidárního systému jsou použity na běžný provoz mikroregionu. Naopak prostředky z benefitního systému financují již daný projektový plán. (Divišová, 2014, str. 8)

Další peněžní prostředky jsou získávány **vlastní činností**, kam řadíme výnosy uskutečněné z prodeje vlastních výrobků, vklady společníků, vlastní kapitál a kapitálové fondy. Poslední, co řadíme do vlastních zdrojů jsou výnosy z majetku, které mohou mít podobu provozních (tržby z prodeje), finančních (cenné papíry, vklady, investice) a mimořádné (prodej odepsaného majetku).

2.5.2 Cizí zdroje

V případě, že mikroregion nemá na realizaci projektu dostatek svých vlastních zdrojů může požádat o financování pomocí cizích zdrojů. Do cizích zdrojů řadíme: dotace, půjčky a úvěry, sponzorské dary a systém PPP neboli Public-Private-Partnership. (Divišová, 2014, str. 8).

Mikroregiony při financování velkých projektů často využívají **dotace** různého pojetí. Dotační program přímo pro mikroregiony sice neexistuje, ale je možné si zažádat v rámci:

- Národních dotací, které jsou čerpány od ministerstva, ale i z určených státních fondů. Můžeme jmenovat například Státní fond kultury či Státní fond životního prostředí. Dotace, které mohou čerpat mikroregiony pochází od ministerstva kultury, životního prostředí či ministerstva pro místní rozvoj. (Divišová, 2014, str. 9)
- Krajských dotací, ty jsou takzvaným doplňujícím prostředkem národních titulů. Mezi nejčastější příjemce patří obce, dobrovolné svazky obcí, a společnosti které byly vytvořeny obcemi. (Divišová, 2014, str. 13)
- Operačních programů, které jsou vždy určeny na dané programové období. V současném programovém období 2021-2027 figuruje devět operačních programů a to: OP Doprava, Integrovaný regionální operační program (IROP), OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK), OP Jan Amos Komenský (OP JAK), OP Zaměstnanost+, OP Životní prostředí, OP Spravedlivé transformace, OP Rybářství a OP Technická pomoc. Největší finanční podpora byla alokována pro OP Doprava, a to ve výši 126, 8 miliard korun. Druhou největší podporu získal Integrovaný regionální operační program s částkou 125,2 a třetí největší část patří OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. (Dotace EU, ©2022)
- Dotačních programů nestátních organizací, do kterých patří programy nadací a větších společností. Výhodou je jejich nenáročnost na administrativní správu. Mezi známé společnosti patří v České republice Nadace VIA nebo ČEZ. (Divišová, 2014, str. 17)

Pokud se mikroregionu nepodaří získat dotaci či nenalezne správný operační program, tak další cizí zdroj, co lze využít jsou **půjčky a úvěry**. Velkou nevýhodou jsou úroky, kvůli kterým původní částka vzroste o několik tisíců. Specifickou formou cizích zdrojů jsou **sponzorské dary**, které jsou ve formě finančních příspěvků od sponzorů mikroregionu. Nevýhodou je jejich nepravidelnost, proto se na ně mikroregion nemůže spoléhat. (Divišová, 2014, str. 8)

Spolupráce mezi podnikateli a orgány veřejné správy Public-Private-Partnership, která slouží k uspokojení potřeb občanů. Díky této spolupráci se zvyšuje efektivita veřejného sektoru. Takový způsob bývá využíván, pokud je nedostatek financí pro realizování projektu veřejného sektoru. (Divišová, 2014, str. 18)

3 CESTOVNÍ RUCH V ČESKÉ REPUBLICE

Palátková a Zichová (2014, str. 161) vyzdvihuje nabídku České republiky jako velmi rozmanitou. Na území je mnoho historických atraktivit, památek, galerií, muzeí, ale také nabízí nádherné přírodní scenérie. Česká republika je díky své poloze, rozvinuté infrastruktuře, neměnné politické situaci a rozsáhlým službám cestovního ruchu významnou destinací Evropy, ale také světového cestovního ruchu. Aby cestovní ruch vůbec fungoval je potřeba jej řídit a organizovat.

3.1 Organizační struktura cestovního ruchu v České republice

Organizační struktura působí na třech úrovních – národní, regionální a místní. Kopíruje strukturu jednotlivých úrovní veřejné správy a dotýká se také legislativního rámce.

3.1.1 Národní úroveň

Výkonným ústředním orgánem státní správy v oblasti cestovního ruchu je **Ministerstvo pro místní rozvoj**, které vzniklo 1. listopadu 1996. Zastává funkce ve věcech regionálního rozvoje, územního plánování, politiky turismu i bydlení. Dále plní roli Národního koordinačního orgánu, vykonává činnosti spojené s kohezní politikou Evropské Unie v ČR, podává návrhy a realizuje opatření ke zvýšení atraktivity turismu v rámci mezinárodní spolupráce, zpracovává analýzy rozvoje turismu a zaručuje tvorbu legislativ. (Tittelbachová, 2011, str. 78)

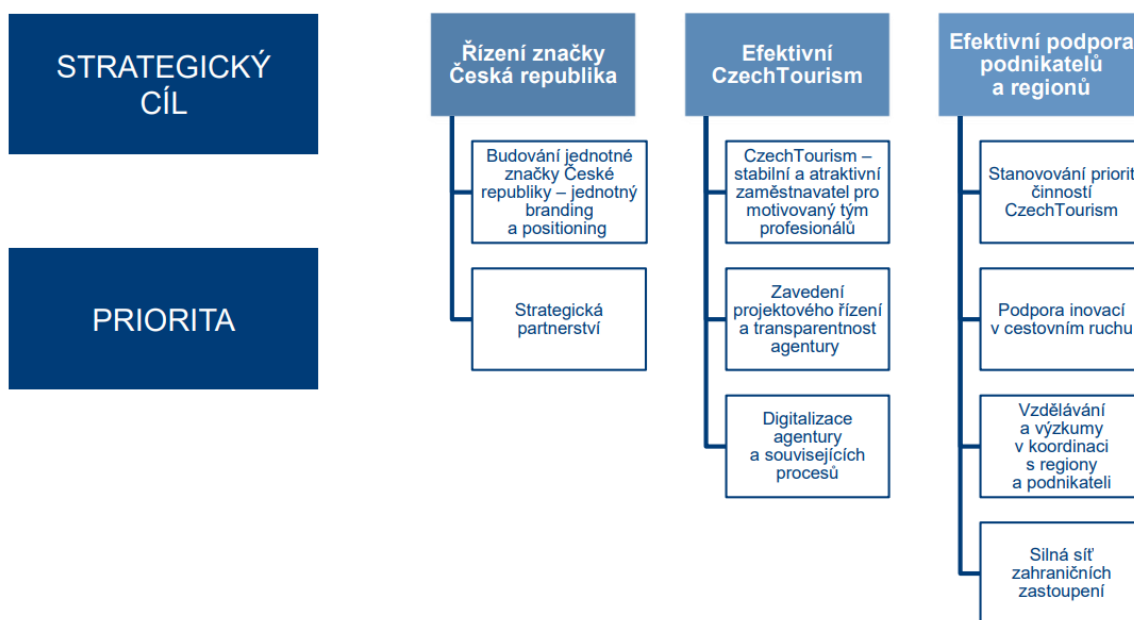
Na národní úrovni nefiguruje pouze ministerstva, ale také orgány ústřední státní správy či příspěvkové organizace působící v oblasti cestovního ruchu. Jako příklady můžeme uvést např. CzechTourism nebo Český statistický úřad.

CzechTourism je státní příspěvková organizace, kterou zřizuje již zmiňované Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Hlavním cílem této organizace je propagace ČR jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i tuzemsku. Ke splnění tohoto cíle musí CzechTourism plnit tyto základní úkoly:

- koordinace činností cestovního ruchu,
- destinační marketing,
- mediální prezentace České republiky, odvětví cestovního ruchu i agentury CzechTourism,

- informační podpora cestovního ruchu,
- výzkumné a vzdělávací činnosti,
- ekonomické a administrativní zajištění chodu agentury. (CzechTourism, ©2022)

K dosažení zmíněného cíle slouží také základní dokument, kterým se nyní agentura řídí, a to Strategie agentury CzechTourism a destinace Česká republika 2021–2025. Hlavními výstupy tohoto dokumentu je návrh strategických cílů a jejich priorit. Pro toto období byly stanoveny 3 základní strategické cíle. První cíl má za úkol řízení značky Česká republika, prioritou je budování jednotné značky České republiky – jednotný branding a positioning druhou prioritou jsou Strategická partnerství. Další cíl je zaměřen na efektivní CzechTourism a jeho prioritami je CzechTourism – stabilní a atraktivní zaměstnavatel pro motivovaný tým profesionálů, dále zavedení projektového řízení a transparentnosti agentury a konečně digitalizace agentury a souvisejících procesů. Posledním strategický cíl je věnován efektivní podpoře podnikatelů a regionů, prioritou je stanovování priorit činností CzechTourism, poté podpora inovací v cestovním ruchu, důležité je také vzdělávání a výzkumy v koordinaci s regiony a podnikateli, a nakonec silná síť zahraničních zastoupení. (CzechTourism, ©2021)

Obrázek 2: Strategické cíle a priority CzechTourism, zdroj: czechtourism.cz (2021)

Český statistický úřad je ústřední orgán státní správy České republiky. Vznikl 8. ledna 1969 zákonem o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy. Jeho aktivity

jsou dány zákonem o státní statistické službě, kdy sbírá a vytváří statistické informace o ekonomickém, sociálním, demografickém a ekologickém vývoji ČR a tyto údaje pak dále zveřejňuje a poskytuje dalším orgánům. Z hlediska cestovního ruchu zde poskytuje informace např. o kapacitách hromadných ubytovacích zařízení. (Český statistický úřad, 2022)

3.1.2 Regionální úroveň

Podle Palátkové a Zichová (2014, str. 162) není institucionální zajištění CR na regionální úrovni přesně stanoveno, a to kvůli existenci více typů subjektů. Základními institucemi jsou administrativně ucelené jednotky, dále kraje s krajskými úřady, které přebírají kompetence v oblasti cestovního ruchu na regionální úrovni.

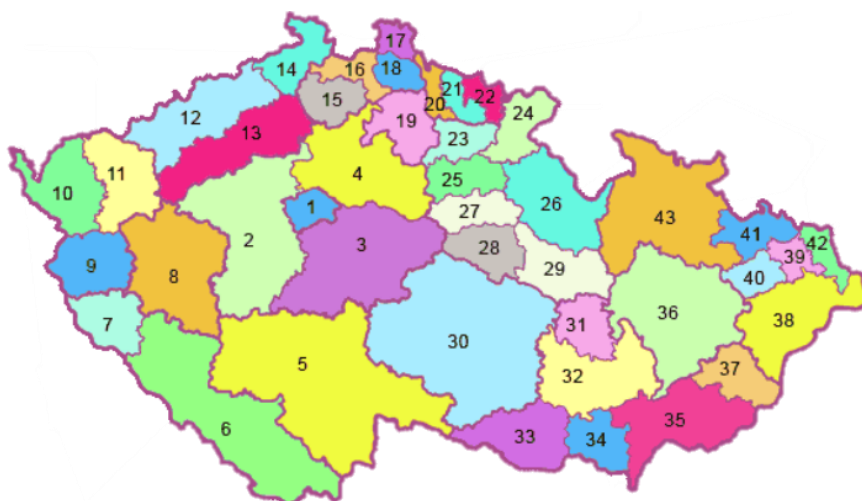
Specifickým typem jsou organizace reprezentující turistické regiony a oblasti. Jedná se o území, pro které je charakteristická určitá forma cestovního ruchu, která dané území sjednocuje a spojuje, ale také odlišuje od ostatních. Toto rozdělení pomůže ucelené prezentace dané destinace, nejen pro zahraničí, ale také pro snadnější orientaci obyvatel. (Český statistický úřad, 2009)

Mezi turistické regiony v České republice patří 15 těchto oblastí. Turistický region – Praha, Okolí Prahy, Jižní Čechy, Šumava, Plzeňsko, Západočeské lázně, Severozápadní Čechy, Český sever, Český ráj, Východní Čechy, Vysočina, Jižní Morava, Střední Morava, Severní Morava a Slezsko a jako poslední Krkonoše. (CZREGION, ©2022)

Obrázek 3: Turistické regiony ČR, zdroj: czregion.cz (2022)

Tyto regiony jsou členěny na 43 turistických oblastí, a to od turistické oblasti Praha až po Jeseníky.

Obrázek 4: Turistické oblasti ČR zdroj: oblast.cz (2022)

Jelikož na této úrovni není zákonem povinnost rozvíjet cestovní ruch ani jeho financování, tak tyto záležitosti záleží na individuálním přístupů krajů. Zákon stanovuje pouze povinnost starat se o rozvoj území a plnění potřeb svých obyvatel.

3.1.3 Místní úroveň

Na místní úrovni působí zejména obce a sdružení obcí. Palátková a Zichová (2014, str. 162) opět dodává, že podle zákona na této úrovni není nutnost ani povinnost rozvíjet a podporovat cestovní ruch. Základní orgán na této úrovni je zastupitelstvo obce, které ze svých řad volí starostu a místostarostu. Výkonný orgán je rada obce, která se zřizuje při více než 15členném zastupitelstvu, jejími členy jsou: starosta, místostarosta a další členové ze zastupitelstva.

3.1.4 Ostatní subjekty

S výjimkou institucí na daných úrovních se můžeme setkat s dalšími subjekty jako jsou:

- Profesionální svazy a asociace – Svaz obchodu a cestovního ruchu, Asociace hotelů a restaurací, Asociace cestovních kanceláří ČR atd.
- Agrární a hospodářské komory – Obchodní hospodářská komora Brno, Hospodářská komora České republiky atd.

- Místní akční skupiny – již zmiňované organizace cestovního ruchu, zabývající se komunitně vedeným místním rozvojem

Posláním těchto subjektů je poskytnout informace svým členům a prosadit zájmy na národní, regionální i místní úrovni. Palátková a Zichová (2014, str. 162)

3.2 Strategické a koncepční dokumenty cestovního ruchu v ČR

Důležitým prostředkem pro efektivní plánování a organizování rozvoje cestovního ruchu jsou strategické a koncepční dokumenty. Pomáhají orgánům veřejné správy stanovit si konkrétní cíle, priority a postup, jak jich dosáhnout. Kvůli neustálému rozvoji cestovního ruchu se tyto dokumenty pravidelně aktualizují pro dané období.

3.2.1 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Národní strategický dokument v oblasti regionálního rozvoje, který byl schválen na konci roku 2019. Ambicí je stanovit základní cíle pro následujících 7 let s ohledem na podporu vyváženého, udržitelného a dynamického rozvoje území. Dokument mimo jiné pomáhá při tvorbě strategií na regionální úrovni. Nezaměřuje se na veškeré problémy ČR, nýbrž slouží na řešení problémů, na které je vhodnější uplatnit specifické nástroje pro řešení potřeb daného území. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Zásadním cílem je identifikovat tematické oblasti u kterých je potřebné užití územně specifického přístupu. Důležité je také určit intervence, které by měly být realizovány v odlišných územích, což vede k posílení územní konkurenceschopnosti, snížení regionálních disparit a nalezení řešení k rozvoji udržitelnějšího území. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Vize SRR 21+ představuje regiony, které efektivně zhodnotí svůj rozvojový potenciál, rostou jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost má stabilně rostoucí a trvalý trend, kvalita života obyvatel se zvyšuje a rostou prosperita firem. Samozřejmostí je respektování principů udržitelného rozvoje a limitů životního prostředí. Z hlediska ekonomiky a kvality života je ČR nadprůměrná nebo alespoň se průměru přibližuje. V oblasti konkurenceschopnosti je na předních místech ve střední Evropě. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Význam této strategie spočívá v:

- zajištění podpory přímo pro regiony,
- podpoření územní dimenze v rámci sektorových politik,

- rozvoji strategického plánování na bázi funkčních regionů,
- posilování spolupráce aktérů v území,
- zlepšování koordinace strategického a územního plánování,
- rozvíjení chytrých řešení,
- zlepšování práce s daty v oblasti regionálního rozvoje,
- zajištění předních míst ve střední Evropě. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Strategie má 6 hlavních strategických cílů a 28 specifických cílů:

Strategický cíl 1: Mezinárodně konkurenceschopná metropolitní území přizpůsobená na prostorový ekonomický, a populační růst

Hlavním úkolem toho cíle je pomoc obměnit metropolitní ekonomiku na vyšší stupeň, patrná spolupráce ekonomiky a zapojení firem do evropské a mezinárodní ekonomiky, zlepšení integrovaného dopravního systému, zajištění zdravotní a sociální péče pro obyvatele, zabezpečit dostupné bydlení a rozvíjet kulturu a kreativitu v metropolích, rozšiřovat zelené plochy ve městech. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2021)

Strategický cíl 2: Aglomerace využívající růstový potenciál a plnící úkoly významných krajských kulturních, hospodářských a akademických center

Další strategický cíl má za úlohu zefektivnit ekonomické ambice výzkumných základen, zaručit optimální dopravní infrastrukturu v městských centrech, zajistit dostatečný rozsah zdravotních a sociálních služeb, zlepšit dostupnost vzdělávání, napomoci zlepšení kulturní situace, podpořit ohrožené rodiny díky sociálnímu bydlení a efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s větší koncentrací lidí. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Strategický cíl 3: Hospodářsky ustálená regionální centra představují snadno dostupná centra regionálních center jako nástroje pro dostupnější kulturu a služby, dopravní obslužnost, zaměstnanost, venkovské zázemí a inovace

Třetí strategický cíl řeší tvorbu optimálních podmínek pro základny regionálních center zároveň s venkovským zázemím, snadnější koordinaci regionální dopravy, podporu regionální kultury, zabezpečení občanských služeb, péči o prostředí obce a zlepšení situace

životního prostředí na území, čerpání nových zdrojů energie. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Strategický cíl 4: Flexibilní revitalizace hospodářských a restrukturalizovaných regionů s ohledem na potřeby trhu

Následující strategický cíl se zaměřuje na rostoucí podniky schopné se vyrovnávat se změnami na světovém trhu, zvýšení objemu zahraničních investic ve strukturálně postižených krajích, podpořit růst inovací, výzkumu a vývoje, zajištění kompetentních lidí/pracovníky pro průmysl, služby a státní správy a rozvoj krajů a revitalizaci a regeneraci území. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Strategický cíl 5: Podpora kvality života v sociálně a hospodářsky ohrožených územích

Pátým cílem je zvýšení diverzifikace ekonomických činností, podpoření tvorby lokálních pracovních míst, zlepšení dopravní dostupnosti v rámci regionu, podporovat komunitní život v obcích a občanskou vybavenost, zajištění prevence sociálního vyloučení a energetické chudoby. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Strategický cíl 6: Efektivní plánování regionálního rozvoje přispívající k plnění cílů regionální politiky

Poslední cíl se věnuje posílení koordinace strategického a územního plánování, spolupráci aktérů v území, rozvoji SMART řešení, efektivnímu výkonu veřejné správy a podpoře bezpečného poskytování elektronických služeb občanům. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Společně se strategií působí Koncepce rozvoje venkova na koordinaci rozvoje území.

Koncepce rozvoje venkova 2021-2027

Základní koncepční materiál pro strategické řízení rozvoje venkova, který nastavuje jednotné národní pojetí rozvoje venkovských území. Odstraňuje deficit v systémovém a strategickém přístupu k rozvoji venkova a určuje kam se má tento rozvoj vyvíjet. Strategický materiál na základě analýzy definuje 5 typů venkova, pro které jsou určeny jednotlivé rozvojové cíle a aktivity. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

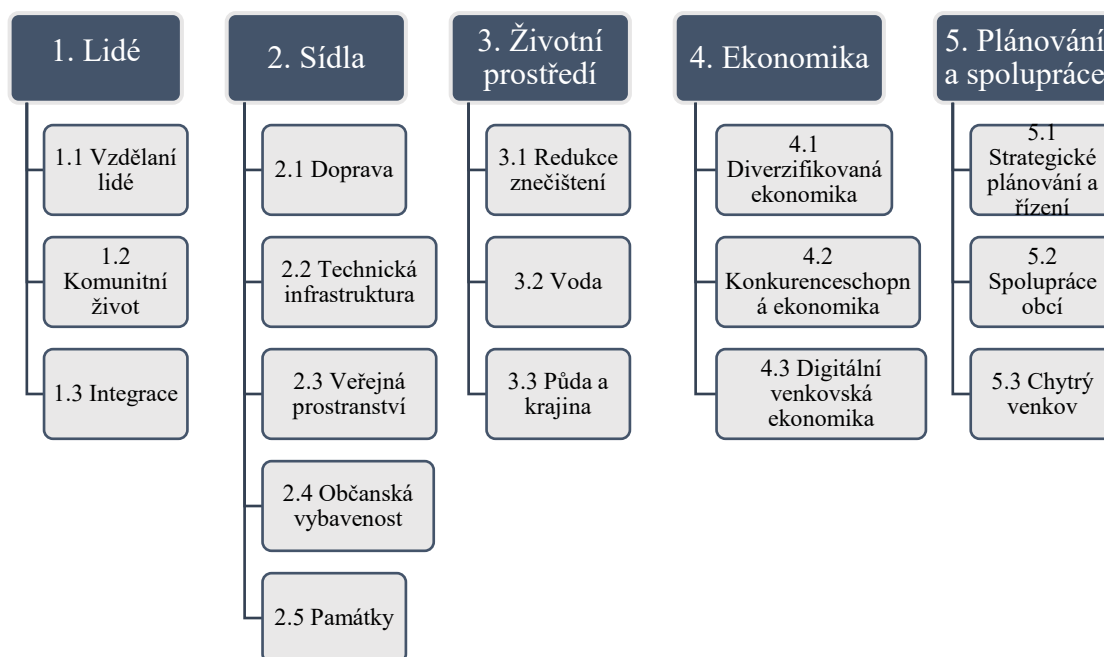
Dle vize by měl být český venkov k 31. prosinci 2017 územím, ve kterém se dobře žije a také se o něm říká že se v něm dobře žije.

Podle této vize by měla být zajištěna:

1. dostatečná infrastruktura a vybavenost venkovských sídel,
2. výkonná, stabilní a diverzifikovaná ekonomika venkova,
3. zdravá, rekreačně atraktivní, biologicky rozmanitá a klimaticky stabilní příroda na venkově, kdy není narušená ekologická funkce krajiny
4. populace venkovských oblastí charakteristické vysokým lidským a sociálním kapitálem zajišťujícím dynamický endogenní rozvoj.

Ke splnění těchto cílů bude sloužit pátý, průřezový cíl – rozvinuté víceúrovňové strategické plánování a řízení rozvoje venkova. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Koncepce má 5 strategických cílů a 17 specifických cílů, které jsou uvedeny níže.

Tabulka 2: Strategické a specifické cíle rozvoje venkova – vlastní zpracování, zdroj: mmr.cz (2022)

3.2.2 Strategie rozvoje cestovního ruchu 2021-2030

Základní strategický dokument pro rozvoj cestovního ruchu v České republice, který vznikl 19.7.2021. Vymezuje věcný, finanční a procesní rámec pro udržitelný rozvoj ČR.

Vize této strategie je, aby byla Česká republika brána jako SMART inovativní destinace v čele Evropy. Také by mělo být Česko bezpečnou, sebevědomou a udržitelnou destinací, která svou konkurenceschopnost staví nejen na kulturním a přírodním dědictví, tradicích,

přívětivých lidech a jedinečných zážitcích v Praze i v regionech, ale i na efektivním využití nových trendů v oblasti řízení, služeb a technologií.

Pro tuto strategii bylo stanoveno pět prioritních okruhů: Systém řízení a podpory cestovního ruchu, inovativní nabídka a zážitky, poptávka/návštěvníci, výzkum, vývoj, monitoring, informace a lidé. Ke každému okruhu bylo přiřazeno několik opatření, které jsou uvedeny v tabulce níže. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Prioritní okruhy a opatření Strategie rozvoje cestovního ruchu 2021-2030	
1. Systém řízení a podpory CR	1.1 Rozvoj systému řízení CR 1.2 Zavedení vícezdrojového systému financování CR 1.3 Zajištění bezpečnosti návštěvníků v regionech 1.4 Koordinace a spolupráce rozvoje CR 1.5 Podpora ochrany spotřebitele, rovných podmínek v podnikání a zaměstnávání v CR, 1.6 Koordinace a management CR v krizových situacích
2. Inovativní nabídka a zážitky	2.1 Podpora modernizace a budování infrastruktury CR 2.2 Zachování potenciálu kulturního, přírodního, technického dědictví, kulturní krajiny a využití kreativních a kulturních průmyslů v CR 2.3 Kontinuální rozvoj systému kvality služeb 2.4 Zmírnění a prevence dopadů CR na životní prostředí, přírodu a místní obyvatele
3. Poptávka/Návštěvníci	3.1 Podpora integrovaného systému marketingové komunikace pro domácí CR 3.2 Podpora integrovaného systému marketingové komunikace pro příjezdový CR
4. Výzkum, vývoj, monitoring, informace	4.1 Nastavení systému sběru statistických dat a realizace výzkumů v CR 4.2 Využívání SMART řešení při sdílení dat, příkladů dobré praxe a informací
5. Lidé	5.1 Systém vzdělávání v oblasti CR postavený na úzké komunikaci a spolupráci poskytovatelů služeb a vzdělávacích institucí 5.2 Podpora uplatnění v CR – systém rekvalifikací a dalšího vzdělávání 5.3 Podpora rozvoje zaměstnanosti v CR 5.4 Budování pozitivního vztahu rezidentů k CR

Tabulka 3: Prioritní okruhy a opatření Strategie rozvoje CR 2021-2030, vlastní zpracování, zdroj: mmr.cz (2022)

Na tuto strategii navazuje dvouletý Akční plán 2022-2023, který je blíže specifikován v následující kapitole.

Akční plán 2022-2023

Představuje nástroj implementace zmíněné Strategie rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021-2030. Poskytuje konkrétnější informace o jednotlivých opatření a blíže je rozpracovává, a to včetně harmonogramu, výstupů, realizátorů, indikátorů a zdrojů financování. Akční plán je zaměřen na restart cestovního ruchu po pandemii Covid-19. Cílem je udržet nabídku cestovního ruchu a nastavit podmínky pro postupný návrat výkonu odvětví k hodnotám před touto krizí. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

Akční plán obsahuje 6 opatření, 13 aktivit a 33 dílčích aktivit. První opatření cílí na rozvoj mezioborové, meziresortní, mezinárodní spolupráce při nastavení podmínek pro restart CR. Další opatření slouží k rozvoji systému organizace cestovního ruchu např. vytvoření metodiky k vymezení rolí jednotlivých subjektů v řízení CR či rozvoj systému vícezdrojového financování a analýza legislativních podmínek v oblasti CR. Je nástrojem k podpoře rozhodování prostřednictvím vytvoření rámcového plánu šetření a výzkumů a také k realizaci pilotního provozu systému eTurista. Důležitá je kapitola týkající se lidských zdrojů a opatření v této oblasti – podporu uplatitelnosti absolventů a vzdělávání stávajících pracovníků ve službách CR. Páté opatření se zabývá rozvojem nabídky cestovního ruchu a poslední opatření je věnováno marketingovým aktivitám sloužícím ke zvýšení poptávky po službách CR. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2022)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

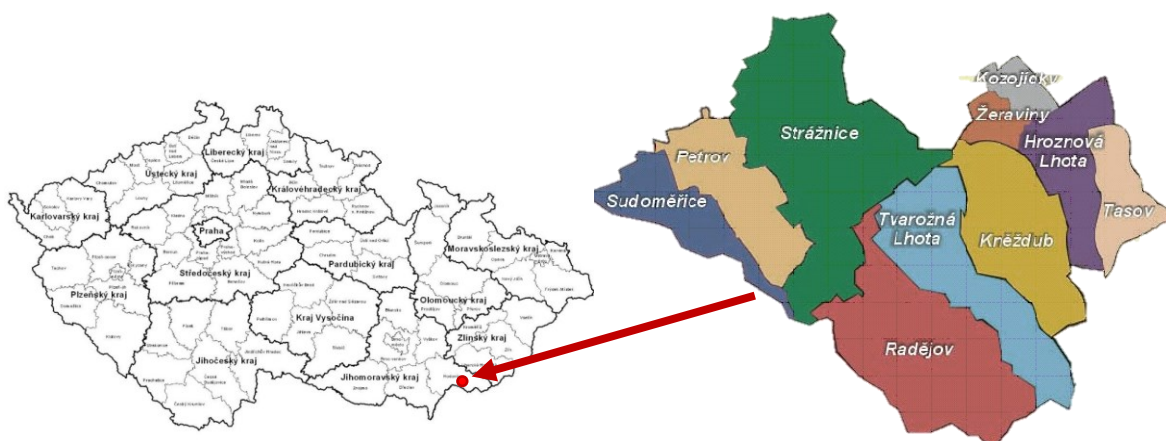
Mikroregion Strážnicko vznikl 26. dubna 2002 sdružením základajících obcí: Kněždub, Petrov, Radějov, Strážnice, Sudoměřice, Tvarožná Lhota. Rozhodnutím valné hromady ze dne 9. 9. 2003 přistoupily nové obce: Hroznová Lhota, Kozojídky, Tasov a Žeraviny.

Strážnicko je členem celku NUTS II – Jihovýchod, kam spadá Vysočina a Jihomoravský kraj, do kterého Strážnicko patří. Mikroregion je dále v oblasti Slovácko a všechny obce v tomto mikroregionu přísluší do okresu Hodonín. Jižní hranice mikroregionu je současně hranicí České republiky se Slovenskem, na východě sousedí s mikroregionem Hornácko, na západě s mikroregiony Bzenecko a Hodonínsko a na severu s mikroregiony Ostrožsko a Veselsko. (Mikroregion Strážnicko, 2022)

Mikroregion byl vytvořen za účelem společného prosazování záměrů, které přesahují jak významem, tak rozsahem každou členskou obec, zejména v oblastech:

- ochrany životního prostředí a dosažení ekologické stability,
- koordinace investičních akcí v zájmovém území,
- územního plánování v regionálním měřítku,
- zajištění a realizace technické infrastruktury,
- zvyšování zaměstnanosti,
- vytvoření podmínek pro investování jak v soukromém, tak i veřejném sektoru,
- podpory rozvoje cestovního ruchu.

Oblast mikroregionu je známá svým typickým dolňáckým folklórem bohatých krojů a písní. Je velmi významný díky své vinařské oblasti kvalitních vín, některé obce (Strážnice, Kozojídky, Sudoměřice a zejména Petrov) dokonce nabízí návštěvy a degustace ve vinných sklípčích. Květnaté louky Bílých Karpat nabízí mnoho vzácných druhů živočichů i rostlin zejména orchideje. I díky nim je území součástí biosférické rezervace UNESCO. Lokalita je atraktivní pro pěší i cyklo turistiku, nachází se zde řada pěších turistických tras a několik cyklistických stezek. Na stezky jsou navázány další turistické trasy z okolních mikroregionů a sousedního Slovenska. (Mikroregion Strážnicko, 2022)

Obrázek 5: Vymezení mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: www.radejov.cz (2022)

4.1 Obyvatelstvo

Na základě údajů Českého statistického úřadu žilo v mikroregionu Strážnicko k 31.12. 2020 celkem 13 442 obyvatel na území o celkové rozloze 130, 698 km². Jak můžeme vidět dle tabulky níže nejvíce obyvatel žije ve městě Strážnice, a to 5 467 obyvatel na rozloze, která je v mikroregionu také nejvyšší a to 31,41 km². Naopak nejméně obyvatel je zastoupeno v obci Žeraviny, kde žije pouze 185 občanů na rozloze 2,311 km², která se řadí mezi nejmenší rozlohu v mikroregionu. Zajímavostí je obec Radějov, která má druhou největší rozlohu (24,101 km²), ale žije zde pouze 842 obyvatel, což je čtvrtý nejmenší počet obyvatel tohoto mikroregionu. Důvodem tohoto nepoměru je zřejmě velká rozloha zalesněné plochy u hranic se Slovenskem. (Český statistický úřad, 2021)

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (v km ²)
Hroznová Lhota	1 222	9,052
Kněždub	1 092	16,091
Kozojídky	517	2,921
Petrov	1 345	11,647
Radějov	842	24,101
Strážnice	5 467	31,41
Sudoměřice	1 285	9,33
Tasov	557	6,374
Tvarožná Lhota	930	17,461
Žeraviny	185	2,311
Celkem	13 442	130,698

Tabulka 4: Počet obyvatel a rozloha v obcích mikroregionu Strážnicko ke dni 31.12 2020 – vlastní zpracování, zdroj: cszo.cz (2021)

Pro porovnání je uveden v následující tabulce (Tabulka 5) vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Strážnicko a okresu Hodonín jako celku. V letech 2016-2020 můžeme pozorovat mírný pokles obyvatel jak v mikroregionu, tak i v okrese. Zatím co k 31.12.2016 na území okresu žilo 154 589 lidí, tak o pět let později (k 31.12.2020) je to 153 607 osob. Tento pokles je zapříčiněn přirozeným úbytkem obyvatelstva, ale také jejich přesunem do ekonomicky atraktivnějších regionů. Podíl obyvatel v mikroregionu Strážnicko na celkovém počtu obyvatel okresu Hodonín je téměř 9 %. (Český statistický úřad, 2021)

Název území	Počet obyvatel (k 31.12.)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Mikroregion Strážnicko	13 579	13 577	13 482	13 494	13 442
Okres Hodonín	154 589	154 353	154 160	153 943	153 607

Tabulka 5: Vývoj počtu obyvatel v letech 2016-2020 – vlastní zpracování, zdroj: czso.cz (2021)

Pokud budeme sledovat pohyb obyvatelstva přímo v mikroregionu Strážnicko, můžeme pozorovat největší úbytek obyvatelstva k 31.12.2018, kdy klesl počet obyvatel o 95 osob, zejména kvůli přirozenému úbytku obyvatelstva. O rok později můžeme vidět naopak nárůst obyvatelstva o 12 osob, kdy většina z těchto osob se přistěhovala. V letech 2016-2020 lze pozorovat mírný úbytek obyvatelstva, zejména tedy přirozený úbytek obyvatelstva, způsobený stárnutím populace. (Český statistický úřad, 2021)

	2016	2017	2018	2019	2020
Přirozený přírůstek/úbytek obyvatel	-19	-4	-66	5	-46
Migrační přírůstek/úbytek obyvatel	-34	2	-29	7	-6
Celková změna počtu obyvatel	-53	-2	-95	12	-52

Tabulka 6: Základní ukazatele pohybu obyvatelstva v letech 2016-2020 v mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: czso.cz

Věková struktura obyvatel

Následující tabulka shrnuje vývoj věkové struktury v mikroregionu Strážnicko v letech 2016-2020. Z celkového počtu obyvatel má největší zastoupení ekonomicky aktivní skupina 15-64 let – ta představuje nadpoloviční většinu přes 60 %. Nejvíce procent obyvatel v této věkové skupině žilo v mikroregionu Strážnicko v roce 2016. Uvedená procenta každým rokem klesají, což může být následkem stěhování obyvatel do větších měst. Tento fakt

představuje možné problémy v cestovním ruchu, kdy mohou chybět zaměstnanci jak v ubytovacích zařízeních, tak v oblasti služeb. (Český statistický úřad, 2021)

Rok	Počet obyvatel	Počet osob ve věku			Podíl osob ve věku v %		
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
2016	13 579	1 942	8 989	2 648	14,3	66,2	19,5
2017	13 577	1 954	8 894	2 729	14,4	65,5	20,1
2018	13 482	1 935	8 776	2 771	14,4	65,1	20,5
2019	13 494	1 950	8 699	2 845	14,4	64,5	21,1
2020	13 442	1 954	8 592	2 896	14,5	63,9	21,6

Tabulka 7: Věková struktura obyvatel v mikroregionu Strážnicko v letech 2016-2020 – vlastní zpracování, zdroj: czso.cz (2021)

5 LOKALIZAČNÍ FAKTORY MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

Pro úplnost analýzy cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko je potřeba vymezit lokalizační faktory, které jsou spojeny s místem, kde se má cestovní ruch realizovat. Jsou provázány jak s geografickou polohou, tak místní historií a kulturními památkami. Jak již bylo popsáno v teoretické části lokalizační faktory se dělí dle přírodních a společenských podmínek.

5.1 Přírodní podmínky

Přírodní podmínky daného mikroregionu vyznačují nejen krajinný ráz této lokality, ale také lze na jejich základě předpokládat druh cestovního ruchu, jehož rozvoj je pro danou lokalitu prioritní. Mezi přírodní podmínky řadíme charakter reliéfu, klimatické podmínky, vodstvo, faunu a flóru a také přírodní památky a území.

Reliéf

Reliéf krajiny mikroregionu Strážnicko je převážně pahorkatinný, v jižní a východní části území náležící hranici se Slovenskem až vrchovinný s výškovou členitostí 10 (v nivě Moravy), 75–150 m v Hlucké pahorkatině a 100–200 m v bělokarpatské části území. Bílé Karpaty v této oblasti patří do Radějovské vrchoviny (Žalostinná), kde chybí skalní útvary. Typická nadmořská výška je na severozápadě lokality mezi 170-300 m. n. m., na jihovýchodě je to pak 300-540 m. n. m.

Nejvyšší nadmořská výška se nachází v pohraničí se Slovenskem, kam spadá vrch Bukovina – 583 m. n. m. (nejvyšší hora Jihomoravského kraje). Protikladem je nejnižší bod území ležící při hladině Moravy v obci Sudoměřice v nadmořské výšce 163 m. n. m. (Ústav územního rozvoje, 2006)

Z hlediska geologicko-pedologických podmínek je základ území tvořen flyšovými horninami bělokarpatské jednotky s typickým střídáním pískovce a vápnitých jílovců a slínovců. Na jihovýchodě vystupují písky, jíly a štěrky neogénu. Významná je přítomnost spraší. Základem nivy Moravy je písek a štěrkopísek nejnižší terasy překrytý mocnými nivními hlínami.

Převážná část půdních pokryvu v severozápadní části území tvoří černozemě, místy erodované, velmi humózní a vysychavé. Na úpatí Bílých Karpat se objevují typické černice, občas oglejené pararendziny až rendziny. Jihovýchod území obsahuje jílovité až kyselé kambizemě. V nivě Moravy převládají typické fluvizemě. (Ústav územního rozvoje, 2006)

Klimatické podmínky

Na základě vymezení Evžena Quitta (1971) leží severozápad mikroregionu Strážnicko v teplé oblasti 2. Tato oblast je charakteristická pro relativně krátké, teplé až mírně teplé jaro a podzim, léto je dlouhé a suché a zima krátká, suchá občas i velmi suchá.

Směrem k jihovýchodu přechází území do mírně teplých oblastí 10 a 9, které se značí dlouhým, teplým a mírně suchým létem a velmi suchou, krátkou a mírně teplou zimou.

Hřbety pahorkatin se nachází v mírně teplých oblastech 5 a 3, ve kterých je jaro mírné až dlouhé, léto a podzim jsou je mírné a suché a zima je mírně chladná a suchá.

Průměrné teploty se na severozápadě území pohybují od 9,2 °C do 8,1 °C a srážky od 620 do 710 mm. Mikroregion je tedy více vlhčí, s charakteristickým výskytem suchých předjarních jihovýchodních větrů s vlivnou větrnou erozí (výsadba větrolamů). (Ústav územního rozvoje, 2006)

Díky plynofikaci obcí a ukončení emisí velkých továren je území s čistým mikroklimatem.

Vodstvo

Území mikroregionu Strážnicko patří do hlavního povodí Moravy, do kterého ústí všechny významnější toky území – Radějovka s přítoky, Velička s přítoky a Sudoměřický potok s přítoky). Tyto podzemní vody zajišťují zdroj pitné vody, ale také záplavy. Poslední velké záplavy v území byly v letech v červenci 1997 a v červnu 2010.

Umělé vodní nádrže jsou nečetné (Lučina a Kejda u Tvarožné Lhoty a Kněždubu, Mlýnky na katastrálním území obce Radějov a drobné nádrže v Petrově a u Strážnice), intenzivně rekreačně využité jsou Lučina a Mlýnky.

K rozvoji cestovního ruchu v tomto mikroregionu patří Bařův kanál s přístavy ve Strážnici, Petrově a Sudoměřicích. Díky přesahu hranic se Slovenskem se nabízí jako ideální přeshraniční turistický cíl. (MAS Strážnicko, 2021)

Zajímavostí je také fakt, že v 15. a 16. století byl v obci Petrov využíván minerální sirný pramen a byly zde vystavěny Petrovské lázně, které byly více léčebné než Karlovy Vary. Z proslulých lázní zbyl pouze pramen, který je dodnes v obci zachován.

Fauna a flóra

Culek a kolektiv (1996) rozděluje území do 3 bioregionů, severozápadní část patří do bioregionu Hluckého, jihovýchodní část náleží do Bělokarpatského a niva Moravy do

Dyjsko-moravského. V Hluckém bioregionu se potenciálně vyskytují teplomilné doubravy a karpatské dubohabřiny. Prolínají se zde panonské a karpatské prvky. V údolích se vyskytují lužní porosty typu Pruno-Fraxinetum. (MAS Strážnicko, 2021)

Charakterističtí zástupci flóry jsou hadinec nachový, hvězdnatec čemeřicový a řada vstavačovitých. Jihovýchodní část nabízí společenství karpatské dubohabřiny přecházející do bučiny. Za zmínku stojí pryšec mandloňový, ostřice převíslá a mnoho vstavačovitých. V nivě Moravy převládají lužní lesy, z větší části zachované, s výskytem máčky plocholisté, žluťuchy slatinné a pryšce bahenního. Původně bylo celé území mikroregionu pokryto lesy, nyní lesy pokrývají téměř 30 % oblasti. (MAS Strážnicko, 2021)

Bílé Karpaty jsou proslulé rozlehlými květnatými loukami, které patří k nejbohatším v Evropě, vyskytuje se zde přes 100 druhů vyšších rostlin na 25 m². Na bělokarpatském území roste několik desítek zákonem chráněných rostlin včetně 30 druhů divokých orchidejí.

Pokud hovoříme o stromu Slovácka tak je to právě oskeruše, která je v mikroregionu Strážnicko hojně pěstována. Raritou je vzácný druh jeřábu – jeřáb oskeruše s jedlými plody, které jsou vysoce ceněny pro své obsahové složení. Oskeruše je nejlodnější a nejstarším stromem Evropy. Na Žerotíně ve městě Strážnice se nachází Adamcova oskeruše stará přes 400 let s obvodem kmene 460 cm. S tímto rozměrem se řadí mezi největší ovocný strom v České republice a nejmohutnější rostoucí oskeruši v Evropě. (Mikroregion Strážnicko, 2022)

Fauna je v mikroregionu bohatá na hmyzí druhy jako jsou sarančata, tesařík obrovský, přástevník střemchový, perleťovci a píďalky. Kromě hmyzu můžeme pozorovat ťuhýka menšího, mloka skvrnitého, bobra evropského a rejska horského. Řeka Morava pak nabízí různé druhy měkkýšů a korýšů (lupenonozi, žábřonožky, vznášivky). Tekoucí vody spadají do lipanového a pruhového pásma. (Ústav územního rozvoje, 2006)

Louky obývají motýlové jako martináček bukový, otakárek fenyklový a pestrokřídlec podrážcový. Hlodavce reprezentuje plch velký, veverka obecná a plšík lískový. Klidné prostředí a dostatek potravy přitahuje šelmy, nalezneme zde vzácné kočky divoké, kuny lesní a rysa ostrovida. Hluboké lesy a velké množství hmyzu vyhovují početné populaci mnoha netopýrů, kteří zde žijí. (Mikroregion Strážnicko, 2022)

Přírodní památky a atraktivita

Z hlediska přírodních památek a atraktivit je nabídka mikroregionu Strážnicko velmi široká. Velká část území mikroregionu leží v **chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty**, která má

svůj počátek v obci Sudoměřice. Oblast zahrnuje **přírodní památku Žerotín**. V nadmořské výšce 322 m. n. m. se tyčí vrch Žerotín, ze kterého je výhled na celé Pomoraví. Na svazích tohoto kopce je velké množství vinogradů a sadů, na samotném vrcholu je jediný zachovalý fragment šipákové doubravy v Bílých Karpatech vůbec. Jednu z nejcennějších oblastí CHKO Bílé Karpaty nalezneme na okraji obce Kněždub – Národní **přírodní rezervace Čertoryje** vyhlášená v roce 1987. Tento komplex květnatých bělokarpatských luk skrývá až 500 druhů vyšších rostlin z toho 50 zákonem chráněných. Kvetě zde 22 druhů lučních orchidejí a tímto faktem jsou Čertoryje brány jako nejbohatší louky v Evropě. Roztroušené stromy jako lípy, duby, břeky a jiné vytváří dojem anglického parku. Rozloha této rezervace je skoro 800 ha ležící v nadmořské výšce 350–520 m. n. m. V pohraniční obci Radějov se rozprostírá **přírodní rezervace Kútky**, luční rezervace o rozloze 66, 4 ha. Je součástí dančí obory Pusté, která je ukrytá v bělokarpatských lesích. Na loukách roste mnoho soliterních stromů, remízek a rostliny jako kosatec pestrý i trávovitý, kozinec dánský, len žlutý, hořec hořepník a také deset druhů orchidejí. (Hrdoušek, 2008)

Unikátním je **přírodní park Strážnické Pomoraví**, který zabírá 31 km² chráněné plochy. Ukazuje harmonickou krajinu bezprostředního okolí přirozeného vodního toku s pozůstatky slepých ramen Moravy, mokřými loukami a každoročně zaplavovaného lužního lesa. Tato oblast nabízí mnoho možnosti rybaření. **Přírodní rezervace Oskovec II** v obci Petrov, do které Strážnické Pomoraví zasahuje ochraňuje lužní les na levém břehu Moravy. Jedním z mnoha turistických cílů tohoto přírodního parku je **přírodní památka Osypané břehy** nabízející pohled na neregulovaný úsek řeky Moravy se třemi mohutnými meandry.

Mezi přírodní atraktivity, které jsou v mikroregionu také hojně zastoupeny patří významné stromy a významné aleje. Velmi významnou je již zmiňovaná Adamcova oskeruše. (Hrdoušek, 2008)

Atraktivním místem je v pořadí druhá stromová kaple v ČR vysazena v listopadu 2016 na Holém vrchu u Radějova v Bílých Karpatech. Kaple je tvořena kruhem z jedenácti jeřábů břeků. (Mapy.cz, 2022)

5.2 Společenské podmínky

Zahrnují historicko-kulturní památky, které popisují tehdejší život obyvatel či odkazují na tradice a zvyky daného území. Stanovují, jaké atraktivity region nabízí zejména v kulturních a sportovně-zábavních zařízeních a které události v mikroregionu stojí za to navštívit.

Historicko-kulturní památky

Nejvíce památek tohoto druhu nabízí město Strážnice. Na jeho území dominuje **zámek Strážnice**, který je sídlem Národního ústavu lidové kultury. Nalezneme zde historickou knihovnu obsahující 13 000 svazků, navštívit lze stálé expozice a také se zde pořádají koncerty. (Národní ústav lidové kultury, 2022)

V době tureckého nebezpečí byla celá obec obehnaná zdí s branami a vodním příkopem. Tuto historii připomínají dnes již jen boční bašty **Veselské a Skalické brány**, kterými vede silnice procházející obcí. (Hrdoušek, 2008)

Další dominanta města je **Strážní bílá věž** stojící vedle kostela sv. Martina. Společně s opevněním města sloužila k ochraně před ničivými nájezdy z Uher. Z výšky 22 metrů nabízí návštěvníkům ojedinělý pohled na celé město. (CzechTourism, © 2022)

Pro tradiční lidovou architekturu mohou lidé navštívit **Selský domek** v Kněždubu nebo **Dům u Moruše** ve Tvarožné Lhotě, kde mohou nahlédnout do selského života. Neodmyslitelnou lidovou architekturu nabízí obec Petrov se svým turisticky vyhledávaným souborem 63 vinných sklepů, nazývaných **Piže**. Tento areál více než šedesáti staveb v ulicové zástavbě byl v roce 1983 prohlášen Památkovou rezervací lidové architektury. Méně známé cíle lidové architektury nabízí obce Sudoměřice a Kozojídky se svými areály vinných sklepů. (Hrdoušek, 2008)

Sakrální památky jsou v mikroregionu zastoupeny hojně, jediné obce bez kostela jsou Žeraviny, Kozojídky a Tasov. Drobné sakrální památky jako jsou kříže, sochy, kaple, zvonice, boží muka jsou vystavěny v každé obci tohoto mikroregionu. Pro připomenutí 2. světové války je v mikroregionu mnoho pomníků obětem světových válek. mapy.cz

V severní části města Strážnice se uprostřed bývalé židovské čtvrti nachází synagoga a židovský hřbitov s dochovanými náhrobky, nejstarší pochází z roku 1648. (Hrdoušek, 2008)

Z hlediska souborů materiálních a duchovních projevů člověka je mikroregion známý pro folklór a zachovávání tradic a zvyků. Mezi řemeslné tradice patří tvorba figurální keramiky, modrotisk, výroba figurek z kukuřičného šustí, paličkování, šití krojů, malba tradičního ornamentu. Folklór je zastoupen v lidové hudbě, písních a tanci jako například verbuňku, který je od roku 2005 zapsán do seznamu kulturního dědictví UNESCO. Na společenských událostech návštěvníci mohou ochutnat typické pokrmy Slovácka: béleše, kyselici či patenty. (Hrdoušek, 2008)

Kulturní zařízení a události

V mikroregionu Strážnicko je většina kulturních zařízení zejména zaměřena na sbírání tradičních lidových pozůstalostí, které mají vzdělávací a historický charakter. Turisté mohou navštívit hned několik muzeí, a to:

- Městské muzeum Strážnice – otevřeno bylo v roce 1995 a provozovatelem je Muzejní a vlastivědný spolek ve Strážnici. Kromě stálých expozic se v přízemí a podzemí muzea konají krátkodobé výstavy různého zaměření.
- Hotařská buda – je muzeum historického a kulturního dědictví ve Strážnici, které dříve sloužilo tzv. hotařům jako zázemí při strážení vinogradů a také se zde konal tradiční akt „zarážání hory“.
- Rodný dům bratří Úprků v Kněždubě – nyní jako muzeum se stálou expozicí tvorby bratří Úprků, kteří byli významní autoři malířské a sochařské tvorby. Dům byl zrekonstruován podle dobových fotografií, aby měli turisté představu, v jakém interiéru umělci tvořili. Patří mezi státní kulturní památky, a je evidován Ministerstvem kultury ČR.
- Průžkův mlýn – nejstarší dochovaná stavba ve Strážnici fungující až do roku 1975 nyní je zde muzeum mlynářství.
- Muzeum oskeruší – nachází se v obci Tvarožná Lhota v areálu Salaše Travičná a jeho účelem je přiblížit typický slovácký strom, kterým je jeřáb oskeruše. Turisté si zde mohou nakoupit produkty tohoto stromu i stromek samotný. Dvakrát za rok je zde pořádána Slavnost Oskeruší – Oskorušobraní.
- Skanzen strážnice – oficiálním názvem Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy, které zřizuje Národní ústav lidové kultury. Výstavba byla zahájena roku 1973 a 64 různých objektů slouží veřejnosti dodnes. Snaha skanzenu je ukázat návštěvníkům lidové stavitelství a obydlí jednotlivých území Slovácka. Lidé mohou vidět areály Luhačovického Zálesí, Hornácka, Moravských Kopanic, vodních a technických staveb, vinogradnický areál a areál lučního hospodářství. Pořádá se zde řada tematických akcí zobrazujících tradiční zvyky a způsob života tehdejších obyvatel.
- Salaš Travičná – malý skanzen v přírodě s muzeem kopaničářských roubených staveb salaše či ekologickou naučnou stezkou. Na své si přijdou děti, pro které jsou zde herní prvky a živá zvířata. (Mapy.cz, 2022)

Nedaleko Průžkova mlýna nalezneme pozůstatek areálu jednoty bratrské – Památník bratrského školství. Busta připomíná osobnost „učitele národů“ Jana Amose Komenského, který zde žil a v letech 1604-1605 chodil do školy. (Město Strážnice, © 2022)

V centru města Strážnice se nachází hned čtyři amfiteátry (Amfiteátr Zámek, Zahrada, Bludník a Amfiteátr ve skanzenu). V poměrně prostorných amfiteátrech se v letních měsících koná řada nejrůznějších kulturních, společenských, a folklorních akcí či festivalů jako často navštěvované letní kino. (Mapy.cz, 2022)

V oblasti jsou také samozřejmě moderní typy zábavných zařízení jako např. Kino Svět a Kulturní dům Strážničan.

Kulturní a společenské události jsou neoddělitelnou součástí dění v oblasti Slovácka, kam mikroregion spadá. Pořádají je místní obyvatelé a sdružení, prezentují se zde aktivity spojené s lidovou tradicí. Nejvíce událostí je pořádáno ve městě Strážnice a jeho blízkém okolí. Kromě pravidelně pořádaných akcí jako jsou košty a výstavy vína, obecní slavnosti, plesy, poutě a fašanky nebo koncerty se v mikroregionu obzvlášť v letních měsících pořádají tyto venkovní akce:

Květen

- Otevírání Bařova kanálu – odemykání plavební sezóny ve všech přístavištích mikroregionu je již součástí prvomájových oslav. Návštěvníci se mohou kromě vyhlídkové plavby lodí účastnit koncertů a soutěží a pro nejmenší jsou připraveny dílničky.
- Folklorní festival „SENIORŮ“ – každoročně konaný v areálu plží v Petrově. Vystupují zde folklorní soubory, hraje cimbálová muzika a zpívají pěvecké sbory. V roce 2021 se konal 10. ročník tohoto festivalu. (Hrdoušek, 2008)

Červen

- Mezinárodní folklorní festival Strážnice – největší akce tohoto mikroregionu pořádaná Národním ústavem lidové kultury každý poslední víkend v červnu již od roku 1946. V průběhu festivalu se mohou návštěvníci těšit krásou lidových písní, tanců a krojů ve slavnostním průvodu i v mnoha pořadech, vyzkoušet si i tance z cizokrajných koutů světa. Mnoho návštěvníků s oblibou soutěží o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku. Obvykle se ho účastní více než 2 000 účinkujících. Komponované pořady zhlédne asi 30 000 návštěvníků.

- Dětská Strážnice – od roku 2009 součástí mezinárodního folklorního festivalu Strážnice, do té doby byl samostatnou akcí většinou konaný týden před strážnickým festivalem nebo v rámci oslav Mezinárodního dne dětí. První ročník této akce byl již v roce 1957. (Národní ústav lidové kultury, 2022)

Červenec

- Etnosalaš – v Salaši Travičná u obce Tvarožná Lhota přibližuje význam dovedností a schopností naší i vzdálenějších etnik pomocí řemeslných workshopů a dílen. (Mokren a Šorm, ©2007)

Srpen

- Zarážání hory – akce představující starou vinařskou tradici zamykání vinohradů v době dozrávání hroznů před jejich sklizní. Tradičně konaná u Hotařské budy. (Hrdoušek, 2008)

Září

- Festival na vodě – v obci Tvarožná Lhota na vodní nádrži Lučina konaný většinou pro podporu humanitárních projektů. Nabízí řadu koncertů, tanec na vodě, světelnou show a na závěr ohňostroj. V roce 2019 proběhl 25. ročník. (CzechTourism, ©2022)
- Oskorušobraní na travičné – oslavuje sklizeň plodů vzácného stromu na Slovácku. V roce 2021 proběhl 35. ročník této akce. Na programu byla prohlídka areálu s interaktivními sochami a naučnými panely, ochutnávky výrobků z plodů, workshopy, soutěže a vyhlášení Královny oskeruší. (CzechTourism, ©2022)

Sportovní zařízení a události

Na rozdíl od kulturních zařízení je těch sportovních v mikroregionu Strážnicko méně. Nejvíce pohybových aktivit nabízí tělovýchovná jednota Jiskra Strážnice, kde sídlí oddíly tenisu, stolního tenisu, fotbalu, ale také šachů. Mikroregion nabízí další tělovýchovné jednoty jako Orel a Sokol ve Strážnici, TJ Orel Radějov, Petrov a Kněždub.

Velké vyžití zde najdou nadšenci cyklistiky, a to i ti co mají rádi adrenalinové zážitky. Bikepark Strážnice v areálu TJ Jiskra Strážnice nabízí pumptrackovou dráhu, molitanové doskočiště s pětimetrovou rozjezdovou věží, různé rampy a další možnosti pro freestylové jezdce na kolech, kolečkových bruslích, skateboardech a koloběžkách. Další zábavu nabízí Pumptrack Sudoměřice a Pumptrack a Skillcentrum Lučina. Nedaleko této atraktivity se

nachází Trail of live Lučina – Trail of Live Bílé Karpaty. V této oblasti je vybudováno pět okruhů pro horská kola, které začínají a končí v rekreační oblasti Lučina u obce Tvarožná Lhota. (Město Strážnice, ©2022)

Sportovně-zábavné prvky jsou tři rozhledny umístěné v tomto mikroregionu: rozhledna Holý vrch v obci Radějov, rozhledna Travičná ve Tvarožné Lhotě a rozhledna Šumárník v obci Kněždub. (Město Strážnice, ©2022)

Kromě sportovních soustředění a tradičních soutěží místních spolků jako jsou např. hasičské závody, střelecké závody, závody modelů letadel či rybářské závody mikroregion nabízí tyto události:

- Putování po vinařských stezkách Strážnicka – typická událost mikroregionu spojená s regionálním pokladem – vínem. Pro návštěvníky jsou připraveny dvě stezky, a to jak pro pěší (15 km), tak cyklisty (35 a 45 km). Začátek je ve městě Strážnice, procházka vede mezi vinohrady téměř všech obcí mikroregionu (výjimkou jsou Žeraviny a Tasov) a končí ve vinařském areálu Plže v Petrově. Turisté mohou ochutnat místní speciality a zejména víno. (Město Strážnice, ©2020)
- Strážnická stovka – je sportovní akce, ve které je cílem pokořit 100 km v přírodě Bílých Karpat s 2 565 m převýšením. Závodníci si budou moci vybrat mezi během či chůzí. V roce 2022 se bude konat teprve druhý ročník této události, ale již první ročník ukázal že je pro mnohé velmi atraktivní. (Strážnická 100, © 2021)

5.3 Vyhodnocení lokalizačních faktorů

Lokalizační faktory byly posuzovány z hlediska několika indikátorů jako je: přírodní památka nebo přírodní rezervace, významný strom nacházející se na území, naučná stezka procházející obcí, kostel, muzeum, rozhledna, tradiční akce, pumptrack a sportovní zařízení. Na základě této analýzy lokalizačních faktorů uvedených v Příloze P I: Lokalizační faktory jsou nejatraktivnějšími obcemi v oblasti cestovního ruchu obec Kněždub, Strážnice a Tvarožná Lhota. Všechny tři obce mají svou přírodní památku nebo rezervaci, také se na jejich území nachází významný strom, kostel či muzeum, prochází jimi naučné stezky a odehrávají se zde tradiční akce. Další atraktivní obce z hlediska výskytu lokalizačních faktorů jsou Petrov a Radějov.

6 REALIZAČNÍ FAKTORY

Tyto faktory jsou důležité k samotné realizaci rozvoje cestovního ruchu, ale jsou také důležité pro existenci místních obyvatel. Do této skupiny patří dopravní infrastruktura a poskytování služeb jako je stravování či ubytování a objekty občanské vybavenosti.

6.1 Dopravní infrastruktura

Mikroregion Strážnicko je dobře dostupný různými způsoby dopravy. Nejvíce využívaným způsobem je pěší turistika cyklistická, silniční a železniční doprava. Neobvyklá vodní doprava láká turisty ze všech koutů země.

Cyklostezky a pěší trasy

Strážnicko je doslova protkáno sítí cyklotras. EUROVELO 4 je mezinárodní cyklotrasa protínající Evropu od západu na východ, prochází 7 státy: Francie, Belgie, Nizozemsko, Německo, ČR, Polsko, Ukrajina. V Česku začíná v Praze a končí v Ostravě, v mikroregionu prochází městem Strážnice.

Dále tady vedou dvě dálkové trasy: cyklotrasa č. 47 Moravská stezka jejíž délka je 300 km a vede z Hrubého Jeseníku přes Strážnici po okraji hranic do Břeclavi. Druhou dálkovou trasou je Beskydsko – karpatská magistrála č. 46 měřící 254 km. Magistrála začíná v Sudoměřicích mikroregionem pokračuje po trase Petrov – Strážnice – Radějov – RO Lučina a poté směřuje na Český Těšín. (Město Strážnice, ©2022)

Vlastní oblast Strážnicka nabízí 5 tématických okruhových cyklotras s naučnými panely: Bělokarpatská – procházející pohořím Bílých Karpat, Okolo Radějova – nacházející se v dančí oboře, Stezka strážnickými vinohrady, Oskorušová stezka a Stezka Strážnickým Pomoravím. (Hrdoušek, 2008)

Moravská vinařská stezka z Uherského Hradiště do Znojma vede přes obce Strážnice, Petrov a Sudoměřice její celková délka je 300 km a prochází 70 vinařskými obcemi.

Cyrlometodějská kulturní stezka je vyznačená pěší trasa začínající na nové lávce přes Moravu v Mikulčicích pokračuje přes Hodonín, Strážnici, Bzenec, Osvětimany a zde se napojuje na „svatém Klimentku“ na trasu do Velehradu vedoucí od Vranova. Délka této poutní trasy je 88 km. (Město Strážnice, ©2022)

Cesta Marie Kudeřikové o délce 30 km začíná v obci Vnorov přes Strážnici do Tvarožné Lhoty a na rozhlednu Šumárník v Kněždubě. Pokračuje na vrch Výzkum a Kobylu na

slovenské hranici. Hraničním hřebenem pak dojde do obce Šance a na hraniční přechod Velká nad Veličkou. Trasa je pojmenována podle rodačky z Vnorov, která byla aktivní členkou protifašistického odboje popravena roku 1943. O jejím příběhu je natočený film ... a pozdravuji vlašťovky. (CzechTourism, ©2022)

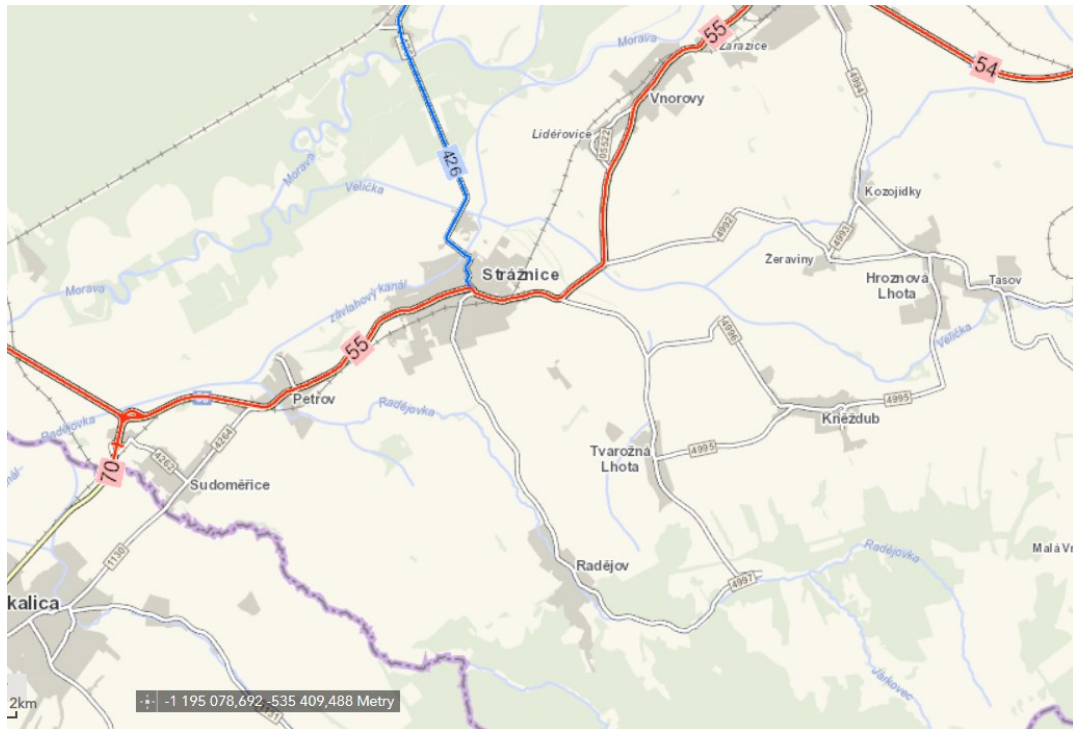
Strážnickem prochází další řada tematických naučných stezek: Stezka Bukovina, Orchideová stezka, Vinohradní stezka, Oskerušová stezka, a již zmiňované: Stezka Pomoravím a Strážnická vinařská stezka. (Hrdoušek, 2008)

Silniční doprava

Hlavní dopravní tok vede přes silnici první třídy I/55 z Břeclavi přes Sudoměřice, Petrov a Strážnici až do Olomouce. Je dlouhá téměř 142 km a patří mezi páteřní české silniční tahy. Na jejím místě je plánována dálnice D55. Druhá silnice první třídy I/70 je pouze na území Sudoměřic a vede od slovenských hranic. Ze Strážnice vede silnice druhé třídy 426 končící v Medlovicích. Na obrázku č. 6 lze vidět kudy silnice konkrétně vedou, silnice I. třídy jsou zvýrazněny červeně a silnice II. třídy modře. (Geoportál_ŘSD, 2022)

Přes mikroregion Strážnicko (obce jsou tučně zvýrazněny) vede několik silnic druhé i třetí třídy: (Geoportál_ŘSD, 2022)

- III/ 4992 – Vnorovy – **Kozojídky** – **Žeraviny** – **Tasov** – Louka – Lipov (11 km)
- III/ 4993 – **Žeraviny** – **Kozojídky** (1 km)
- III/ 4994 – Veselí nad Moravou – **Kozojídky** – **Hroznová Lhota** (4 km)
- III/ 4995 – **Strážnice** – **Tvarožná Lhota** – **Kněždub** (1,8 km)
- III/ 4996 – **Strážnice** – **Kněždub** (3,5 km)
- III/ 4997 – **Strážnice** – **Tvarožná Lhota** – **Radějov** (11,3 km)
- III/ 4262 – **Sudoměřice** (11,9 km)
- III/ 4264 – **Sudoměřice** – **Petrov** (1,8 km)

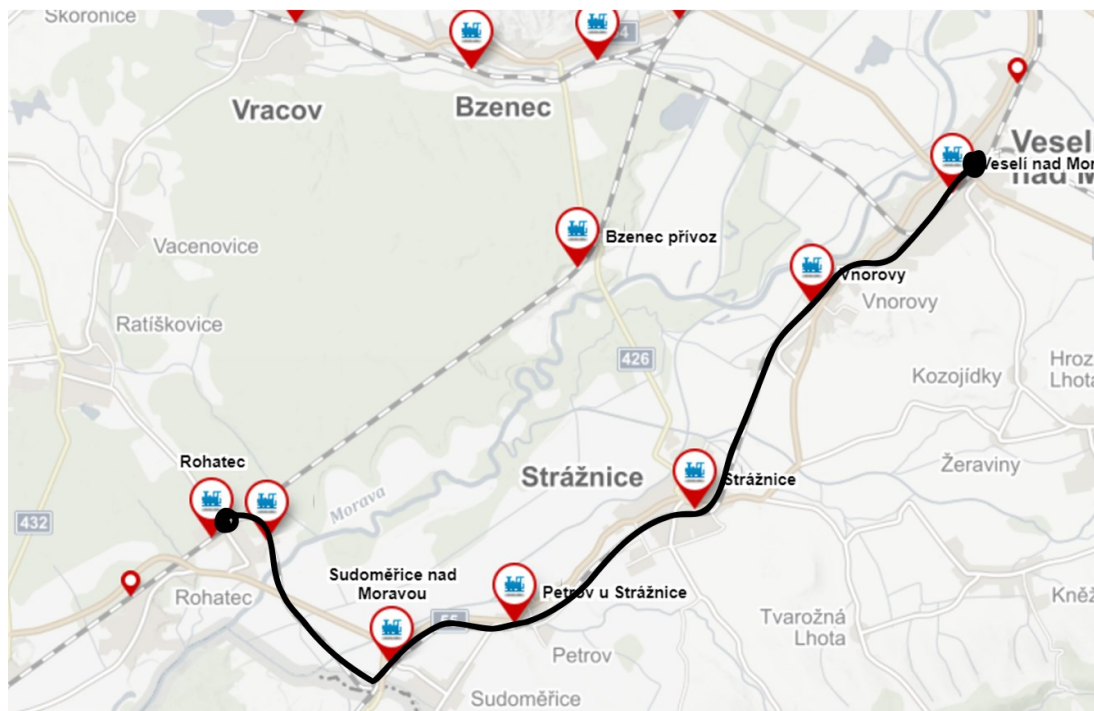

Obrázek 6: Mapa silniční sítě v mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: geoportal.rsd.cz

Kromě automobilů, využívá tyto silnice také autobusová doprava jejíž provozovatelem je ČSAD Kyjov Bus, a. s. V každé obci mikroregionu Strážnicko je alespoň jedna autobusová zastávka ve Strážnici autobusové nádraží. (Mapy.cz, 2022)

Železniční doprava

Mikroregionem Strážnicko vede jediná železniční trať (černě vyznačená v obrázku č. 7) s číslem 343 jedná se o část trati Rohatec – Veselí nad Moravou. V mikroregionu má své železniční stanice v obci Sudoměřice, Petrov a Strážnice. Celková dráha této trati je 19,9 km. Jediným dopravcem zajišťující dopravu jsou v této oblasti České dráhy. (Mapy.cz, 2022)

Obrázek 7: Železniční trať v Mikroregionu Strážnice s vyznačenými stanicemi – vlastní zpracování, zdroj: mapy.cz (2022)

Vodní doprava

Zajímavým a lákavým způsobem dopravy je vodní doprava na Baťově kanálu. Možnosti, jak se plavit jsou různé, buď turisté využijí pravidelných plaveb na výletních lodích, využijí půjčovnu lodí, hausbótů, kánoí, kajaků či raftů nebo využijí vlastní lodě. Nabídka také poskytuje cyklolodě, jednodenní výlety na motorových člunech, plavby pro skupiny či novinku – párty lodě na objednání. Plavby jsou konané v letní sezóně. (Baťův kanál, ©2022)

Na obrázku níže lze vidět celá trasa plavby, z mikroregionu jsou zde vyznačeny obce: Strážnice, Petrov a Sudoměřice se svými přístavy a přístavišti. Obrázek č. 9 ukazuje nabídku služeb zmíněných přístavů. (Baťův kanál, ©2022)

Obrázek 8: Trasa vodní dopravy a vyznačená přístaviště – vlastní zpracování, zdroj: www.batacanal.cz, 2022

Obrázek 9: Mapa plavby a nabídka služeb v přístavech mikroregionu Strážnicko, zdroj: www.batacanal.cz, 2022

6.2 Infrastruktura služeb

Pro rozvoj cestovního ruchu a udržení si atraktivity daného území je důležité poskytnout návštěvníkům základní služby jako jsou možnosti ubytování v mikroregionu, stravovací zařízení, informovanost pomocí turistických informačních center a služby občanské vybavenosti např. pošta, prodejna atd.

Ubytovací zařízení

Nabídka ubytování je v mikroregionu Strážnicko velmi pestrá, jsou zde všechny typy ubytovacích zařízení jako hotely, penziony, autokempy, možnost ubytování na hausbótu, chaty, turistická ubytovna a ubytování od soukromých majitelů. Nejvíce možností ubytování nabízí město Strážnice.

Na území mikroregionu nalezneme čtyři hotely z toho 3 ve městě Strážnice: **Hotel Pod Věží**, **Hotel Strážnice**, **Hotel Černý orel**. Všechny leží v centru města nedaleko od sebe v docházkové blízkosti je kostel sv. Martina, Bílá věž, Městské muzeum a náměstí ve Strážnici. Necelý kilometr od těchto hotelů leží zámek Strážnice, židovský hřbitov se synagogou a oblíbený turistický cíl Skanzen Strážnice. Posledním je **Hotel Radějov** ležící v lesích u obce Tvarožná Lhota. V lokalitě je nedaleko přehrada Lučina a Kejda. Nachází se na křižovatce mnoha cyklostezek a v blízkosti je zmiňovaný pumtrack Lučina a Trail of Life. Ideální pro turistické návštěvníky CHKO Beskydy a nedalekých přírodních rezervací. (Mapy.cz, 2022)

Rozšířenější nabídku ubytování mají penziony, kterých je v mikroregionu celkem 24. Penziony jsou téměř v každé obci mikroregionu chybí v Tasově, Kněždubu a Žeravinách.

Pobyt poskytují zejména soukromí hostitelé. S počtem 12 penzionů má největší nabídku město Strážnice, dále pak Radějov, Sodoměřice a Petrov.

Nevšedním ubytováním jsou autokempy, které jsou na území mikroregionu Strážnicko hned tři. **Camp Strážnice** s kapacitou 312 lůžek se nachází za zámkem Strážnice směrem na Bzenec a poskytuje ubytování se 2 a 4lůžkovými pokoji v budovách a 2, 4 a 6lůžkových chatkách se sociálním vybavením. V areálu campu je koupaliště se dvěma bazény, tobogánem, minigolfem a víceúčelovým hřištěm. Další dva autokempy se nachází u obce Tvarožná Lhota v rekreační oblasti Lučina. **Autokemp Lučina** nabízí ubytování ve stanech, karavanech a chatkách. V areálu je restaurace s vlastní kuchyní. Aktivní návštěvníci mohou využít bazén, stolní tenis či půjčovnu sportovního vybavení. Pro nejmenší jsou dětské brouzdaliště, pískoviště a prolézačky. Posledním je **Autokemp Danaj Lučina** s kapacitou 84 osob nacházející se nad přehradní nádrží v RO Lučina. (Město Strážnice, ©2022)

Jediným motorestem na Strážnicku je **Motorest U Cioša** s malou kapacitou 10 lůžek. Nabízí levné ubytování na kraji města Strážnice. V areálu je restaurace s tradičními tatranskými a loveckými specialitami např. brynzové halušky.

Mezi ostatní ubytovací zařízení patří ubytování v Domu dětí a mládeže, Rekreační domy, Interstuden, pobytové lodě či kajutové lodě. (Město Strážnice, ©2022)

Dle vlastní analýzy agentury pro on-line rezervace Booking.com se na území mikroregionu nalézá 18 ubytování, které jsou vidět v tabulce níže.

Nejlépe hodnoceným ubytováním k 8.4.2022 je **Byt na pěší zóně pod Bílou věží** s hodnocením 9,8. Ubytování se nachází v centru města Strážnice. Cenově se pohybuje od nejlevnější ceny: 1 508 Kč pro dvě osoby a naopak 1 972 Kč pro čtyři osoby. (Booking.com, ©2022)

Druhým nejlépe hodnoceným zařízením je **Slovácká chalupa** s hodnocením 9,6. Účastní se programu Udržitelné cestování, kdy např. nepoužívá jednorázové plastové nádoby, jsou zde úsporné toalety a sprchy, svítí se zde LED úspornými žárovkami atd. Cena pronájmu za noc pro 6 osob je 5 306 Kč. (Booking.com, ©2022)

O třetí nejlépe hodnocená ubytování (hodnocení 9,5) se dělí:

- **Penzion ROSETA** v obci Radějov, nejlevnější ubytování: 1 241 Kč pro jednoho a nejdražší: 1 704 Kč pro čtyři

- **Sklep s penzionem Kozojídky**, nejlevnější ubytování: 789 Kč za jednu osobu a 5 521 Kč pro 9 osob (Booking.com, ©2022)

Nabídka ubytování na Booking.com	
Slovácká chalupa	Chalupa U Vinaře
Byt na pěší zóně pod Bílou věží	Penzion U maléřa
Penzion Ludor	Sklep s penzionem Kozojídky
Apartmán Ve Dvoře Strážnice	Restaurace penzion Pod Šumárníkem
Penzion Sudomír	penzion ROSETA
Ubytování, (apartman) - sportovní hala TJ	Apartmány u Bařova kanálu
Apartmán U parku ve Strážnici – Jižní Morava	Penzion Pod Vápenkami
Penzion a restaurace U Kalendů	Hotel Pod Věží
Hotel Strážnice	Penzion RONY

Tabulka 8: Nabídka ubytovacích zařízení na Booking.com – vlastní zpracování, zdroj: Booking.com (©2022)

Portál pro pronájem chat a chalup e-chalupy.cz nabízí 23 ubytování tedy téměř stejný počet jako je penzionů. V tabulce níže lze vidět obce, ve kterých jsou nabízeny chaty či chalupy a jejich počet. (e-chalupy.cz, 2022)

Obec	Počet ubytování
Strážnice	2
Kněždub	2
Radějov	6
Tasov	1
Tvarožná Lhota	12
Celkem	23

Tabulka 9: Počet chat a chalup v jednotlivých obcích mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: e-chalupy.cz

Český statistický úřad vede informace pouze o obci Strážnice. V období 01.01.2020 - 31.12.2020 bylo ubytováno v hromadných ubytovacích zařízeních v obci Strážnice 13 189 z toho 11 899 rezidentů a 1 290 nerezidentů. (Český statistický úřad, 2022)

Stravovací zařízení

Pro zajištění základních lidských potřeb v cestovním ruchu je zapotřebí různorodých stravovacích zařízení. V mikroregionu Strážnicko je takových zařízení celkem 28, nejvíce koncentrována ve městě Strážnice a v areálu skanzenu. Kromě restaurací a hospod nabízejících českou kuchyni nabízí také restauraci s vietnamskou kuchyní (BUN PHO QUAN), Burgrárnu či prodej kebabu. V oblasti je pár kaváren s pražírnou kávy, cukráren a zmrzlinových občerstvení. Stravovací občerstvení jsou také lokalizována v přístavech Baťova kanálu. Příkladem je soukromý podnik U Mokrejch banditů – stylové občerstvení nabízející Quessadilly s trhaným hovězím, grilované sýry či domácí hamburger.

V tabulce níže vidíme, kolik je v mikroregionu Strážnicko jednotlivých druhů stravovacího zařízení.

Druh stravování	Počet zařízení
Restaurace	10
Občerstvení	6
Motorest	1
Hospoda	3
Kavárna	2
Cukrárna	2
Ostatní zařízení	4
Celkem	28

Tabulka 10: Druh a počet stravování v mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: www.straznice-mesto.cz/sluzby/

Na základě analýzy bylo zjištěno, že restaurace chybí v obcích: Tasov, Kozojídky, Hroznová Lhota, Žeraviny, a Sudoměřice.

Turistická infocentra

V oblasti mikroregionu Strážnicko se nachází 3 informační centra, hlavní je v centru města Strážnice a další dvě jsou v obci Radějov a Tvarožná Lhota v rekreační oblasti Lučina.

Turistické informační centrum Strážnicko leží v blízkosti autobusového a vlakového nádraží v centru města Strážnice. Služby TIC Strážnicko bezplatně poskytují informace o kulturních, sportovních a společenských akcích pak kulturních, historických a přírodních památkách a naučných stezkách, možnostech ubytování a stravování, vinotékách, službách a firmách, jízdních rádech ČD a ČSAD a také průvodcovských službách. Placenými službami jsou tisk, kopírování a připojení k veřejnému internetu. Další činností je nabídka propagačních

informačních materiálů (kapesní kalendář, průvodce městem, Na kole při Baťově kanále, Slovácko, kraj tradic, vína, slunce a pohody, Kde se u nás ubytovat či Rozhledny a větrné mlýny). Působí jako prodejní místo turistických známek, nálepek, fotonálepek, vizitek, magnetek a dalšího zboží jako je Vinná hra, pamětní mince, keramika, produkty s modrotiskem a knih vztahujících se k mikroregionu Strážnicko. (Město Strážnice, ©2022)

TIC spolupracuje s mnoha organizacemi od pořadatelů kulturních i sportovních akcí, obcí a vinařů mikroregionu, MAS Strážnicko, Region Slovácko, Centrála cestovního ruchu Jižní Moravy i Východní Moravy, CzechTourism atd. po různé asociace a agentury. Zastřešuje projekty jako: Moravské vinařské stezky, Moravská stezka, Cyrilometodějská kulturní stezka a Po stopách Žerotínů. (Město Strážnice, ©2022)

Návštěvnost TIC Strážnicko se pohybuje ročně okolo 10 000 osobních návštěv + 20 000 návštěvníků webového portálu a Facebookovou stránku centra sleduje 500 osob. (Město Strážnice, ©2022)

Stavby občanské vybavenosti

Mezi budovy, které slouží k prospěchu společnosti patří například pošty, prodejny, bankomaty a banky, nemocnice a lékárny, mateřské školky a školy a obecní či městské úřady. Konkrétně na území mikroregionu Strážnicko se nachází celkově 7 pošt, které chybí pouze v obci Žeraviny, Kozojídky a Tasov. Téměř ve všech obcích jsou prodejny se smíšeným zbožím kromě obce Žeraviny, celkem jich je 19 a největší (Penny Market) je ve Strážnici. Ve městě Strážnice jsou 2 bankomaty z toho jeden v jediné bance tohoto mikroregionu. Co se týče lékáren, tak ty jsou v mikroregionu celkem 3 z toho 2 jsou ve městě Strážnice a jedna v obci Hroznová Lhota. V oblasti vzdělávání je na území 11 mateřských škol (v každé obci, kromě Žeravin), 9 základních škol (chybí v obci Tasov, Kozojídky a Žeraviny), 3 střední školy a Purkyňovo Gymnázium ve Strážnici. Při zohlednění seskupení některých MŠ a ZŠ do jedné budovy je v mikroregionu celkem 19 školských zařízení. V rámci administrativy je v mikroregionu jeden městský úřad ve Strážnici a v každé obci. (Mapy.cz, 2022)

6.3 Vyhodnocení realizačních faktorů

Posuzování realizačních faktorů proběhlo na základě těchto vybraných indikátorů: autobusová zastávka, železniční stanice, přístav, autokemp, hotel, penzion, restaurace, pošta a prodejny se smíšeným zbožím. Po vyhodnocení realizačních faktorů viz. Příloha P

II: Realizační faktory je nejvíce atraktivní město Strážnice, které splňuje všechny lokalizační faktory. Mezi další nejatraktivnější obce patří obec Petrov, Sudoměřice a Tvarožná Lhota. V obcích jsou autobusové zastávky pro lepší dostupnost, penziony, pošta a prodejna se smíšeným zbožím.

7 ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU V MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

Důležité pro podporu a rozvoj v oblasti cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko jsou jak již zmiňovaná informační centra, tak i další vybrané organizace popsány v dalších kapitolách.

7.1 CzechTourism

Státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem pro místní rozvoj ČR roku 1993. Jejím hlavním posláním je propagace České republiky jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i tuzemsku. Mezi její základní úkoly patří koordinování a podpora činností v oblasti cestovního ruchu na kterých spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, profesními organizacemi, školami a výzkumnými a poradenskými institucemi, analogickými zahraničními institucemi a peněžními ústavy. Dalším významnou činností je destinační marketing, kdy zajišťuje podporu a koordinaci marketingových aktivit na domácím i zahraničním trhu a vytváří příznivou image turistické destinace „Česká republika“. Zabezpečuje spolupráci s domácími i zahraničními médii a novináři, kteří spolupracují na mediální prezentaci ČR. Funguje také jako informační podpora cestovního ruchu, kdy vydává odborné zprávy a pomáhá vytvářet celostátní turistický informační systém. Také má výzkumnou a vzdělávací působnost kdy zajišťuje osvětu v oblasti cestovního ruchu a služeb s účelem udržení konkurenceschopnosti subjektů CR. Jejím cílem je také zapůsobit na českou veřejnost ve vztahu vstřícného chování vůči zahraničním hostům. Má na starost administrativní a ekonomické zajištění chodu agentury. (CzechTourism, ©2022)

7.2 Krajský úřad Jihomoravského kraje

Činnosti Jihomoravského kraje v oblasti cestovního ruchu spočívají v tvorbě krajských strategických dokumentů (např. Program rozvoje cestovního ruchu) a analýz, administrují dotační programy a individuální dotace, realizují projekty, vytvářejí struktury řízení, koordinace a financování prostřednictvím destinačních organizací, spolupracují s ústředními orgány, kraji, obcemi, turistickými informačními centry a organizacemi destinačního managementu. (Jihomoravský kraj, ©2020)

Krajskou destinační organizací je **Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava, z. s. p. o.** založenou v roce 2005 právě Jihomoravským krajem, Statutárním městem Brno a Svazem obchodu a cestovního ruchu. Hlavním úkolem centrály je pomocí marketingových aktivit

zajistit prezentaci turistického potenciálu území Jihomoravského kraje doma i v zahraničí. Je koordinátorem oblastních destinačních organizací Jihomoravského kraje: MAS Moravský kras z. s., Brněnsko, z. s., ZnojmoRegion, z. s., Pálava a Lednicko-valtický areál, z. s., a výše zmiňovaná Turistická asociace Slovácko, z. s. (Jihomoravský kraj, ©2020)

7.3 Spolupráce aktérů v oblasti Slovácko

Mikroregion Strážnicko spadá pod oblast Slovácko, jak již bylo uvedeno. Na rozvoji cestovního ruchu v oblasti Slovácko se podílejí region Slovácko – sdružení pro rozvoj cestovního ruchu a Turistická asociace Slovácko, z. s.

V rámci jejich spolupráce mají za cíl:

- zvýšit návštěvnost Slovácka, a to v rámci celého roku,
- prodloužit pobyt hostů,
- rozšířit zájem o méně navštěvované turistické cíle,
- zvýšit využití lůžkových kapacit ubytovacích zařízení,
- zvýšit kvalitu služeb CR,
- podporovat rozvoj spolupráce mezi subjekty CR,
- podporovat podnikatelské aktivity v oblasti CR,
- zvýšit podíl cestovního ruchu na celkovém HDP.

(Smlouva o spolupráci v oblasti rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko, 2018)

V oblasti cestovního ruchu na tomto území působí také nezisková organizace SlováckoTourism, z. s. Jejím účelem je propagace turistické nabídky Slovácka jako celku, která zabírá nejen turistickou oblast Slovácko, vymezenou agenturou CzechTourism, ale patří do ní také Hanácké Slovácko. (Region Slovácko, ©2017)

7.4 Národní ústav lidové kultury

NÚLK je státní příspěvkovou organizací, jejíž zřizovatel je Ministerstvo kultury ČR. Předchůdcem tohoto ústavu bylo Krajské středisko lidového umění zřízen v roce 1956. Nynější ústav sídlící ve Strážnickém zámku vznikl 1. ledna 2009 dle zřizovací listiny, která nahradila dřívější opatření ministra kultury z roku 1990. Hlavním účelem je provádět základní a aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a sdílet jejich výsledky

prostřednictvím osvěty, publikování nebo převodu technologií. Základní účely dle zřizovací listiny jsou provádění výzkumu kulturního dědictví v oboru tradiční a lidové kultury zpracování a uchovávání získaných dokladů, zpracování, organizování a propagování folklórních a vzdělávacích akcí (např. Mezinárodní folklórní festival), poskytnutí poradenství a informačních služeb pro folklórní aktivity ČR. (Národní ústav lidové kultury, 2017)

Pracovníci a spolupracovníci ústavu se účastnili vypracování Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice. Na základě toho byl NÚKL jmenován pro plnění úkolů souvisejících s touto koncepcí. Z mezinárodního hlediska v této oblasti se zapojuje do aktivit především ve smyslu naplňování rezoluce 25. generální konference UNESCO z roku 1989 – Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury a folkloru. Také je sídlem České národní sekce Mezinárodní rady pořadatelů festivalů folkloru a lidového umění se statutem konzultanta UNESCO a zabezpečuje její činnosti a umožňuje tak kontakt s 90 národními sekcemi zemí všech kontinentů. (Národní ústav lidové kultury, 2017)

7.5 MAS Strážnicko

Místní akční skupina byla založena v roce 2005 na podnět manažera mikroregionu Strážnicko. Je nástrojem k rozšiřování obecní spolupráce se soukromou sférou tedy podnikateli, zemědělci a neziskovými organizacemi v podobě spolků. V době založení bylo v územní působnosti 10 obcí tedy ty obce, které spadají do mikroregionu Strážnicko. Po 3 letech se na základě rostoucího zájmu přidala obec Vnorovy. (MAS Strážnicko, 2021)

V roce 2016 získala MAS Strážnicko Osvědčení o standardizaci a poté požádala o podporu integrované strategie. Na základě schválení této strategie zprostředkovala MAS žadatelům na svém území v programovém období (2014-2020) čerpat prostředky: z IROP (20 887 tis. Kč), Programu rozvoje venkova (8 970 tis. Kč) a Operačního programu Životní prostředí (14 744 tis. Kč). (MAS Strážnicko, 2021)

Pro období 2017-2023 je hlavním cílem vytvořit dobré administrativní zázemí pro představení záměru projektů a pro vlastní příjem projektů. Důležité je s realizovanou podporou rozvinout a síťovat existující projekty v jejich činnosti a podporovat inovativní projekty pro obnovu a rozvoj venkova na Strážnicku. V rámci projektů Strategie komunitně vedeného místního rozvoje neboli SCLLD (kterou MAS tvoří) jsou podporovány obce, podnikatelé, občanské spolky i jednotlivci. Tyto subjekty mohou realizovat vlastní projekty s dotací do 50 % nákladů pro investice podnikatelů, až 90 % nákladů pro projekty spolků a

obcí nezakládající veřejnou podporu a 80-100 % na výsadby ochrany krajiny. Pro SCLLD 2021-2027 jsou stanoveny strategické cíle pro podporu: hospodaření a péče o krajinu, životní prostředí a hospodaření se zdroji, drobné podnikání a služby, vzdělávání a sociální aktivity a konečný komplexní rozvoj území. (MAS Strážnicko, 2021)

Statutární orgány

- Generální shromáždění – nejvyšší orgán spolku který stanovuje jeho orientaci, schvaluje koncepční a strategické dokumenty MAS pro zájmové území a reguluje činnost spolku a dohlíží, zda hospodaření probíhá podle stanov.
- Rada spolku – rozhodovací orgán zabezpečující řízení spolku a odevzdávají zprávu o činnosti spolku a průběhu veškerých aktivit.
- Předseda spolku – zastupuje spolek, řídí práci Rady spolku a předkládá jí své výsledky.
- Výběrová komise – výběrový orgán provádějící činnosti ve smyslu pravidel Ministerstva pro místní rozvoj CLLD a dalších Operačních programů ČR a EU jako jsou třídění, hodnocení a výběr projektů.
- Kontrolní výbor – monitorovací a kontrolní orgán, kontroluje správnost činností a hospodaření spolku. (MAS Strážnicko, © 2021)

8 ROZHOVORY S AKTÉRY CESTOVNÍHO RUCHU

Cílem provedených rozhovorů je vymezení dopadu pandemie COVID-19 jak na cestovní ruch, tak na pořádání kulturních akcí v mikroregionu Strážnicko a jaké problémy tato krize přinesla. Dále bylo také nutné vymezit specifika a specifické produkty mikroregionu a současné priority v cestovním ruchu na které je dán důraz pro rok 2022. Otázky směřovaly také na cílové skupiny, spolupráci s dalšími orgány cestovního ruchu a propagaci, zda externímu financování a zda dochází k přeshraniční spolupráci. a návrhům pro zlepšení cestovního ruchu Také byly stanoveny silné, slabé stránky a příležitosti s hrozbami v oblasti cestovního ruchu, které budou zobrazeny ve SWOT analýze.

Pro průzkum byly využity řízené rozhovory s aktéry působícími v oblasti cestovního ruchu. Polostrukturované rozhovory probíhaly prostřednictvím jak emailové či telefonické komunikace, tak i osobní komunikace od února do dubna 2022. Nejvíce rozhovorů proběhlo pomocí emailové komunikace v rámci šetření času. Osloveni byli zástupci jak obcí v mikroregionu Strážnicko, MAS Strážnicko, Centrála cestovního ruchu Jižní Moravy, destinační management Region Slovácko, NÚLK, TIC Strážnicko tak také Bařův kanál a Autokemp Strážnicko za soukromý sektor. Velmi přínosným byl také osobní rozhovor se zástupkyní Centrály cestovního ruchu Východní Moravy, která dlouhou řadu působila v CCRJM. Z výše zmíněných bylo celkem realizováno 7 rozhovorů, což je oproti počtu oslovených (celkem 24) velmi malé procento. Z oslovených tedy odpověděli zástupci obcí mikroregionu Strážnicko, MAS Strážnicko, destinační management Region Slovácko, NÚLK, Bařův kanál a již zmíněná zástupkyně CCRVM. Všichni aktéři byli obeznámeni s cílem rozhovoru, tedy vypracování diplomové práce. Jména dotazovaných aktérů nebudou zveřejněna pro zachování jejich anonymity. V následující části této práce budou tyto rozhovory shrnuty do jednotlivých témat.

Dopad pandemie Covid-19

Z rozhovorů vyplynulo, že nejvíce byly zasaženy spíše městské destinace, ke kterým Strážnicko nepatří a propad aktivit ve venkovských oblastech byl nižší než ve městech. Dva zástupci z řad oslovených zmiňovali statistiky CzechTourismu, který vyhodnocuje data pro všechny kraje ČR. Ze statistik pro Jihomoravský kraj, kam mikroregion spadá byl vidět velký pokles z roku 2019 na rok 2020 a to jak v počtu příjezdů do hromadných ubytovacích zařízení (meziroční pokles o 45,22 %) tak v počtu přenocování v těchto zařízení (meziroční pokles o 35,86 %). Pro rok období 2020-2021 je bilance lepší, kdy meziroční změna počtu

příjezdů je +13,76 % a meziroční změna v počtu přenocování +13,10 %. Stále je zde však obrovský propad v porovnání se situací před pandemií, kdy počet příjezdů měl rostoucí tendenci kdy v roce 2019 Jihomoravský kraj navštívilo 2 137,3 tisíc lidí oproti roku 2021 je zde ztráta 805,4 tisíc návštěvníků.

Konkrétně pro mikroregion Strážnicko byl zásadní výpadek turistů navštěvujících Mezinárodní folklórní festival Strážnice. Také Bařův kanál byl velmi zasažen, když mu v roce 2020 úplně vypadla jarní sezóna, kdy velké lodě slouží firemním a školním akcím. Přesto, že kvůli omezenému cestování do zahraničí byl extrémní zájem o vícedenní pobyty byl v prvním covidovém roce pokles návštěvnosti o 1/3. Ve druhém roce se začaly postupně vracet skupinové zájezdy (především školy) a návštěvnost byla na 80 % předcovidové sezóny. Skanzen Strážnice stále bojuje s návštěvností, která spadla o 50 % a snaží se ji obnovit.

Z hlediska pořádání kulturních akcí byly některé období, kdy se vůbec nekonaly žádné akce. V nejdůležitějších měsících pak ano, ale v omezené míře, kdy byly dány omezení jako pořádání pouze venkovních akcí, což zasáhlo pořádání vnitřních událostí. Samostatnou kapitolou Strážnicka je absence dvou ročníků MFF Strážnice, což představuje desetitisíce lidí, kteří nedorazili. Z tohoto pohledu lze říct, že Strážnicko bylo nekonáním dvou festivalů poškozeno zásadně. To však alespoň částečně nahradil v roce 2020 online přenos strážnických slavností prostřednictvím ČT1 a televize NOE a v roce 2021 Festival na plotě, kdy je na plotě zámeckého areálu vystaveno několik fotografií od minulosti po současnost. V současnosti se snaží všechny akce postupně obnovovat a získat návštěvnost, kterou měli před pandemií.

K této oblasti se řadí také problémy s nedostatkem pracovních sil ve službách, kdy lidé, co v době pandemie přišli o práci a odešli do jiných oblastí již nechtějí pracovat v těchto službách cestovního ruchu (restaurace, hotely).

Specifika a specifické produkty

Pro Strážnicko je klíčový MFF a vše spojené s folklórem, živými lidovými tradicemi, řemeslnými výrobky a osobnostmi s tímto tématem spojených. Jde o vinařský region je tedy důležitá vinařská turistika, což přináší hlavně Plze, Sudoměřice a areál Křib. Velmi významnou je v oblasti cestovního ruchu široká nabídka Bařova kanálu. Oblibu si získává v posledních letech v oblasti MTB cyklistů, pro které jsou připraveny singletraily a MTB okruhy Trail of life. Velmi silným fenoménem je oskeruše a s ní spojené aktivity. Specifické

je město Strážnice, také nazýváno jako centrum Strážnicka kde je umístěno mnoho aktérů cestovního ruchu (strážnický skanzen, zámek se sídlem NÚLK, velký autokemp, zámecké vinné sklepy, výrobce modrotisku patřící do UNESCO, pozůstatky bran, Průžkův mlýn). Pro obci Kněždub je to tzv. Slovácký slavín tedy rodný dům umělců Joži a Franty Úprkových.

Priority v oblasti cestovního ruchu

V současné době je velkou prioritou rozvoj Bařova kanálu a cykloturistiky. V plánu je rekonstrukce strážnického přístavu, vloni se podařilo zmodernizovat povrch cyklostezky podél kanálu z Petrova do Strážnice. I pro zmíněné MTB cyklisty vzniká plán na cyklostezku spojující podél Veličky Strážnicko s Horňáckem. Dále je prioritou rozvíjet folklórní akce a zachování obyčejů někde tyto akce přirozeně vznikají jinde teprve vznikají a podporují se. Důležitý je také rozvoj cestovního ruchu pro handicapované a vytváření bezbariérových atraktivit. Zkrátka udělat vše pro to, aby byla prodloužená doba pobytu na více než 3 dny.

Cílová skupina mikroregionu

Cestovní ruch v mikroregionu Strážnicko není podle většiny dotazovaných zaměřen na konkrétní cílovou skupinu. Každá nabídka je připravována pro určitou cílovou skupinu, i když je možné že může být vhodná pro další návštěvníky, tak základní cílová skupina by měla být vždy určena. Bařův kanál vyhledávají pohodáři z řad mládeže, rodin s dětmi a manželských párů. Zajímavé programy pro děti i celé školní výpravy má skanzen. Pro děti jsou lákavé i agroaktivity v přírodě (Salaš Travičná). Na folklór MFF jezdí všechny věkové skupiny. Louky Bílých Karpat lákají milovníky regionálních produktů, pěší turistiky i romantiky a za vínem jezdí mládež i senioři.

Spolupráce s ostatními aktéry cestovního ruchu

Mikroregion Strážnicko je součástí turistické oblasti Slovácko ta zahrnuje nabídku Strážnicka do tvorby turistické nabídky a do marketingových aktivit jak vlastních, tak pro Centrálu cestovního ruchu Jižní Moravy a dále pro CzechTourism.

CzechTourism tyto nabídky propaguje v širším zahraničí, CCRJM se věnuje prezentaci v rámci České republiky a blízkého příhraničí a Slovácko propaguje tuto nabídku v bližším prostředí u sousedních regionů případně v blízkých zemích jako na Slovensku a Rakousku podle svých možností a také podle znalostí destinací. Centrála kromě toho spolupracuje s NÚLK, který díky ní kromě propagace pořádá školení a výlety na daná místa k seznámení se s tradicemi.

Systémově se marketingu cestovního ruchu věnuje destinační management Slovácko – pro jihomoravský kraj jde o Turistickou asociaci Slovácko, která úzce spolupracuje s uherskohradišťskou částí. Systémově jsou propagovány činnosti s oskeruší.

V oblasti propagace je spatřován problém chybějícího sjednocení propagace a její vyšší intenzita.

Externí financování

Mikroregion Strážnicko je zkušený projektový tým, který se věnuje různým typům projektů všeho druhu – rozvoj infrastruktury, rozvoj území a udržitelnosti území a projekty cestovního ruchu jsou realizovány pouze v souvislosti s dotacemi na cestovní ruch. NÚLK využívá Integrovaného regionálního operačního programu a příspěvků z rozpočtu Ministerstva kultury.

Přeshraniční spolupráce

Dlouhodobé a bezproblémové partnerství se Slovenskou Skalicí v rámci Baťova kanálu. Při čerpání dotací se zapojují do spolupráce se slovenskými obcemi a realizují na Československé hranici malé projekty (Bílé Karpaty). Také spolupracují při realizaci stavebních projektů.

Návrh pro zlepšení cestovního ruchu

Municipality by měli více spolupracovat s podnikateli v cestovním ruchu, společně by se měli podporovat při vytváření turistické nabídky a také je společně propagovat. Jelikož se na základě turismu rozvíjí infrastruktura, kterou také využívají místní obyvatelé – tedy by bylo dobré se řídit heslem „Co je dobré pro turistu, je dobré i pro obyvatele“. Uvědomovat si multiplikační efekt, kdy CR nezaměstnává jen zaměstnance hotelů a restaurací a dalších turistických služeb, ale také zaměstnává také pracovníky v jiných odvětvích jako jsou např. prádelny, producenti potravin, stavebnictví atd. Je tedy dobré cestovní ruch rozvíjet, a ne jej vidět jako poslední oblast rozvoje.

Atraktivita i povědomí o regionu leží na Strážnici. Když z nějakého důvodu bude omezená, dopadne to i na okolní obce, proto by bylo dobré podporovat rozvoj tohoto území. Také by bylo dobré více propojit ostatní obce se Strážnicí a naučit se turistu v rámci regionu si navzájem posílat za menšími zážitky, aby neodjížděl dál. Z pohledu Baťova kanálu je nutné dořešit dostavbu transbordéru na křižení Moravy a Baťova kanálu a také zlepšit propagaci vodních cest, aby zde nedocházelo k duplicitě.

9 SWOT ANALÝZA

Analytická metoda, která slouží ke zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů a její pomocí lze zjistit předpokládaný úspěch projektového záměru. Mezi vnitřní faktory patří silné (strengths) a slabé (weaknesses) stránky, naopak mezi vnější faktory patří zhodnocení příležitostí (opportunities) a hrozeb (threats) v prostředí mikroregionu. Účelem je vyhodnocení silných stránek, redukce slabých stránek, vyhledávání příležitostí a počítání s hrozbami. SWOT analýza je sestavena na základě provedených rozhovorů s aktéry cestovního ruchu mikroregionu Strážnicko a dokumentu Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Strážnicko na období 2021–2027.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Konání a podpora tradičních kulturních akcí po celém mikroregionu • Velké množství atraktivit ve Strážnici • Turistické oblasti v Bílých Karpatech, které jsou součástí mikroregionu • Jedná se o příhraniční region, který spolupracuje s blízkým zahraničím • Významné centrum folklóru, díky tomu je Strážnice známá i ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná prostorová možnost rozvoje přístavu • Rozdílná úroveň obcí mikroregionu ve vybavenosti • Omezená nabídka stravování a ubytování • Sezónní nabídka událostí, ale také služeb
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zprovoznění dálnice D55 • Využití dotačních titulů • Zájem návštěvníků o kulturu a tradiční zvyky • Vytvoření dobré image v oblasti cestovního ruchu • Využití zahraničních vazeb 	<ul style="list-style-type: none"> • Klesající zájem o tradice a zvyky • Pokračování pandemie COVID – 19 • Nedostatek zaměstnanců ve službách kvůli následkům pandemie COVID – 19 • Omezení dotačních titulů na podporu rozvoje a revitalizaci kulturně – historického dědictví • Zvyšující se konkurence v oblasti CR • Zdrženlivý postoj či omezené možnosti zástupců veřejného sektoru a podnikatelů k podpoře cestovního ruchu

Tabulka 11: SWOT analýza – vlastní zpracování

10 VYBRANÝ PROJEKT PRO PODPORU ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

Následující kapitola přibližuje konkrétní projekt, který směřuje k rozvoji destinace cestovního ruchu a představuje nástroj k aplikaci destinačního managementu. Projekt reaguje na požadavky a faktory cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko. Je navržen na základě analýzy sekundárních dat, která vytyčila velký význam tradic pro oblast mikroregionu. Analýza proběhla vyhodnocením lokalizačních a realizačních předpokladů, SWOT analýzou a rozhovory s aktéry mikroregionu.

Odůvodněním realizace tohoto projektu je ten fakt, že v mikroregionu není žádná naučná stezka spojující atraktivitu v centru města a také vyplývá z velmi výrazného dodržování tradic a zvyků, které jsou pro tento mikroregion typické. Umístění je také zvoleno, protože město Strážnice a zajištění jeho atraktivitu jsou pro mikroregion klíčové, jak bylo naznačeno ve SWOT analýze. Městská naučná stezka byla také vybrána z důvodu vytvoření atraktivitu pro handicapované, kteří nemohou navštívit naučné stezky v terénu. Důležité je také propagovat i místa v menších obcích mikroregionu, na které budou s projektem spojené webové stránky odkazovat.

10.1 Základní charakteristika projektu

Projektovým návrhem je projekt interaktivní detektivní naučné stezky s názvem **Případ Strážnice – ukradené tradice**, který má za úkol zejména dětem přiblížit tradice, jak ty konané v mikroregionu, tak i ty obecné. Tento název nese kvůli místu realizace – tedy města Strážnice. Také lze pochopit jako pojem strážník, který řeší daný případ, a návštěvníci této stezky se promění v jeho pomocníky. Strážník Eda je maskotem celé stezky a působí jako průvodce na daných zastávkách. Tento maskot se později může stát maskotem celého mikroregionu a řešit další případy v jiných obcích a dalších osvětových tématech (např. třídění odpadu, historie, pěstování). Děti by mohli sbírat odznaky z těchto dalších variant a byla by tak vytvořena iniciativa se více zapojovat.

Podnázev projektu ukradené tradice – značí případ, který návštěvníci řeší. Smyslem stezky je rozšířit povědomí a informovat o ne tak známých tradicích. Tyto tradice byly vybrány záměrně jelikož běžně nepatří k těm, o kterých se děti učí.

Obrázek 10: Logo projektu – vlastní zpracování

Nositel i provozovatelem projektu je město Strážnice, které bude zodpovídat za jeho realizaci, sehnání finančních prostředků, ale také za jeho fungování, např. vandalismus.

Naučný okruh vede přes městskou památkovou zónu, která má dvě varianty první z nich je vhodnější pro maminky s kočárky a handicapované měří 3,4 km a nalezneme na ní 12 zastávek. Druhá varianta je určená „pro opravdové detektivy“ se dvěma dalšími nepovinnými zastávkami (zastávky 7 a 8) měřící 4,4 km. Tato kilometr dlouhá trasa již není vhodná pro kočárky a handicapované. V blízkosti stezky se nachází mnoho atraktivit, které mohou návštěvníci v otevírací době a za dané vstupné navštívit např. Bílá věž, Průžkův mlýn, skanzen Strážnice, zámek Strážnice, zámecké sklepy či Modrotisková dílna. V okolí je také plno tzv. kešek tudíž i milovníci Geocachingu si přijdou na své.

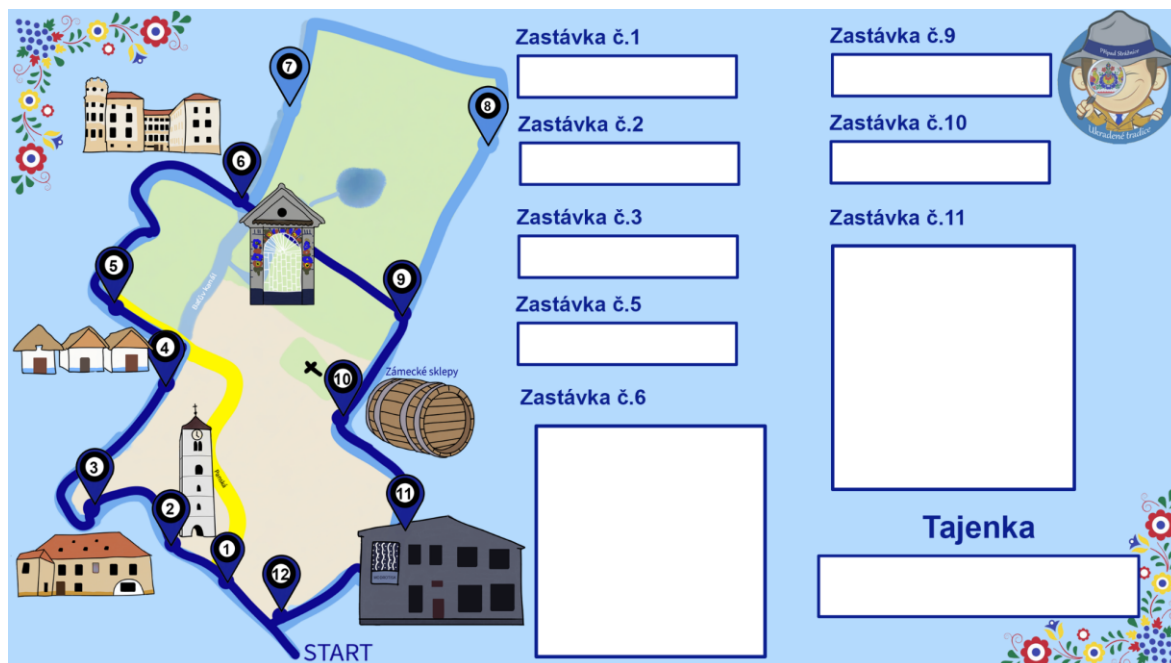
Stezka obsahuje několik interaktivních fyzických prvků, ale pro zachování čistoty města i přírody jsou využívány QR kódy (s přesměrováním na webovou stránku) s různými hádankami a šiframi, které jsou umístěny na již postavených tabulích např. pro informace. QR kódy jsou umístěny i u interaktivních prvků, aby lidé mohli více poznat danou tradici více podrobněji. QR kódy jsou označeny logem a je tak vidět, že patří k tomuto projektu viz.

Obrázek 11. K fungování celé stezky je tedy potřeba mít chytrý telefon a tužku pro zapisování šifry.

Obrázek 11: Ukázka QR kódu – vlastní zpracování

Pro vyřešení tzv. případu je nutné použít mapku, kam si děti budou zapisovat dané indicie, orazí si zde raznicí místo k tomu určené a na frotážovém stole mohou využít tzv. frotáž – tedy přenesení struktury na papír.

Obrázek 12: Mapka trasy – vlastní zpracování

Mapku (Obrázek č. 12) si mohou návštěvníci vyzvednout ideálně v Turistickém informačním centru Strážnice, kde stezka může začít a také zde končí a děti tady dostanou odměnu. Dále pak v autokempu Strážnice, zámku Strážnice, přístavech v mikroregionu Strážnicko, skanzenu Strážnice či si ji mohou stáhnout na webových stránkách města Strážnice.

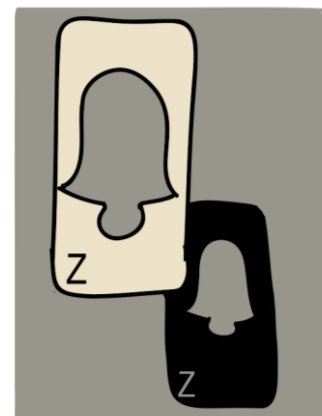
Zastávka č. 1 – Vítejte detektivové!

Tato zastávka využívá již stávající tabuli pro informace, kde bude nenápadně umístěn QR kód s logem. Po načtení QR kódu budou pátrači přesměrováni na webovou stránku s již připravenou uvítací hádankou a více informacemi. Tato hádanka bude o tradičním symbolu v mikroregionu a to – strážnickém kohoutkovi.

„Chodí v koruně, král není, nosí ostruhy, rytíř není, má šavli, husar není, k ránu budivá, ponocný není“ – Kdo je to?

Zastávka č. 2 - Kam zmizely zvony?

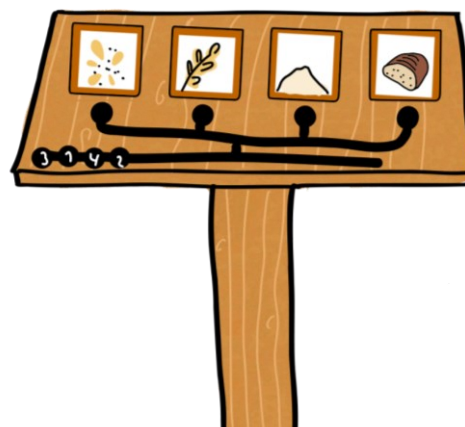
Tato zastávka u Strážní bílé věže využívá také již postavené informační tabule, kde bude umístěn kód a zezadu tabule budou uvázány a na magnet připevněny prosvěcovací tabulky. Návštěvník tedy bude muset použít také svítilnu v telefonu. Tyto tabulky viz. Obrázek i QR kód bude odkazovat na tradici spojenou s Velikonocemi a to, že zvony na Velikonoce odletěly do Říma. Na každé tabulce bude vyřiznuté písmeno, kdy dítě musí složit slovo ZVON, aby mělo další indicii k vyřešení případu. V blízkosti je rodinné centrum, kde je i hřiště pro děti.

Obrázek 13: Prosvěcovací tabulky – vlastní zpracování

Zastávka č. 3 – Dokážeš to správně seřadit?

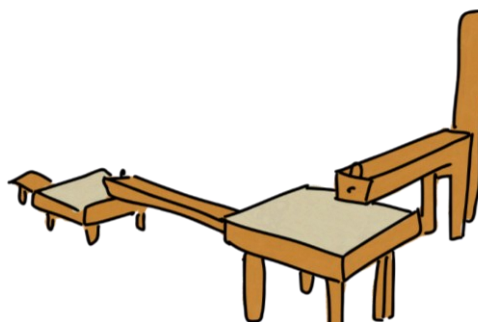
Třetí zastavení je hned u Průžkova mlýna, u kterého bude postavená dřevěná interaktivní tabule s posuvnými prvky a děti budou mít za úkol umístit pořadí k činnostem tak aby byl správný postup. Činnosti se týkají tradice dožínky tedy od sadby obilí až po jeho sklizeň. Daná kombinace jim pomůže vyřešit další šifru. Tabule bude obsahovat také QR kód pro více informací o dožínkách a ověření správnosti pořadí.

Obrázek 14: Interaktivní prvek – vlastní zpracování

Zastávka č. 4 – Voda, voděnka

Trasa pokračuje podél Baťova kanálu a zastávka č. 4 bude umístěna u dětského hřiště v přístavu Strážnice. Zde bude vytvořen interaktivní prvek odhalující tradici odemykání kanálu, která je známá především v tomto mikroregionu. Bude zde stát vodní prvek obsahující vodní koryta se stavidly, která budou moci děti zvedat (odemykat). Ze strany bude umístěn QR kód s více informacemi, např. o Baťově kanálu.

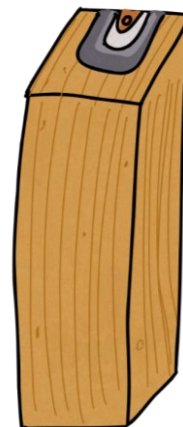
Obrázek 15: Vodní prvek – vlastní zpracování

Zastávka č. 5 – Ej fašanky, fašanky

Zastávka č. 5 u skanzenu Strážnice využívá prázdné tabule, kde je umístěn QR kód se šifrou ohledně tradice fašanků, které právě skanzen Strážnice jako jediný pořádá. Na webové stránce lze také najít správné řešení, stejně jako u všech hádanek a také informace o skanzenu.

Zastávka č. 6 – Vyraž si mě

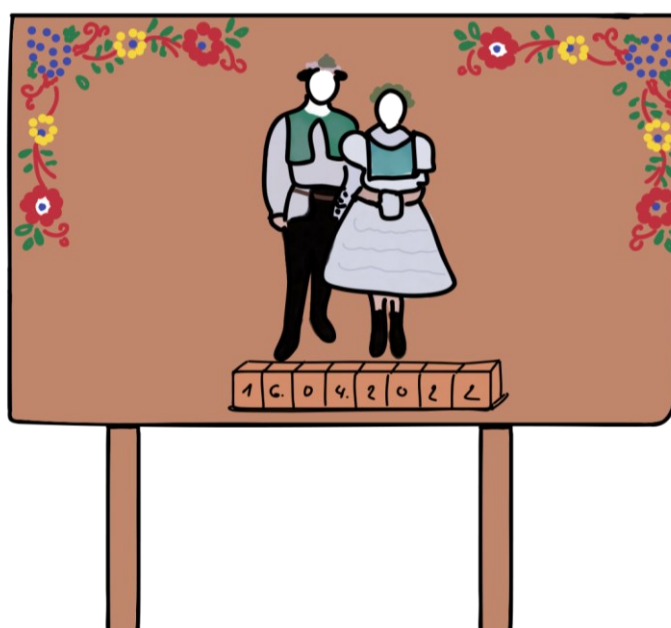
Šestá zastávka je umístěna v areálu strážnického zámku u kaple sv. Jana Nepomuckého, která svým tradičním vzhledem přibližuje architekturu Strážnicka. Bude zde umístěn sloupek s raznicí pro vyražení tradičního symbolu do předem připraveného místa v mapce. Tento typ interaktivního prvku je velmi oblíbeným na naučných stezkách v Rakousku. Na sloupku bude také QR kód se stavbami podobného malovaného stylu v mikroregionu – př. Plže, kaple sv. Panny Marie, Selský dům...)

Obrázek 16:
Raznice – vlastní zpracování

Zastávka č. 7 – Převlekní se do kroje!

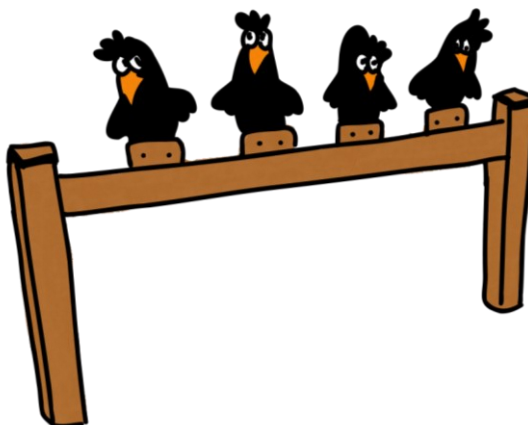
První z nepovinných zastávek a také z delší trasy je zastávka č. 7 v zámeckém parku kde bude stát foto stěna. Na této foto stěně bude zobrazen mládenec s děvečkou v kroji a návštěvníci se tak budou moci „převléknout do kroje“ a vyfotit se. Součástí foto stěny budou otočné kostky, kterými návštěvník vyjádří, jaké je datum a bude tak mít hezkou památku.

Obrázek 17: Fotostěna – vlastní zpracování

Zastávka č. 8 – Kdo nám to tady krade?

Druhá nepovinná zastávka odráží tradici zarážení hory, která je v mikroregionu oblíbená. Tento rituál se odehrává u vinic ve Strážnici konkrétně u Hotařské budy. Stezka tuto tradici připomíná interaktivním prvkem, kdy se pátrači promění do tzv. hotařů, kteří jediní měli při zarážení hory přístup do vinic a museli ochránit víno jak před zloději, tak právě špačky. Děti budou mít tedy za úkol sestřelit klacíky či kamínky všechny špačky, aby ochránili víno. Na sloupku bude umístěn QR kód s celou tradicí a odkazem na Hotařskou budy.

Obrázek 18: Špačci – vlastní zpracování

Zastávka č. 9 – Jede král!

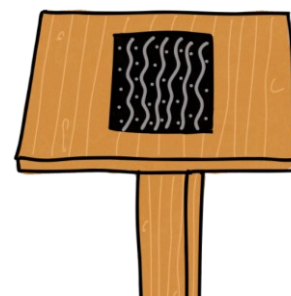
Toto zastavení využívá již umístěné informační tabule v areálu zámku, na které bude nalepen QR kód s další šifrou. Tato zastávka se bude zabývat tradicí jízda králů, která se v samotném centru Strážnice pravidelně pořádá.

Zastávka č. 10 – Jak to jen bylo?

Desátá zastávka přivede návštěvníky k Zámeckým sklepům, kde bude umístěn QR kód, ve kterém bude pro připomenutí zmiňované tradice Zarážení hory zašifrováno do věty slovo HOTAŘ.

Zastávka č. 11 – Modrá je dobrá

Předposlední zastávka a zároveň poslední zastavení s interaktivním prvkem – frotážovým pultem (Obrázek č. 19). Zde si návštěvníci na předem určené místo v mapce přenesou vzor modrotisku. Navíc v těsné blízkosti se nachází modrotisková dílna, kterou mohou pátrači navštívit a díky QR kódu se dozví otevírací dobu.

Obrázek 19: Frotážový pult – vlastní zpracování

Zastávka č. 12 – Už je konec?

Poslední zastávka se nachází v blízkosti turistického informačního centra nabízí rozluštění celého případu pomocí šifrovací tabulky, kterou získají načtením QR kódu umístěném na již umístěné informační tabuli.

Cíl

Konečná zastávka je umístěna v TIC Strážnice kde děti řeknou vyluštěnou šifru a dostanou odznáček Strážce tradic (Obrázek č. 20).

Obrázek 20: Odznak Strážce tradic – vlastní zpracování

Následující tabulka shrnuje všechny základní informace o projektu.

Název projektu:	Případ Strážnice – ukradené tradice
Nositel projektu:	Město Strážnice
Místo realizace:	Strážnice – městská památková zóna
Počet zastávek:	12
Hlavní cílová skupina:	Rodiče s dětmi

Tabulka 12: Shrnutí základních informací

10.2 Cíle projektu

Předmětem navrhovaného projektu, jak bylo zmíněno výše je vybudování naučné stezky v centru města Strážnice. Hlavním cílem projektu je rozšířit mikroregion Strážnicko o další atraktivitu tentokrát určenou těm nejmenším. Dílčími cíli jsou:

- navrhnout postup tvorby naučné stezky v mikroregionu Strážnicko
- zvýšit podporu cestovního ruchu jak domácího, tak i příjezdového
- zvýšit návštěvnost mikroregionu Strážnicko
- rozvoj pěší turistiky ve městě Strážnice
- rozšířit povědomí o atraktivitách v ostatních obcích mikroregionu Strážnicko
- zvýšit tvorbu městských naučných stezek
- vytvoření specifického produktu – Strážník Eda a jeho případy

Přidanou hodnotou projektu je přiblížení tradic a kultury dětem pomocí hravé formy a čas strávený s blízkými při zajímavém zážitku. Za přidanou hodnotu lze také považovat seznámení tradiční české kultury cizincům – projekt může být následně cizojazyčný (angličtina, němčina).

10.3 Místo realizace

Projekt bude realizován na území mikroregionu Strážnicko konkrétně většina trasy bude zasazena do městské památkové zóny města Strážnice. Konec trasy není již v této zóně a vede ulicemi J. Skácela, Grůska a Újezd. Trasa je navržena tak, aby cestou byly k vidění hlavní atraktivity města – Bílá věž, Průžkův mlýn, Bařův kanál, zámek Strážnice, skanzen Strážnice, zámecké sklepy a modrotisková dílna.

10.4 Cílové skupiny projektu

Projekt cílí zejména na rodiče s dětmi v předškolním věku až pro děti do 2. stupně ZŠ, pro které je tato stezka situována. Kratší trasu díky zasazení do městské památkové zóny mohou užít také handicapovaní lidé na vozíčku či maminky s kočárkem. Bezbariérovost je velkou výhodou městské naučné stezky – lidé, kteří nemohou navštívit naučné stezky v terénu mohou tuto formu vyzkoušet.

10.5 Financování projektu

Za realizaci projektu bude zodpovědné město Strážnice, na jehož území bude stezka umístěna. Způsoby financování tohoto projektu mohou být následující:

- Financování z vlastních zdrojů města Strážnice, kdy jsou náklady na projekt proplaceny z vlastních zdrojů města.
- Možnost financování za pomoci mikroregionu Strážnicko, kterého je město Strážnice součástí.
- Financování pomocí oslovených sponzorů, například NÚLK, v jehož blízkosti je naučná stezka plánována.
- Financování pomocí crowdfundingové kampaně např. na portálu HitHit. Zejména by se jednalo o kampaň odměnového typu, kdy by mohly být jako odměna použity nějaké upomínkové předměty s logem projektu či by zmíněné organizace poděl, kterých stezka vede mohli přispívatelé zdarma navštívit.

- Externí financování za pomoci dotací, díky využití dotačního titulu.
 - Regionální operační program NUTS II Jihovýchod určený pro region soudržnosti Jihovýchod, kam spadá kraj Vysočina a Jihomoravský kraj. Regionální operační program (ROP) je rozdělený na 4 prioritní osy. Pro cestovní ruch je určena prioritní osa 2 – rozvoj udržitelného cestovního ruchu pro kterou je z fondů EU (Evropského fondu pro regionální rozvoj) vyčleněno 133,8 mil. EUR. Z této prioritní oblasti je financováno například modernizace ubytovacích zařízení, lázeňské infrastruktury, sportovně-rekreačních zařízení, rekonstrukce a obnova kulturních památek s využitím pro CR, opravy a úpravy cyklotras a pěších tras a také právě naučných stezek. (ROP NUTS II Jihovýchod, ©1998–2022)
 - Podporu může také poskytnout program přeshraniční spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika (2021-2027). Jehož koordinaci zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a cílí zejména na Jihomoravský, Moravskoslezský a Zlínský kraj. Příprava tématu se zaměřuje především na podporu a rozvoj kulturního dědictví a rozvoj cestovního ruchu, výchovu a vzdělávání, udržitelnost a péči o životní prostředí, cyklo dopravu, kulturní lidé lidem spolupráce, institucionální spolupráce a Smart city. Pro programové období 2021-2027 nejsou stále známy alokované prostředky. Na základě předešlých programových období, kdy alokace byly pro programové období 2007-2013 92, 7 mil. EUR a pro období 2014-2020 90, 1 mil. EUR lze předpokládat alokaci ve výši cca 87,9 mil. EUR.

Míra podpory je maximálně 85 %, tedy 15 % by si muselo město zajistit buď vlastními prostředky, pomocí od sponzorů či využít crowdfundingovou formu financování.

10.6 Propagace projektu

Tato podkapitola se věnuje nástrojům propagace, které by tento konkrétní projekt mohl využít. Slouží k upoutání potencionálních návštěvníků, kteří by mohli chtít tuto stezku vyzkoušet. V první řadě je nutností zajistit informovanost místních obyvatel města Strážnice, kterých se projekt bude dotýkat nejvíce a dále hlavní cílová skupina, a to rodiče s dětmi. Propagace bude probíhat alespoň měsíc před otevřením této stezky.

Na základě již uvedených cílových skupin jsou navrženy tyto způsoby propagace:

- Interaktivní naučná stezka bude mít vlastní **webovou stránku** jehož odkaz by mohl být také přístupný z webových stránek města Strážnice, sekce Turistické informační centrum Strážnicko. Na webovou stránku budou odkazovat také QR kódy umístěné v terénu jak na informačních tabulích, tak na interaktivních prvcích. Po načtení QR kódů zde budou informace přibližující tradice, také zajímavá místa v mikroregionu a zmiňované šifry a hádanky.
- **Mapka** ve velikosti A4 v barevném, jednostranném provedení, která návštěvníky provede celou trasou. Tištěná verze bude k dispozici v Turistickém informačním centru Strážnicko, Autokempu Strážnice, zámku Strážnice, skanzenu Strážnice, přístavech Bařova kanálu v mikroregionu Strážnicko. Na již zmíněném webu si mohou návštěvníci mapku stáhnout. Cena za 500 ks vychází na webu copycentrum.cz na 3 240 Kč (6,48 Kč za 1 kus).
- Inzerce v elektronickém vydání měsíčníku **E – Strážničan**, který je k dispozici na webových stránkách města Strážnice. Bude se jednat o pozvánku na otevření stezky zabírající půlku stránky v barevném provedení graficky podobné mapce s jednoduchými informacemi o stezce.
- V dnešní době nejvíce oblíbený marketingový nástroj jsou **sociální sítě** jako je Facebook nebo Instagram. Zde by probíhala propagace na Facebooku města Strážnice, kde je přes 3 tisíce sledujících a na jejich stránce by mohla být také vytvořena událost, kdy se stezka oficiálně otevře. Také dále lze využít facebookovou stránku Národního ústavu lidové kultury s 3,6 tisíci sledujícími a skanzen Strážnice, kde je přes 8,5 tisíce sledujících a také Turistického informačního centra Strážnicko, které má 638 sledujících. Z hlediska Instagramu je možné využít účet skanzenu, který je poměrně nový se 109 sledujícími.
- Projekt bude dále propagovat CCR JM a MAS Strážnicko.
- Pomocť by mohly také webové stránky či sociální sítě pro rodiče s tipy na výlety jako je Kudy z nudy, Tapkame.cz i webové stránky regionu Slovácko.

11 ČASOVÁ, NÁKLADOVÁ ANALÝZA, VYTYČENÍ RIZIK A PŘÍNOSŮ PROJEKTU

Pro realizaci projektu je potřeba správně časově rozvrhnout jednotlivé činnosti projektu, navrhnout alespoň odhadem celkový rozpočet projektu s finanční rezervou a také vytyčit rizika a přínosy spojené s realizací.

11.1 Časová analýza

Časový plán projektu bude zejména záležet na trvání dílčích činností projektu. Jedná se o vytvoření projektu, jeho schválení a také tvorba rozpočtu města a schválení rozpočtu. Důležitá je také propagace a vytvoření webové stránky projektu.

Je třeba vytvořit projekt na vybudování interaktivní naučné stezky, který bude schválen zastupitelstvem města Strážnice. Po schválení projektu je zapotřebí zpracovat náklady projektu do rozpočtu města. Dále bude potřeba na základě výběrového řízení vybrat grafické studio, tvůrce webových stránek a následně také dodavatelskou firmu na výrobu interaktivních naučných prvků a QR kódů. Grafické studio navrhne alespoň 3 grafické návrhy podoby interaktivních prvků zejména tedy textů a QR kódů. Z těchto návrhů bude zastupitelstvo vybírat a schválí finální vzhled. Následně tedy zastupitelstvo v listopadu 2022 vybere konečnou grafickou podobu návrhu tabulí.

Po schválení grafického návrhu bude oslovena vybraná dodavatelská firma, která bude moci začít s výrobou interaktivních prvků a QR kódů. Následně v lednu 2023 vytvořena webová stránka projektu již vybraným tvůrcem. Měsíc před otevřením naučné stezky proběhne její propagace na sociálních sítích, v měsíčníku E-Strážničan a také budou vyrobeny mapky trasy a odznáčky pro děti. V březnu 2023 také proběhne samotná montáž interaktivních prvků a vylepení QR kódů na již umístěné informační tabule ve městě. V sobotu 1. dubna 2023 by byla stezka slavnostně otevřena.

Níže v tabulce jsou rozepsány jednotlivé etapy činností projektu s přibližnými termíny.

Etapa	Aktivity	Termín
1.	Zpracování projektu	červenec-srpen 2022
2.	Předložení projektu zastupitelstvu ke schválení	září 2022
3.	Schválení rozpočtu	září 2022
4.	Zadání grafického návrhu tabulí	říjen–listopad 2022
5.	Výběr finálního grafického návrhu	listopad 2022
6.	Výroba interaktivních prvků a QR kódů	prosinec 2022-leden 2023
7.	Tvorba webových stránek	leden 2023
8.	Propagace, tisk mapky a odznaků	březen 2023
9.	Montáž interaktivních prvků a QR kódů	březen 2023
10.	Slavnostní otevření	duben 2023

Tabulka 13: Časová analýza projektu Případ Strážnice – ukradené tradice

11.2 Nákladová analýza

Tato kapitola se zabývá předpokládanou nákladovou stránkou projektu.

Nejvíce nákladnou položkou je výroba interaktivních prvků. Jednotlivé ceny prvků jsou vyčísleny v tabulce níže. Náklady byly stanoveny na základě analýzy webu (u posuvného prvku a frotážového pultu jde o firmu Awocado, s. r. o), ale také jiných projektů naučných stezek. Finance jsou vymezeny s ohledem na nárůst inflace.

Akce	Náklady (v Kč)
Prosvěcovací tabulky s upevněním	1 000
Posuvný prvek – žito	18 500
Vodní prvek	21 500
Raznice	1 200
Fotostěna	28 500
Interaktivní prvek – Sestřel špačka	24 200
Frotážový pult	12 200
Výroba interaktivních prvků celkem	107 100

Tabulka 14: Náklady na interaktivní prvky – vlastní zpracování

Mezi další náklady patří zejména zpracování projektové dokumentace vyčíslena na základě mzdy projektanta za 35 hod. práce s hodinovou mzdou 1 200 Kč. Za grafické zpracování

v rozmezí 10 hod. s hodinovou mzdou 1 500 Kč. Na základě analýzy webu dle firmy MBWEB.CZ byla vyhodnocena tvorba webové stránky na 10 200 Kč. Tvorba propagačních materiálů jako je tisk mapky (copycentrum.cz) a výroba odznaků pro pátrače (belabel.cz). Výroba pěti QR kódů na webu tiskjednoduse.cz v provedení PVC vinyl vychází na 450 Kč. Samotná montáž interaktivních prvků a vylepení QR kódů na základě projektu naučné stezky „Okolo Rudoleckých rybníků“ vychází na 32 500 Kč. Poslední náklad je na jednorázovou odměnu za kontrolu stezky, zda je nějakým způsobem poničená či nefunkční, tato kontrola bude probíhat 4 x ročně.

Akce	Náklady (v Kč)
Zpracování projektu	42 000
Grafické zpracování	15 000
Tvorba webové stránky	10 200
Tisk mapky – 500 ks	3 240
Výroba odznaků – 500 ks	5 500
Výroba interaktivních prvků celkem	107 100
QR kódy volně umístěné	450
Montáž interaktivních prvků a QR kódů	32 500
Kontrola stezky (4x ročně) jednorázová odměna	2 000
Celkové náklady	217 990

Tabulka 15: Celkové náklady projektu – vlastní zpracování

Celkové náklady jsou předpokládány ve výši 217 990 Kč. V závislosti na výběru dodavatele, grafického studia a tvůrce webové stránky se může cena lišit. Proto navrhuji rozpočet ve výši 250 000 Kč s finanční rezervou.

11.3 Rizika a přínosy projektu

V rámci návrhu projektu je také nutností vytyčit rizika, které se mohou objevit v jakékoliv části projektu, ať již v počátku plánování či samotné realizaci a ovlivnit tak celkový průběh projektu. Pozitivním protikladem jsou naopak přínosy projektu, které může realizace projektu přinést.

Rizika projektu

Obecně pojem riziko značí nepříznivý stav pro průběh projektu. Tento stav může být jak očekávaný, tak neočekávaný, proto je dobré vytvářet opatření pro jeho eliminaci.

Pro vymezení rizika je v tabulce níže použito slovní vyjádření tedy vysoká, střední a nízká pravděpodobnost výskytu daného rizika. Dále je stanoven odhadovaný dopad pomocí

číselné škály 1-10, kdy 1 – slabý dopad rizika a naopak 10 – silný dopad rizika. V tabulce jsou navrženy opatření pro eliminaci určitého rizika, nejlépe aby k danému riziku vůbec nedošlo.

Tabulka č. 17 je rozdělena na vnitřní a vnější rizika, kdy vnitřní je spíše o otázce organizace a vnější je hůře ovlivnitelná.

Z hlediska **vnitřních** rizik je za vysoce pravděpodobné riziko považováno získání nedostatku finančních prostředků pro plánovaný projekt. Pravděpodobnost tohoto rizika je vysoká z důvodu nezajištění všech finančních prostředků pro úhradu nákladů projektu. Toto riziko lze eliminovat pomocí sestavení předběžného rozpočtu a včasné požádání o dotační prostředky. Dalším vysoce pravděpodobným je riziko podcenění časové náročnosti. Díky efektivnímu plánování s většími časovými rezervami lze předejít časovému zpoždění a nedodržení termínů.

Dalším rizikem je nedodržení rozpočtu, jelikož tomuto riziku lze předejít volbou vhodného pracovníka, který bude zajišťovat kontrolu čerpání financí je hodnoceno jako střední.

Mezi rizika s nízkou pravděpodobností výskytu byl zařazen nevhodný výběr dodavatele a chybné vypracování projektu tomu lze zabránit výběrem kvalifikovaných a doporučených pracovníků.

Vysoce pravděpodobně v případě **vnějších** rizik byl vyhodnocen nezáměr cílových skupin, který by měl na projekt fatální dopad. Tomuto lze předejít vhodnými marketingovými nástroji a propagací jak na sociálních sítích, webových stránkách, elektronickém měsíčníku tak díky organizacím, u kterých by byly k dispozici mapky trasy.

Rizika, u kterých je střední pravděpodobnost výskytu jsou náhlé snížení finančních prostředků, vandalismus a nepříznivé klimatické podmínky. Tyto rizika nejsou tak snadno ovlivnitelná, ale i tak jde potlačit jejich dopad, např. u náhlého snížení finančních prostředků v důsledku krize lze u projektu snížit náklady či jej odložit. Neoprávněnému ničení stezky lze zabránit pomocí instalace kamerových systémů. Špatnému počasí nelze nijak předejít záleží na každém návštěvníkovi, zda v ten den je pro něj vhodné stezku využít.

Před likvidací již umístěných informačních tabulí může pomoci jejich zábavné a hravé využití pro další projekty města Strážnice. Navíc tyto tabule zde stojí už mnoho let, proto je pravděpodobnost výskytu tohoto rizika nízká.

	Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Odhadovaný dopad	Opatření k eliminaci rizika
Vnitřní	Nedostatek finančních prostředků	Vysoká	10	Sestavení předběžného rozpočtu, zajištění dotace
	Nedodržení rozpočtu	Střední	8	Volba odpovědného pracovníka kontrolujícího čerpání financí.
	Nevhodný výběr dodavatele	Nízká	4	Výběr dodavatele na základě recenzí a doporučení
	Chybné vypracování projektu	Nízká	3	Výběr kvalifikovaného projektanta
	Podcenění časové náročnosti projektu	Vysoká	7	Efektivní plánování jednotlivých činností s rezervami
Vnější	Nezájem cílové skupiny	Vysoká	10	Kvalitní marketingové nástroje propagace
	Náhlé snížení finančních prostředků	Střední	8	Snížit počet interaktivních prvků
	Vandalismus	Střední	6	Pořízení kamerových systémů
	Likvidace informačních tabulí	Nízká	3	Efektivně a hravě tabule využívat
	Nepříznivé klimatické podmínky	Střední	5	Nelze ovlivnit, návštěvníci se rozhodují sami

Tabulka 16: Riziková analýza projektu – vlastní zpracování

Přínosy projektu

Po stanovení rizikové analýzy je také nutné vytyčit přínosy tohoto projektu, kterých bude díky realizaci dosaženo. Jako obecný přínos vybudování naučné stezky se považuje zatraktivnění města Strážnice v návaznosti na zvýšení návštěvnosti mikroregionu Strážnicko. Projekt by mohl být začátkem nové image mikroregionu Strážnicko, kdy by mohl být využíván „maskot“ Strážník Eda jako specifický produkt k dalším vzdělávacím činnostem. Pozornost by mohla být věnována dalšímu vybudování naučných stezek v městských zónách zejména z důvodu handicapovaných osob, které nemohou využívat naučné stezky v terénu. Díky propagaci prostřednictvím webových stránek projektu je možné dozvědět se o dalších atraktivitách v mikroregionu samotném.

Přidanou hodnotou je také rozšíření více informací o ne až tak známých tradicích konaných zejména v mikroregionu Strážnicko. Po přeložení do angličtiny či němčiny může sloužit projekt pro cizince jako seznámení s českou kulturou a zvyky.

ZÁVĚR

Destinační management tvoří v dnešním globalizovaném světě podstatnou součást cestovního ruchu zejména v řízení destinace. Jeho významnost je dána potřebou neustále rozvíjet cestovní ruch v určitém území nejen z pohledu atraktivity a oslovení potencionálních návštěvníků, ale i celkového rozvoje regionu.

Na základě provedených analýz vyplývá, že mikroregion Strážnicko je pro turisty atraktivní oblastí zejména díky svému kulturnímu a přírodnímu bohatství. Dále byla potvrzena důležitost zachování a dodržování tradic a lidové kultury. V oblasti cestovního ruchu hraje na území mikroregionu velmi významnou roli cyklodoprava a vodní doprava zajišťovaná Baťovým kanálem.

Pro dosažení hlavního cíle, tedy navržení projektu bylo zapotřebí zrealizovat polostrukturované rozhovory s aktéry cestovního ruchu dané oblasti. Z oslovených 24 zástupců jak obcí mikroregionu, tak organizací CR na rozhovor odpovědělo 7 aktérů, odezva byla tedy velmi malá.

Cílem diplomové práce bylo navrhnout projekt, který by pomohl mikroregionu Strážnicko diverzifikovat se od ostatních oblastí a také oslovit potencionální návštěvníky mikroregionu. Na základě analýzy lokalizačních, realizačních předpokladů a semistrukturovaných rozhovorů byl vypracován návrh interaktivní detektivní naučné stezky, která má za cíl pomocí hravé formy přiblížit tradice těm nejmenším. Průvodcem na této stezce bude strážník Eda a děti mu budou pomáhat při řešení případu ukradených tradic. Obecný přínos vybudování naučné stezky je zatraktivnění města Strážnice v návaznosti na zvýšení návštěvnosti mikroregionu Strážnicko. Výhoda umístění naučné stezky do městské části Strážnice je spatřována především díky bezbariérovosti, která umožní stezku navštěvovat i handicapovaným, což naučná stezka v terénu neumožňuje.

Při zpracovávání této práce byly zjištěny určité nedostatky zejména při sběru dat z Českého statistického úřadu, který neposkytoval data z roku 2021, proto jsou veškeré statistická data z 31.12. 2020

Z hlediska budoucího rozvoje by se maskot naučné stezky – strážník Eda mohl později stát také maskotem celého mikroregionu Strážnicko a tato oblast by si tak mohla vytvořit vlastní specifický produkt v oblasti cestovního ruchu. Tato myšlenka by mohla být dále aplikována i na další obce mikroregionu a na různých vzdělávacích tématech (např. třídění odpadu, historie, pěstování).

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ANDERSON D, 2000. Destination management. Jafari J. (ed.) Encyclopedia of Tourism. Abingdon: New York: Routledge., 683 s. ISBN 0415154057.
- BARTL, H. a F. SCHMIDT, 1998. Destination Management. Wien: Institut für regionale Innovation.
- BERÁNEK, Jaromír, 2013. Ekonomika cestovního ruchu. Praha: Mag Consulting. ISBN 978-80-86724-46-1.
- BIEGER, Thomas, 1996. Management von Destinationen und Tourismusorganisationen. Oldenbourg, 386 s. ISBN 3486233785.
- CAPONE, Francesco. Tourist Clusters, Destinations and Competitiveness. 1st ed. London: Routledge, 2016, 188 s. ISBN 978-1-315-70953-6.
- FLETCHER, John et al. Tourism: Principles and Practice. 5th ed. Harlow: Pearson, 2013, 643 s. ISBN 978-0-273-75827-3.
- FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ, 2001. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha: Grada, 178 s. Manažer. ISBN 80-247-0207-X.
- FRANKE, Antonín, a kol. 2012. Zmírňování regionálních disparit prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 352 s. ISBN 978-80-7357-718-6.
- HALLÉN, Lars a Björn AXELSSON, 2009. The destination-management organisation and the integrative destination-marketing process. Elbe, 283-296.
- HESKOVÁ, Marie, 2006. Cestovní ruch. Praha: Fortuna Praha, 223 s. ISBN 8071689483.
- HOLEŠINSKÁ, Andrea, 2012. Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 152 s. ISBN 9788021058477.
- HRALA, Václav, 2002. Geografie cestovního ruchu. 4., upr. vyd. Praha: Idea servis, 173 s. ISBN 80-85970-43-0.
- CHO, 2000. Encyclopedia of Tourism. Jafari J. (ed.). Abingdon: New York: Routledge., 683 s. ISBN 0415154057.

- KOTÍKOVÁ, Halina, 2013. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, 208 s. ISBN 978-80-247-4603-6.
- KOTÍKOVÁ, Halina a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ, 2008. Nové trendy v pořádání akcí a událostí (events) v cestovním ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. ISBN 978-80-87147-05-4.
- KRAPF, Kurt a Walter HUNZIKER, 1942. Grundriss der Allgemeine Fremdenverkehrslehre. Zurich: Polygr. Verlag, 392 s.
- MACCANNELL, Dean, 2001. Tourist Agency [online]. London: Sage publications, 2001, 23-37 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: doi:10.1177/146879760100100102
- MALÁ, Vlasta, 1999. Cestovní ruch: (vybrané kapitoly). Praha: Vysoká škola ekonomická, 83 s. ISBN 8070794437.
- MASON, Peter, 2003. Tourism Impacts: Planning and Management. London: © 2003 Elsevier, 300 s. ISBN 978-0-7506-5970-3.
- NEJDL, Karel, 2011. Management destinace cestovního ruchu. Praha: Wolters Kluwer ČR, 204 s. ISBN 978-80-7357-673-8.
- PÁPOL, Tomáš, 2006. Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů [online]. Praha, 278 s. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/2198011-Problemy-mikroregionu-pri-tvorbe-spolecnych-projektu.html>
- PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA, 2002. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 448 s. ISBN 80-239-0152-4.
- PÁSKOVÁ, Martina, 2009. Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudemus, 298 s. ISBN 978-80-7435-006-1.
- POUROVÁ, Marie, 2010. Marketing a management venkovského cestovního ruchu. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 91 s. ISBN 978-80-254-7787-8.
- QUITT, Evžen, 1971. Klimatické oblasti Československa. Praha: Academia, 73 s.
- RYGLOVÁ, Kateřina, 2009. Cestovní ruch: soubor studijních materiálů. Vyd. 3., rozš. Ostrava: Key Publishing. Management (Key Publishing), 187 s. ISBN 978-80-7418-028-6.
- RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ, 2011. Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Praha: Grada Publishing, 215 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

SEATON, A. V. a M. M. BENNETT, 1996. The Marketing of Tourism Products: Concepts, Issues and Cases. London: International Thomson Business Press, 540 s. ISBN 9781861523020.

SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava, 2013. Specifické formy cestovního ruchu. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 84 s. ISBN 978-80-7372-927-1.

ŠKRABAL, Ivo, 2006. Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů. Přerov: Centrum pro komunitní práci, 184 s. ISBN 80-86902-39-0.

TITTELBACHOVÁ, Šárka, 2011. Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů. 1. vyd. Praha: Grada., 200 ISBN 978-80-247-3842-0.

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ, 2014. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 264 s. ISBN 978-80-247-3643-3.

VANHOVE, Norbert, 1997. Quality Management in a Resort: Adapting to Change. Switzerland: Aiest, 1997, 32-37. Dostupné z: doi:10.1177/0047287598036004119

VYSTOUPIL, Jiří a Martin ŠAUER, 2011. Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 318 s. ISBN 978-80-7380-340-7.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ, 2012. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

Akční plán 2022–2023, ©2022. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/koncepce-strategie/akcni-plan-2022-2023>

Baťův kanál [online], 2022. © Baťův kanál [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.batacanal.cz/>

Booking.com [online], 2022. © Booking.com [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: https://www.booking.com/searchresults.cs.html?ss=Str%C3%A1%C5%BEnice&ssne=Str%C3%A1%C5%BEnice&ssne_untouched=Str%C3%A1%C5%BEnice&label=gen173nr-1FCAEoggI46AdIM1gEaDqIAQKYAQW4AQnIARHYAQHoAQH4AQuIAgGoAgO4Ar

nMx-

kFwAIB&sid=5a39074733db2bb48697b78c70ebc86c&aid=304142&highlighted_hotels=646254&lang=cs&sb=1&src_elem=sb&src=searchresults&dest_id=-555894&dest_type=city&group_adults=2&no_rooms=1&group_children=0&sb_travel_purpose=leisure

Cesta Marie Kudeříkové v Bílých Karpatech, ©2022. Kudy z nudy [online]. CzechTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/cesta-marie-kuderikove-v-bilych-karpatech>

Cestovní ruch, © 2020. Jihomoravský kraj [online]. Jihomoravský kraj [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.jmk.cz/content/16507>

Crouch, G. I. and J. R. B. Ritchie (2006) Destination Competitiveness, In International

Dálkové cyklotrasy a stezky, ©2022. Město Strážnice [online]. Město Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/dalkove-cyklotrasy-a-stezky/ds-1269/archiv=0&p1=7117>

Data pro Místní akční skupiny (MAS), 2021. Český statistický úřad [online]. Praha [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas

Destination Management, 2002. UNWTO [online]. Spain [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.unwto.org/destination/conceptual/conceptual.php?lang=E>

DIVIŠOVÁ, Anna, ©2014. Financování mikroregionů. Mikroinovace.eu [online]. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: http://mikroinovace.eu/wp-content/uploads/2014/07/13_financovani_mikroregionu_-_Divisova.pdf.

ETNOSALAŠ 06, ©2007. Wwww.folklor.cz [online]. Aleš Mokren a Luděk Šorm [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://folklor.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=127020>

Festival Na vodě Lučina, © 2022. Kudy z nudy [online]. CzechTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/akce/festival-na-vode-vltava-zije>

Handbook on the Economics of Tourism, Larry Dwyer and Peter Forsyth (eds.), Edward Elgar Publishing, Inc., Northampton, MA.

Historie festivalu, ©2022. Mezinárodní folklorní festival Strážnice [online]. Strážnice: Národní ústav lidové kultury [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://festivalstraznice.cz/o-festivalu/historie-festivalu/>

HRDOUŠEK, Vít, 2008. Strážnicko Strážnicko – kraj vína, folkloru a orchidejí. MAS Strážnicko. Dostupné také z: <http://www.straznicko.cz/files/file/StrazKatal08Fin.pdf>

Informace k SC 2022, © 2021. Strážnická 100 [online]. Strážnická 100 [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://straznicka100.cz/cz/informace-k-sc-2022>

Koncepce rozvoje venkova, ©2022. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj/regionalni-politika/koncepce-a-strategie/koncepce-rozvoje-venkova>

Mapy.cz [online], 2022. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.3313749&y=48.8511971&z=17&source=base&id=2083801>

Mapy.cz [online], 2022. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.3457199&y=48.8881640&z=12&q=muzeum>

Mapy.cz [online], 2022. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.3137695&y=48.9046971&z=16&q=amfite%C3%A1tr>

Mapy.cz [online], 2022. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.2914749&y=48.8672782&z=12&q=Zast%C3%A1vka%20autobusu&cat=1>

Mapy.cz [online], 2022. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/dopravni?x=17.3450966&y=48.8807937&z=13&q=hotely>

Mapy.cz [online], 2022. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=17.3541313&y=48.8859065&z=12&q=%C5%A1koly>

METELKOVÁ, P., 2005. Destinační management v České republice. Brno: Masarykova univerzita v Brně, ekonomicko-správní fakulta, Katedra regionální ekonomie a správy.

Mikroregion Strážnicko – popis, 2022. Mikroregion Strážnicko [online]. Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznicko.cz/detail.asp?ID=180>

Místní akční skupiny, 2022. NS MAS Národní síť Místních akčních skupin České republiky [online]. © 2022 Národní síť Místních akčních skupin České republiky [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

Monitoring mikroregionů Jihomoravského kraje [online], 2006. Brno: Ústav územního rozvoje [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/regionalnopolitika/Mikroregiony/MikroregionyJmKraje/2006/MAS-2006.pdf>

NAVRÁTIL, Josef a Kamil PÍCHA, 2012. Motivace k účasti na aktivitách temného cestovního ruchu. Czech Journal of Tourism., s. 156-167.

O ČSÚ, 2022. Český statistický úřad [online]. Praha [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/o-csu>

O NÁS, © 2021. MAS Strážnicko [online]. Strážnice: MAS Strážnicko [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: https://www.straznicko-mas.cz/?page_id=11648

O nás, ©2017. Region Slovácko [online]. SlováckoTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.regionslovacko.cz/#section1>

O nás, 2017. Národní ústav lidové kultury [online]. Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.nulk.cz/nulk-2/>

Oskorušobraní na Travičné 2021, © 2022. Kudy z nudy [online]. CzechTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/akce/oskorusobrani>

PALATKOVÁ, Monika, 2007. Destinační management a vytváření produktů v cestovním ruchu [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 120 s. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/7e3ddbdf-ccb7-4ef2-8633-a99b05b1eb1b/GetFile9_3.pdf?ext=.pdf

Památník bratrského školství – Strážnice, ©2022. Město Strážnice [online]. Město Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/pamatnik-bratskeho-skolstvi-straznice/os-1208>

Programové období 2021-2027, ©2022. Dotace EU [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

Putování po vinařských stezkách Strážnicka, ©2020. Město Strážnice [online]. Město Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/putovani-povinarskych-stezkach-straznicka/d-16578>

ROP NUTS II Jihovýchod, ©1998–2022. Regionální rozvojová agentura Východní Moravy [online]. Regionální rozvojová agentura Východní Moravy [cit. 2022-04-18]. Dostupné z: <https://www.rravm.cz/Dotacni-programy/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Jihovýchod>

SEHNÁLKOVÁ, M. Plogging aneb když běžci zachraňují životní prostředí. Idnes.cz [online]. 2018. Praha: MAFRA, a.s. [cit. 2022-04-10] Dostupné z: https://rungo.idnes.cz/plogging-c6c-/behani.aspx?c=A180811_112044_behani_sehn

Silniční a dálniční síť ČR (veřejná aplikace) [online], 2022. Geoportál ŘSD [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: https://geoportal.rsd.cz/apps/silnicni_a_dalnicni_sit_cr_verejna/

Služby, ©2022. Město Strážnice [online]. Město Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/sluzby/os-1090/p1=1285>

Smlouva o spolupráci v oblasti rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Slovácko, 2018. In: Veselí nad Moravou. Dostupné také z: https://www.slovacko.cz/wp-content/uploads/2019/06/Smlouva-o-spolupr%C3%A1ci-RS-TAS-29_3_2018.pdf

SOUTHALL, C. a P. FALLON, 2011. LGBT tourism. Research Themes for Tourism. 218-232. Dostupné také z: https://www.researchgate.net/publication/287039815_LGBT_tourism

SRB, Jan, 2003. Řízení turistické destinace a trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu. Praha: COT Business, (3).

Strategie a koncepce, 2021. CzechTourism [online]. Praha: © 2022 CzechTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/O-nas/Zakladni-informace/Strategie-a-koncepce>

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Strážnicko na období 2021–2027 [online], 2021. Strážnice: MAS Strážnicko [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: http://www.straznicko-mas.cz/wp-content/uploads/2022/01/SCLLD_MAS-2021-27-STR%C3%81%C5%BDNICKO-fin%C3%A1l.pdf

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, ©2022. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z:

<https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>

Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030, ©2022. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/koncepce-strategie/strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-cr-2021-2030>

Strážní bílá věž ve Strážnici, © 2022. Kudy z nudy [online]. CzechTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/strazni-bila-vez-ve-straznici>

Strážnicko je zachovalou krajinou Pomoraví a Bílých Karpat, 2022. Mikroregion Strážnicko [online]. Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznicko.cz/defrt.asp?IDR=2>

Svatební cestovní ruch, 2022. Portál inovace vyššího odborného vzdělávání [online]. [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/odz/ekon/444/page10.html>

ŠINDELÁŘOVÁ, Lenka, 2008. Youth Travel – mladí cestovatelé. Cestovatel.cz [online]. © Cestovatel.cz [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://cestovatel.cz/clanky/youth-travel-mladi-cestovatele/>

ŠULCOVÁ, M. Mají zelené hotely „zelenou“? Gastroahotel.cz [online]. 2017. Praha [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://gastroahotel.cz/rubriky/manager/maji-zelene-hotely-zelenou/>

Turistické informační centrum Strážnicko, ©2022. Město Strážnice [online]. Město Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/kontakt-turisticke-informacni-centrum-straznicko/os-1314/p1=18129>

Turistické regiony a oblasti, 2009. Český statistický úřad [online]. Praha [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/0207005>

Turistické regiony České Republiky, ©2022. CZREGION [online]. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.czregion.cz/turisticke-regiony-ceske-republiky>

Ubytování Strážnice, 2022. E-chalupy.cz [online]. e-chalupy.cz [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: https://www.e-chalupy.cz/jizni_morava/ubytovani/straznice/

Ubytování, ©2022. Město Strážnice [online]. Město Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/ubytovani/os-1144/p1=1284>

Veřejná databáze, 2022. Veřejná databáze [online]. Český statistický úřad [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=UD-1649013735412&verze=-1&f=TABULKA&z=T&udIdent=-484421#w=>

Výroční zpráva [online], 2021. MAS Strážnicko [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/wp-content/uploads/2021/11/MAS-v%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1va-2020-1.pdf>

Základní informace o agentuře CzechTourism, ©2022. CzechTourism [online]. CzechTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/O-nas/Zakladni-informace/Zakladni-informace-o-agenture-CzechTourism>

Základní informace o agentuře CzechTourism, 2022. CzechTourism [online]. Praha: © 2022 CzechTourism [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/O-nas/Zakladni-informace/Zakladni-informace-o-agenture-CzechTourism>

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, 2000. In: Praha: Parlament České republiky, ročník 2000, číslo 248. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

Zámek – hlavní budova Národního ústavu lidové kultury, 2022. Národní ústav lidové kultury [online]. Strážnice: Národní ústav lidové kultury [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.nulk.cz/zamek/>

Zasportuj si a probud' adrenalin! ©2022. Město Strážnice [online]. Město Strážnice [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/zasportuj-si/os-1334/p1=22715>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AIEST	Association of Scientific Experts in Tourism
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
CR	Cestovní ruch
CCRJM	Centrála cestovního ruchu Jižní Moravy
CCRVM	Centrála cestovního ruchu Východní Moravy
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ETC	European Travel Commission
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAS	Místní akční skupina
MFF	Mezinárodní folklórní festival
MŠ	Mateřská škola
MTB	Mountain bike
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NÚLK	Národní ústav lidové kultury
ORC	Organizace cestovního ruchu
OSN	Organizace spojených národů
RO	Rekreační oblast
ROP	Regionální operační program
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SRR 21+	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
TIC	Turistické informační centrum

UNWTO The World Tourism Organization

WTO World Trade Organization

ZŠ Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Hlavní sektory cestovního ruchu – vlastní zpracování, zdroj: Ryglová (2009)	13
Obrázek 2: Strategické cíle a priority CzechTourism, zdroj: czechtourism.cz (2021).....	38
Obrázek 3: Turistické regiony ČR, zdroj: czregion.cz (2022).....	39
Obrázek 4: Turistické oblasti ČR zdroj: oblast.cz (2022)	40
Obrázek 5: Vymezení mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: www.radejov.cz (2022).....	49
Obrázek 6: Mapa silniční sítě v mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: geoportal.rsd.cz.....	63
Obrázek 7: Železniční trať v Mikroregionu Strážnice s vyznačenými stanicemi – vlastní zpracování, zdroj: mapy.cz (2022)	64
Obrázek 8: Trasa vodní dopravy a vyznačená přístaviště – vlastní zpracování, zdroj: www.batacanal.cz, 2022	64
Obrázek 9: Mapa plavby a nabídka služeb v přístavech mikroregionu Strážnicko, zdroj: www.batacanal.cz, 2022	65
Obrázek 10: Logo projektu – vlastní zpracování.....	81
Obrázek 11: Ukázka QR kódu – vlastní zpracování.....	81
Obrázek 12: Mapka trasy – vlastní zpracování.....	82
Obrázek 13: Prosvěcovací tabulky – vlastní zpracování	83
Obrázek 14: Interaktivní prvek – vlastní zpracování.....	83
Obrázek 15: Vodní prvek – vlastní zpracování	83
Obrázek 16: Raznice – vlastní zpracování.....	84
Obrázek 17: Fotostěna – vlastní zpracování	84
Obrázek 18: Špačci – vlastní zpracování	85
Obrázek 19: Frotážový pult – vlastní zpracování	85
Obrázek 20: Odznak Strážce tradic – vlastní zpracování	86
Obrázek 21: Mapa trasy projektu – vlastní zpracování	113

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozdíly mezi masovým a alternativním cestovním ruchem – vlastní zpracování, zdroj: Kotíková (2013).....	20
Tabulka 2: Strategické a specifické cíle rozvoje venkova – vlastní zpracování, zdroj: mmr.cz (2022).....	44
Tabulka 3: Prioritní okruhy a opatření Strategie rozvoje CR 2021-2030, vlastní zpracování, zdroj: mmr.cz (2022)	45
Tabulka 4: Počet obyvatel a rozloha v obcích mikroregionu Strážnicko ke dni 31.12 2020 – vlastní zpracování, zdroj: czso.cz (2021).....	49
Tabulka 5: Vývoj počtu obyvatel v letech 2016-2020 – vlastní zpracování, zdroj: czso.cz (2021).....	50
Tabulka 6: Základní ukazatele pohybu obyvatelstva v letech 2016-2020 v mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: czso.cz	50
Tabulka 7: Věková struktura obyvatel v mikroregionu Strážnicko v letech 2016-2020 – vlastní zpracování, zdroj: czso.cz (2021).....	51
Tabulka 8: Nabídka ubytovacích zařízení na Booking.com – vlastní zpracování, zdroj: Booking.com (©2022)	67
Tabulka 9: Počet chat a chalup v jednotlivých obcích mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: e-chalupy.cz	67
Tabulka 10: Druh a počet stravování v mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování, zdroj: www.straznice-mesto.cz/sluzby/	68
Tabulka 11: SWOT analýza – vlastní zpracování	79
Tabulka 12: Shrnutí základních informací.....	86
Tabulka 13: Časová analýza projektu Případ Strážnice – ukradené tradice	91
Tabulka 14: Náklady na interaktivní prvky – vlastní zpracování	91
Tabulka 15: Celkové náklady projektu – vlastní zpracování.....	92
Tabulka 16: Riziková analýza projektu – vlastní zpracování	94
Tabulka 17: Analýza lokalizačních faktorů mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování	111
Tabulka 18: Analýza realizačních faktorů mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování	112

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Lokalizační faktory

Příloha P II: Realizační faktory

Příloha P III: Mapa trasy

PŘÍLOHA P I: LOKALIZAČNÍ FAKTORY

Obec	Přírodní památka/ rezervace	Významný strom	Naučná stezka	Kostel	Muzeum	Rozhledna	Tradiční akce	Pumptrack	Sportovní zařízení
Hroznová Lhota			✓	✓			✓		
Kněždub	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Kozojídky			✓				✓		
Petrov	✓	✓	✓	✓			✓		✓
Radějov	✓		✓			✓	✓	✓	✓
Strážnice	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Sudoměřice				✓	✓		✓		
Tasov							✓		
Tvarožná Lhota	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Žeraviny			✓				✓		

Tabulka 17: Analýza lokalizačních faktorů mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování

PŘÍLOHA P II: REALIZAČNÍ FAKTORY

Obec	Autobusová zastávka	Železniční stanice	Přístav	Autokemp	Hotel	Penzion	Restaurace	Pošta	Prodejny
Hroznová Lhota	✓					✓		✓	✓
Kněždub	✓				✓		✓	✓	✓
Kozojídky	✓					✓			✓
Petrov	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓
Radějov	✓					✓	✓	✓	✓
Strážnice	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sudoměřice	✓	✓	✓			✓		✓	✓
Tasov	✓								✓
Tvarožná Lhota	✓			✓		✓	✓	✓	✓
Žeraviny	✓								

Tabulka 18: Analýza realizačních faktorů mikroregionu Strážnicko – vlastní zpracování

PŘÍLOHA P III: MAPA TRASY

The map shows a route starting from a 'START' point and passing through 12 numbered stops. Landmarks include a castle, a church, a mill, and a shop. A yellow path is highlighted from stop 1 to stop 4. A logo in the top right corner features a detective character with the text 'Případ Strážník' and 'Ukradené tradice'.

Zastávka č.1

Zastávka č.2

Zastávka č.3

Zastávka č.5

Zastávka č.6

Zastávka č.9

Zastávka č.10

Zastávka č.11

Tajenka

Obrázek 21: Mapa trasy projektu – vlastní zpracování